

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 11 (1570) 1980 KOVAS-MARCH 13

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

30 ct.

Didieji pavojai

Kiekvienai tautai vergija yra varžtai, kliudantys jai pilnai išsiskleisti. Lietuviai tai yra aiškiai pergyvenę carinėje vergijoje, o dabar — sovietinėje. Jie matė ir dabar vėl mato, kad tie vergijos varžtai nėra tik pasyvūs geležiniai lankas, neleidžiantys tautai laisvai judėti, bet ir aktyvus būžinas, plakantis ją didžiausiais pavojais, būtent, nureliginimu, nudorinimu ir nutautinimu. Nureliginimas sovietinėje vergijoje yra kirvis tautos šaknims. Lietuvių tauta nuo amžių, kiek siekia istoriją, buvo religinga. Dar nebuvo krikščionybės, o lietuviai jau gyveno savitu, galima sakyti, krikščionišku humanizmu. Dėlto ir kronikų autoriai juos pavadino "homines humanissimi" — humaniškiausiais žmonėmis. Su krikščionybės atėjimu religinis lietuvių polėkis dar labiau išryškėjo bei pagilėjo. Tauta, kaip visuma, įėjo į dvasinės atramos religijoje, jos šviesoje matė savo gyvenimo prasmę bei paskirtį. Vergijos laikotarpiais lietuviai rado joje stiprybės šaltinį, teikiantį ištvermę. O ir dabar religija tebėra didele dalimi tylusis ištvermės šaltinis kovoje už tautos išlikimą, kaip tai matyti iš pogrindžio spaudos. Pavergėjai tai mato ir dėlto visais jiems prieinamais būdais stengiasi pakirsti giliausias tautos šaknis. Marksizmas iš tikrųjų tėra patogi priedanga nureliginti tautai, rodant neva augštesnį idealą, kuris iš tikrųjų toks nėra.

NURELIGINIMO procesas sovietų pavergoje Lietuvoje per beveik 40 metų, be abejonės, paliko žymius pėdsakus. Užaugo nauja karta, gerokai atsietą nuo religinių tradicijų, neturėjusi galimybės giliau pažinti religinio gyvenimo pagrindų, nuolat bombarduojama antireliginės propagandos. Toji karta, jeigu ir netapo antireligine, marksistine, tai jos dvasioje liko antireliginiai pėdsakai, atspalindavo religinės gairės, tvarkancios dorinį gyvenimą. Tai reiškiny, pastebimas visoje žmonijos istorijoje: kur tik nusilpsta religinis gyvenimas, smunka ir dorinis. Tai nuoseklus kelias, kuriuo eiti yra verčiama ir lietuvių tauta. Pasekmės jau dabar yra labai akivaizdžios. Dar prieš 20 metų šeimų gyvenimas Lietuvoje buvo žymiai pastovesnis, skrybys bei ištuokos buvo gerokai retesnės. Pagal sovietinę statistiką, 1960 m. šimtui santuokų teko 3,4 ištuokos, o 1979 m. šimtui santuokų teko jau 56,3 ištuokų. Pagrindinė priežastis aiški: religinėje lietuvių tradicijoje šeima buvo šventas dalykas, o dabar, kai ta tradicija naikinama, griūda šeimos pastovumas. Namai jau negali laikytis ant sąrdyčių pamatų. Panašiai yra su kitomis blogybėmis — girtuokliavimu, vogimu, žudymu... Net sovietinė spauda šaukia į kovą su tomis ydomis. Bet tai tuščias šauksmas, lygus praėjusio šūktelėjimui virstančiam medžiui "laikykis"! Kaip jis gali laikytis, jeigu nebėra šaknų, tiesa, nematoma, bet teikiančių pagrindinę stiprybę.

NUTAUTINIMO pavojus dabartinei Lietuvai, sakoma, yra mažiausias, nes tautinė sąmonė esanti pakankamai stipri, nebereikia Basanavičiaus, Kudirkos Maironio... Bet per daug nesiguoskime. Tautinis lietuvių atgimimas buvo idealizmo reiškinys. Jis išliko daugelio idealistų pastangų bei ilgos kovos dėka. Lietuviai suprato, kad tautinis sąmoningumas yra dvasinė žmogaus vertybė, kuri gali pilnai išsiskleisti laisvame tautos gyvenime. Sovietinėji vergija, grindžiama marksistine ideologija, tautinio sąmoningumo nevertina, ji dažnai plaka, vadina "buržuazine atgyvena" ir skelbia internacionalizmą. Tokioje atmosferoje nėra sąlygų brestti tautiniam sąmoningumui. Lietuviai, kurie palinksta ir sovietikai marksistine ideologija, nutolsta ir nuo gyvo tautinio sąmoningumo, kuris krikščioniškoje atmosferoje turi išlikti, organiską vietą. Be to, prisideda ir oportunistas bei praktinis savanaudiškumas, paisantis daugiau asmeninių reikalų nei tautos gerovės. Visa tai veda į sovietų peršamą internacionalizmą, siekiantį išauginti "sovietinę tautą". Taigi tokioje atmosferoje ir nutautimas yra gana realus pavojus, juoba, kad rusinimo pastangos yra nemažos, jaučiamos nuo pat vaikų darželio. Nutautinimo pavojaus tiek išvengiama, kiek pavyksta neutralizuoti pavojingąsias tendencijas, bei išlikti ant tvirtųjų tautos pagrindų. Ir aplanai pavergtą tautą išaina nugaletoja, jei pajėgia atsispirti gyvybiniams pavojams. Pr. G.

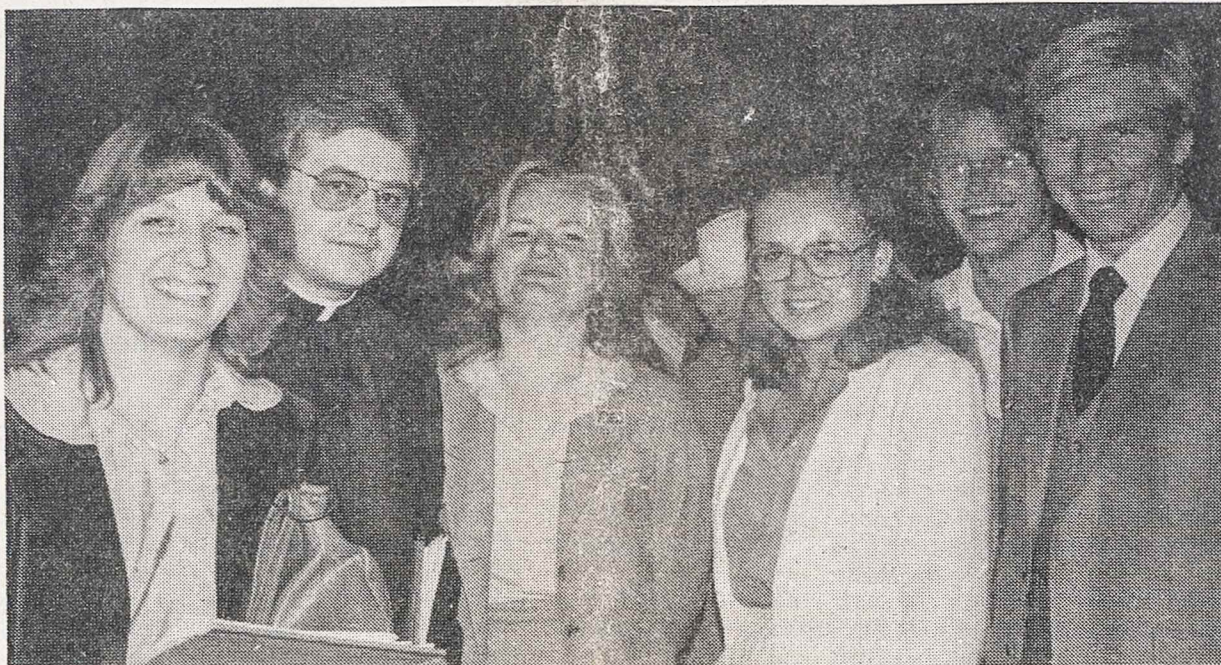
KANADOS ĮVYKIAI

Seni ir nauji ministrai

Min. pirm. P. E. Trudeau, sudarydamas naują kabinetą, pasirinko 17 jau buvusių ministrų, 13 naujų ir tris senatorius iš vakarinės Kanados. Bene sunkiausia pareigavietė — finansų ministerija patikėta veteranui A. MacEachenui, energijos išteklų ministerija — M. Lalondui, teisingumo ministerija — buvusiam finansų ministeriui J. Chretieniui, užsienio reikalų ministerija — naujokui M. MacGuiganui iš Windsor. Spėjama, kad užsienio reikalais nori daugiau rūpintis pats min. pirm. P. E. Trudeau. Kabinetas taipgi grįžo du ministrai J. Munro ir F. Fox, iš pareigų atsistatydinę dėl kompromitacinių veiksmų. Pirmasis gavo indėnų ir šiaurinės Kanados ministeriją, antrasis — valstybės sekretoriaus ir ryšių ministeriją. Iš kabineto išjungti penki kadaise ministrijas turėję politikai: išdo

tarybos pirm. J. Buchanan, imigracijos min. B. Cullen, ministras vartotojų reikalams W. Almand, provincinių reikalų min. J. Reid ir darbo min. B. Mackasey. Valstybės ministeriu, atsakingu už daugiakultūrius reikalus, paskirtas J. Flemingas iš Toronto. Federacinio parlamento pirmininke min. pirm. P. E. Trudeau pirmą kartą Kanadoje pasirinko moterį — Jeanne Sauve. Ši kvebekietė jau yra buvusi mokslo ir technologijos ministere 1972 m., gamtos aplinkos ministere 1974 m. ir ryšių ministere 1975 m. Komentatorių nuomone, ministerijų kabinete vyrauja senieji vilkai, užėmę svarbiausias ministerijas. Naujasis parlamentas savo posėdį pradės balandžio 14 d.

Kanados italų kongreso Toronte pirm. A. Delfino pasiuntė (Nukelta 18-ta psl.)

Los Angeles mieste 1980 m. sausio 26-27 d. d. buvo surengtas simpoziumas Lietuvos laisvinimo klausimais. Vieną jo temų buvo politinis lietuvių jaunimo sąmoningumas. Nuotraukoje — simpoziumo nariai. Iš kairės: A. Grauskaitė, kun. J. Šarauskas, D. Barauskaitė, D. Gudauskaitė, G. Grušas, R. Polikaitis. Nuotr. A. E. J. Gulbinsko

PRANEŠIMAS IŠ ROMOS

Kova tėvynėje ir svetur

Didžioji spauda apie Vlado Česiūno mirtį • Italų profesorius vertina naują "LKB Kronikos" tomą italų kalba • Šv. Tėvas lietuvių radijo skyriuje

MONS. KL. RAZMINAS

Didysis Romos dienraštis "Il Tempo" vasario 22 d. laidojo, pasiremdamas V. Vokietijos "Frankfurter Allgemeine Zeitung" pranešimu, informuotą italų visuomenę apie lietuvių sportininko Vladislavo Česiūno mirtį. "Il Tempo" rašo:

"Lietuvius sportininkas Vladislavas Česiūnas, 1972 m. Muencheno olimpiadoje laimėjęs aukso medalį kanojų varžybose, pernai rugpjūčio mėnesį "pasirinko laisvę" Vakarų Vokietijoje. Spalio mėnesį jis vėl paslaptingai atsidarė Sovietų Sąjungoje ir po viešo pasirodymo televizijoje "nusižudė" vienoje rusų psichiatrinėje ligoninėje. Kaip praneša Vokietijos spauda ir radijo stotys, Vakarų Vokietijos vyriausybė pareikalavusi sovietus išaiškinti šį klausimą.

Lietuvio Česiūno "klausimas" jau rugsėjo mėnesį sukėlė didelę audrą V. Vokietijoje, kai lietuvis sportininkas netikėtai pranyko iš Hageno miestelio, kur jis buvo radęs prieglaudą ir darbą. Krikščionių demokratų partija pakaltino Bonos vyriausybę dėl "atoslūgio politikos" nesu-kludžius sovietų agentams pagrobti politinės globos pasiprašiusį lietuvių sportininką Česiūną.

Vokiečių "Frankfurter Allgemeine Zeitung" ir radijas skelbia, kad žinia apie Česiūno mirtį Bonnai pranešė Vokietijos ambasadorius Maskvoje Hans-Georg Wieck. Neišaiškintos tiksliai VI. Česiūno mirties aplinkybės: ar jis pats "nusižudė", ar tai įvykdė KGB budeliai? Vokietijos vyriausybė buvo priversta pareikalauti iš sovietų paaiškinimo, kuris "kaip įprasta" vargu ar bus duotas.

"Kaip žinoma, — rašo "Il Tempo", — Vladas Česiūnas, kuris šiemet būtų sulaukęs 40 m. amžiaus, pernai rugpjūčio mėn. pasinaudojo pasaulinėmis kanojų varžybomis Duisburge, V. Vokietijoje, ir pasitraukė iš sovietų grupės, pasiprašydamas politinės globos V. Vokietijoje. Kadangi "laisvės pasirinkimas" yra gana dažnas dalykas, tai Česiūno atvejis nesukėlė didelio atgarsio pasaulinėje spaudoje. Apie jį spauda rašė tik iki rugsėjo vidurio. Staiga su lietuvių sportininku nutrūko visi ryšiai. Hagene jis turėjo eiti į Goethes institutą vokiečių kalbos pamokai, bet ten jau niekad neatvyko."

Vyriausias V. Vokietijos tribunolas Karlsruheje jau rengėsi pradėti procesą prieš Česiūno pagrobimą, kai maždaug po 20 dienų nežinomas asmuo pa-

skambino vokiečių ambasada Maskvoje, kad Česiūnas esąs vienoje ligoninėje pagrobtas sovietų agentu V. Vokietijoje. Sovietų vyriausybė iš pradžių ilgai neigė šį faktą, bet pagaliau rugsėjo 19 d. parodė lietuvių sportininką Vilniaus televizijos ekrane. Čia vokiečių žurnalistas Harold Brandt turėjo su juo pasikalbėti. Televizijos ekrane Česiūnas patvirtino grįžęs į Rusiją "savo noru", bet nenurodė savo "grįžimo" smulkesnių aplinkybių. Nepaaiškino kodėl jis visus savo asmeninius daiktus paliko Vokietijoje. Ir jo išvaizda televizijoje atrodė, lyg jis būtų sirgęs, ir atsakinėjo į klausimus lyg komanduojamas savo kalintoju. Ar kada paaiškės tikrosios Česiūno mirties aplinkybės — kas gali pasakyti?"

Antrasis "Kronikos" tomas

Milano, Romos ir kitų Italijos miestų knygynuose pasirodė stambi 600 psl. knyga italų kalba: "Cronaca della chiesa cattolica in Lituania". Knygos viršelį puošia Nijolės Sadūnaitės fotografija, daryta jos teismo metu Vilniuje. "LKB Kroniką" ir italų kalba vertė mons. Vincas Mincevičius. Veikalą išleido "La Casa di Matriona" leidykla Milane. Lėšas šiam leidiniui parūpino S. Paolo bankas Brescia mieste, įvairūs leidyklos mecenatai ir "Kronikos" vertėjas. Tai jau antras "Kronikos" tomas, kuris pasiekė Italijos visuomenę. Jame pateikiami 11 — 20 nr. vertimai.

Leidinių redagavimą ir įžangą parašė italų prof. Pietro I. Monti. Jis pažymi, kad "iki 1979 metų jau yra pasirodę net 36 "Kronikos" numeriai. Tas nuolatinis slaptas "Kronikos" pasirodymas Lietuvoje ir Rusijoje, reguliarius jų išsiuntimas į Vakarų per taip griežtą sovietų cenzūrą ir pasienio kontrolę pakankamai įrodo, jog baltiečių kultūra ir krikščionybė Lietuvoje drąsiai priešinosi sovietų okupantų bandymams nutautinti ir subedievinėti tą katalikišką kraštą. Kolonijinės rusų kariuomenės laikymas krašte yra nepateisinamas ir nė kiek neprisideda konsoliduoti sovietų okupacijos."

"LKB Kronikos" itaka, — rašo toliau italas profesorius, — vis labiau spinduliuoja ne tik Lietuvoje — ji pasiekia ir visos Rusijos disidentų sąjūdį; duoda jiems pavyzdį ir yra religinio bei kultūrinio kurybingumo simbolis. Dėlto pačioje Lietuvoje atsiranda vis nauji pogrindiniai, slapti, periodiniai leidiniai, kaip pvz. Vilniaus universiteto neoficialus leidinys "Alma Ma-

ter", "Aušra", kurie taip pat yra pasiekę laisvuosius Vakarų."

Toliau įžangos autorius primena, kad pirmasis "Kronikos" tomas italų kalba, išleistas 1976 m. tos pačios leidyklos Milane, susilaukė didelio atgarsio Italijos visuomenėje. Ta pati "La Casa di Matriona" leidykla išleido dabar II-į "Kronikos" tomą, kuris pateikia tokią gausybę faktų iš kasdienio Lietuvos tikinčiųjų gyvenimo bei nuolatinių persekiojimų ir varžymų iš sovietinių institucijų bei ateistų pusės. Atskiri "Kronikos" numeriai pateikia plačias apžvalgas apie J. Gražio (16 nr.) ir Nijolės Sadūnaitės (17 nr.) teismus, kurie abu priklausė redakciniam "Kronikos" kolektyvui."

Kitos labai aktualios temos nagrinėjamos atskiruose "Kronikos" numeriuose, liečia kunigų ir vyskupų gyvenimo bei jų veiklos problemas, tikinčiųjų persekiojimus, jų reakciją ir drąsą ginant savo teises. Kaip pavyzdį įžangos autorius Monti nurodo ištremtojo vyskupo Julijono Steponavičiaus pareiškimą apie tikinčiųjų bei kunigų padėtį Lietuvoje.

"Kaikurie "Kronikos" liudijimai, — rašo prof. Monti, — verti ne vien tik gilaus ir jaudinančio dėmesio skaitytojams Vakaruose, bet ir visos tikinčiųjų Bendrijos. Tai likimas tų brolių, kurie paaugko savo gyvybę už tikėjimą, kaip jaunas ukrainietis Vitalij Ockiovici (17 nr.) ar inž. Mindaugas Tamonis. Tai ryškiausi pavyzdžiai, kaip "LKB Kronika" aprašo ir registruoja mūsų laikų kankinių mirtį."

"Tiem kankiniam, už tikėjimą įkalintiems lietuviams, nežinomiems "Kronikos" redaktoriams ir platintojams pagerbti bei prisiminti yra skiriama ši itališkoji "Kronikos" laida" — baigia savo įžangą prof. P. J. Monti.

Vertėjas mons. V. Mincevičius šiame leidinyje iš savo archyvo davė ir nemažai dokumentinių iliustracijų. Tai padaro veikalą dar labiau artimesnį italų skaitytojams.

Šv. Tėvas radijo stotyje

Artėjant Vatikano radijo įsteigimo 50-sioms metinėms, popiežius Jonas-Paulius II vasario 5 d. aplankė Vatikano radijo centrą, esantį Romoje prie Via della Conciliazione gatvės. Pirmąją Vatikano radijo stotį įrengė pats išradėjas Guglielmo Marconi. Iškilmingas stoties atidarymas įvyko 1931 m. vasario 12 d. Pirmasis į pasaulį radijo neoficialus leidinys "Alma Ma-

Pasaulio įvykiai

PARTIZANINĮ KARĄ RODEZIOJE UZBAIGĖ PARLAMENTO RINKIMAI, kuriuos laimėjo buvusio partizanų vado R. Mugabės partija su 57 atstovais. Rodezijos parlamentas turi 100 vietų, kurių 20 yra rezervuota 200.000 baltųjų mažumai. Šios grupės rinkimus, pravestus anksčiau, laimėjo buvusio premjero I. Smitho partija. Negrų parlamente triuškinančios pergalės susilaukė R. Mugabė. Jo partizaninių kovų sąjungininkas J. Nkoma tegavo 20 atstovų, o buvęs premjeras vysk. A. Muzorewa — tik 3. Rinkimus prižiūrėjo ir pravedė iš Britanijos atsiųstas gubernatorius lordas Soames. Kadangi daug Rodezijos negrų yra beraščiai, rinkėjų sąrašai nebuvo paruošti. Kiekvienas balsuotojas turėjo įmerkti ranką į specialų skystį, kurio dėmes parodydavo prie urnų esančios infraraudonų spindulių lempos.

Jų dėka buvo sukludytas pakartotinis balsavimas. Vienu metu buvo pasklidę gandai, kad tą skystį galima nuplauti "coca-cola" gėrimu. Gandus paneigė balsavimo metu atlikti tyrimai. Būsimasis premjeras R. Mugabė yra marksistas, keliantis nemažą rūpestį baltiesiems Rodezijos gyventojams. Jie nuogastauja, kad Rodeziją jis gali paversti diktatūrine valstybe, kaip jau yra padarę kitų Afrikos šalių marksistiniai vadai. Šiuo metu jis oficialiai siekia vieningos vyriausybės, kurion žada įjungti ir buvusį savo partizaninių kovų draugą J. Nkomą. Kariuomenės vadu jis ir toliau paliko lt. gen. P. Wallisą, vadovavusį karui su partizanais. Rodezijos baltieji, kurių ten yra apie 230.000, yra pasiruošę išvykti į P. Afrikos respubliką, jeigu prasidės nesutarimai su negrų vyriausybe.

Aštrėja kovos

Sovietų kariuomenės daliniai Afganistane pradėjo pavasario ofensyvą rytinėje ir pietinėje šios šalies dalyje. Kautynės vyksta Pakistano pasienyje, bet tikimasi, kad jos nepažeis Pakistano sienos. Kalbama, kad sovietų kariuomenė Afganistane yra turėjusi daug nuostolių, kurie oficialiai slepiami pačioje Sovietų Sąjungoje. Apie aukas nieko nerašoma spaudoje, pasitenkinant tik laiškais žuvusių karių šeimoms. Kaimyninis Pakistanas atmetė JAV pasiūlytą \$400 milijonų vertės karinės pagalbos sutartį dėl perdidelių varžtų, kurie jam esą nepriimtini. Tuos suvaržymus prez. J. Carteris buvo priverstas įvesti dėl Indijos, su nepasitikejimu žiūrinčios į Pakistaną kinklavimą.

Vėl Jeruzalė

Buvęs Kanados min. pirm. J. Clarkas buvo patekęs į karštą vandenį dėl savo rinkiminio pažado Kanados ambasada Izraelyje iš Tel Avivo perkelti į Jeruzalę. Ant Jeruzalės kabluko dabar užkibo ir JAV prez. J. Carteris. Jungtinių Tautų saugumo taryba vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kuri reikalauja izraelių kaimų panaikinimo 1967 m. kare užimtose arabų srityse. Oficialiai į tas sritis yra įjungta ir rytinė Jeruzalės dalis, priklausiusi Jordanijai. Už šią rezoliuciją balsavo ir JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose D. McHen-

ry. Premjero M. Begino vyriausybė, griežtai atmetusi izraelitinių kaimų panaikinimą arabų teritorijoje, labiausiai prikišo prie Jeruzalės įjungimo rezoliucijon, šį miestą laikydama nedaloma Izraelio sostine. Kadangi šiuo metu JAV vyksta pradinės abiejų partijų kandidatų į prezidentus varžybos, prez. J. Carteris, susirūpinęs žydų balsais, padarė viešą pareiškimą, kad toji Jeruzalė rezoliucijon buvo įjungta per klaidą. Pasak jo, JAV ambasadorius D. McHenry už rezoliuciją neturėjo balsuoti. Buvusi padaryta klaida ryšiuose tarp JAV valstybės departamento ir JAV ambasados Jungtinėse Tautose. Už ją pilną atsakomybę prisiėmė valstybės sekr. C. Vance, ne nebendantis siekti kandidatūros į JAV prezidentus. Izraeli, atrodo, taip pat erzina JAV su Egiptu pasirašyta sutartis parūpinti ginklų už \$2 milijonus. Į sąrašą yra įtraukti ir modernieji "F16" naikintuvai.

Atšaukė teises

Sovietų Moksų Akademija atšaukė nario teises dr. A. Sacharovui. Akademijos prezidiumas jam neleido dalyvauti narių suvažiavime. Šį žingsnį akademikai dr. A. Sacharovas laiko nauju savo pilietinių teisių pažeidimu. Maskvoje buvo pradėtas puliti rašytojas Vladimiras Voinovičius, kurio satyriniai kūriniai yra spausdinami Vakarų pasaulyje. Vasario 24 d. jis atsisakė balsuoti politiniu farsu paverstuosius Rusijos rinkimuose. Tada jam buvo pasiūlyta išvykti užsienin, pridėdant grasinimą, kad tolimesnis jo pasilikimas Rusijoje jam būsis nepakeliamas. Disidentas V. Voinovičius, kovojantis už žmogaus teises, nenori išvažiuoti užsienin, nors nuo 1974 m. jam yra sustabdytas honoraras už jo raštus.

Nobelio premijos

Nobelio premijų fondas Švedijoje, prisitaikydamas prie siaučiančios infliacijos, šiemet nutarė jas padidinti 10%. Kiekvienai premijai dabar bus skiriama 880.000 švedų kronų arba \$238.763. Medicinos, fizikos, chemijos, literatūros ir ekonomijos Nobelio premijas paskiria Švedija, o Nobelio taikos premiją — Norvegijos parlamentas.

Šiame numeryje:

- Didieji pavojai
- Pavergtai tautai gresia nureliginimas, nudorinimas, nutautinimas
- Kova tėvynėje ir svetur
- Laisvojo pasaulio spauda apie VI. Česiūną, "Kroniką" ir kt.
- Lietuvos šventė Britanijos sostinėje
- Mūsų bendradarbio pranešimas apie Vasario šešiolikąją
- Pastangos gintis nelygioje kovoje
- Tikinčiųjų teisėms ginti komiteto raštai, pasiekę Vakarų
- Bažnyčia ar Bendrija?
- Atsiliepiamas į prof. A. Maceinos ir kitų samprotavimus
- Sadūnaitės laiškas mokyklai
- Sveikinimas Toronto Maironio mokyklai iš Sibiro
- Metai tarp savųjų ir svetimųjų
- Pokalbis su kun. Justinu Bertašiumi Winnipege
- Vilniečio dainos ir giesmės
- Muziko Juliaus Siniaus veikla ir kūryba Vilniuje
- Septynių premijų rašytojas
- Tėsinys pokalbio su J. Kraliausku, laimėjusiu romano premiją
- "Giesmės žydėjimo metas"
- Naujas poeto Balio Augino eilėraščių rinkinys

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$14, pusmetinė — \$7.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Aptučių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$14.00 per year, \$7.50 per 6 months. Deadline for
advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Šv. Raštas ir lietuviai

Leidinio "Raktas į Naująjį Testamentą" pasirodymo proga

JURGIS STRAZDAS

Jau seniai skaitau Senąjį ir Naująjį Testamentą pagal Catholic Truth Society (Anglijoje) leidinį "Daily Bible Reading". Jame yra skirta kiekvienai dienai maža dalis Senojo ir Naujojo Testamento. Taip skaitant, lengvai perskaitomas Senasis Testamentas per dvejus metus, o Naujasis — per vienerius.

II Vatikano santarpyba sako: "Teologų uždavinys... sekmingai aprūpinti Dievo tautą Raštų maistu, kuris apšviečia protą, stiprina valią, uždegą žmonių širdyse meilę Dievui (Dieviškasis Apreiškimas. Dogminė konstitucija Nr. 23). Ji taip pat skatina dažnai skaityti Šventąjį Raštą ir tuo būdu įsigyti "kilnaus Viešpaties Jėzaus Kristaus pažinimo" (Pil. 3.8). "Juk nepažinti Šventojo Rašto reiškia nepažinti Kristaus" (Sv. Jeronimas).

George Martin savo knygoje "Reading Scriptures as the Word of God" sako: "Dievas ne teis mūsų pagal intenciją ar išsimokslinimą, bet pagal turimą tikėjimą ir meilę. Taip pat Sv. Rašto skaitymas reikalauja studijų, atviros širdies, norinčio bei trokštančio proto, stropumo klausyti Dievo žodžio ir pasirušimo jį vykdyti". Jis pataria kiekvieną dieną skaityti Sv. Raštą bent penkiolika minučių. Skaityti rūpestingai, sustojant, apmąstant perskaityto teksto prasme.

Išsamiausi Sv. Rašto paaiškinimai yra "The Jerome Biblical Commentary". Puikūs paaiškinimai yra "The Jerusalem Bible" pilnoje, nesutrumpintoje laidoje. Mūsų "Naujasis Testamentas", išleistas Lietuvoje, taip pat daugiausia naudoja "The Jerusalem Bible" sutrumpintus paaiškinimus. Trumpi, tikslūs paaiškinimai randami ir 1971 m. išleistoje "The New American Bible".

Dažnai pagalvodavau, kodėl mūsų teologai iki šiol neišleido Sv. Rašto studijos, pagrįstos moksliniais duomenimis. Todėl nudžiugau, kai 1978 m. buvo išleistas kun. dr. A. Rubšio "Raktas į Naująjį Testamentą" (1979 m. — II-oji dalis). Mano nuomone, tai pirmą kartą lietuvių kalba, aiškiai, išsamiai ir objektyviai nagrinėjanti Naująjį Testamentą pagal naujausius mokslinius duomenis. Pradžioje padaryta plati įžanga į Jėzaus gyventą Palestinoje, vėliau nagrinėjama Katalikų Bendrijos organizavimas, jos kovos, malda ir dora, Evangelijos, Apaštalų Darbai, šv. Pauliaus ir visuotiniai laišukai.

Šia proga pateikiu pora kun. A. Rubšio citatų: "Evangelijose perduodamas tikėjimo kraitis yra tikrai istorinė medžiaga." "Krikščionis gyvena ne pagal savo žmogiškąją prigimtį, bet pagal Dievo Dvasią. Žmogus, gyvendamas tik pagal savo prigimtį, "pagal kūną", ima vergauti daiktams, trokšdamas vis daugiau jų turėti ir taip patenkinti "klystulius". "Beprasmiška liepti žmogui būti geram, nes joks žmogus negali būti geras be Dievo malonės."

Malonu skaityti knygą, parašytą sklandžiai, gražiai, taisyklingai lietuvių kalba.

Liūdna, kad tiek nedaug lietuvių reguliariai skaito Sv. Raštą, kuris yra nepaprastas religijos lobynas. Dėlto daug žmonių labai menkai težiū apie Sv. Raštą. Tikiuosi, kad ateityje daugiau mūsų žmonių susidomės Sv. Raštu ir pradės sistemingai jį skaityti.

Tenka autoriui kun. dr. A. Rubšui padėkoti už šią vertinimą, išleistas Lietuvoje, taip pat daugiausia naudoja "The Jerusalem Bible" sutrumpintus paaiškinimus. Trumpi, tikslūs paaiškinimai randami ir 1971 m. išleistoje "The New American Bible".

Mirus

A+A DR. STASIUI PACEVIČIUI,

nuosirdžiausią užuojautą reiškio jo žmonai, dukrom, sūnui bei jų šeimom, broliui dr. ANTANUI PACEVIČIUI bei jo šeimai ir visiem artimiesiems —

Dr. E. Jasevičiūtė

Thunder Bay, Ont.

A+A

PRANUI LESEVIČIUI

mirus, jo žmonai EUGENIJAI ir visiems giminėms bei artimiesiems nuosirdžią užuojautą reiškia —

Bendoraitis ir šeima
London, Ont.

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Suvamos mašinos
- * Rašomos mašinelės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVES:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES AVE. 2448 DANFORTH AVE.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Toronto gintariečiai Vasario 16 iškilnėje Anapilio salėje

Nuotr. O. Burzdžiaus

PRANEŠIMAS IŠ LONDONO

Lietuvos šventė Britanijos sostinėje

Išpūdinga Vasario šešioliktoji • Plati koncertinė programa su soliste G. Čapkauskiene priešakyje • Iškilmingos pamaldos

STASYS KASPARAS

Jau antri metai Londone Vasario 16 minėjimui rengti sudaromas komitetas. D. Britanijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba sukvietė gruodžio mėn. 9 d. visų Londone veikiančiųjų organizacijų pasitarimą. Buvo sudarytas komitetas iš P. Mašalio, K. Tamošiūno, J. Černio, V. Jurienės, A. Pukštytės, B. Butrimo, J. Baublio ir J. Alkio. Šis komitetas surengė minėjimą vasario 16 d. vakare Londono Lietuvių Sporto ir Socialinio Klubu salėje.

Minėjimą pradėjo komiteto narys J. Alkis, pakviesdamas Lietuvos atstovą D. Britanijai Vinčą Balicką tarti savo tradicinį žodį. Šis buvo trumpas. Kalbėtojas kvietė D. Britanijos lietuvių suglaudinti savo gretas dažnesniam darbui už Lietuvos laisvę.

Tolimesnę programą taip pat pranešinėjo J. Alkis. Jis pakvietė Londono lietuvių moterų chorą, vadovaujamą Justo Černio, atlikti savo dalį programoje.

Štai scenoje pasirodė visų laukiama viešnia iš Klevo lapo šalies Kanados solistė Gina Čapkauskiene ir akompaniatorė Helena Ireland. Solistė atlieka B. Budriūno kūrinį "Dainos gimimas", V. Jakubėno "Mėlynai varpeliai" ir "Gėlės iš šieno". Su šiomis dainomis solistė iš karto užkariauja publikos širdis, susilaukdamas griausmingų plojimų.

Nutilus plojimams, salėje pasirodė Londono tautinių šokių grupė "Žaibas", kuriai vadovauja Aldona Pukštytė. Ji pašoko Kubilą, Kalvelį ir Suk, suk ratelį, su kuriuo įjungė visą publiką į šokio ritmą daina ir plojimai. "Žaibas" pasirodė pirmą kartą, nes susiorganizavo tuo metu, kai vyko jaunimo kongresas. Malonu stebėti grupę, šokančią su įsijautimu į šoki ir muziką ir kartu su jaunatvės šypsniu veiduose. Šokius lydėjo Eimučio Šovos akordeonistų grupė. Publika "Žaibą" sutiko ir palydėjo griausmingomis katutėmis.

Pasirodė Vincento O'Brien vadovaujamas vyrų oktetas su dainomis "Kur banguoja Nemunėlis", "Vaikščiojau", "Jau žirgelis pabalnotas". Oktetą pasirodymas Londone irgi buvo pirmasis. Jie yra daug dainavę provincijos lietuviškose gyvenvietėse, bet niekuomet savame Londone, todėl jie buvo labai šiltai sutikti.

Tautinių šokių grupė "Lietuva", vadovaujama V. Jurienės ir P. Senkuvienės, pašoko Ručūčius, Sukčių ir Vestuvių polką. "Lietuvą" sudaro aštuonios poros iš įvairių vietovių. Šokiams muzika buvo panaudota iš magnetofono juostos. Ši grupė dalyvaus vasarą įvykstančioje tautinių šokių šventėje Čikagoje. Jauniausioji šokėja, baigianti šokius, gėlių puokštę apdovanojo Lietuvos atstovo žmoną P. Balickienę.

Vėl scenoje solistė Gina Čapkauskiene. Ši karta skamba muziko Jono Govėdo (gimęs Anglijoje) "Nebajta daina", "Laimės rytas", "Liepsnelė" ir "Serenada", be to, arija G. Donizetti operos "Lucia di Lamermoor". Solistė galutinai pavergia londoniečius, kurie bandė atsidėkoti mieliai viešniai nors ilgais, griausmingais plojimais

ir šūkais "bravo", "valio". Solistė priedo padainuoja F. Flotow "Paskutinę rožę" ir Kuprevičiaus "Lakštingalos giesmę". Minėjimo pabaigoje pasirodė mišrus Londono choras, vadovaujamas J. Černio. Jis padainavo "Lietuva brangi", "Oi toli toli", ir "Tėvynė Lietuva", kuriuo pats J. Černis atliko solo dalį. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Programoje dalyvavo per 50 žmonių. Programa buvo labai gera, tik reikėjo duoti daugiau laiko sol. G. Čapkauskienei, nes nevisuomet galime turėti tokių žvaigždžių. Be to, salė buvo permaža. Tai labai kenkė visai programai. Labai apgailėtina, kad rengėjai nepasistengė paimti salės centriniame Londone. Tikrai žmonių būtų buvę žymiai daugiau. Dauguma neatvyko į minėjimą, žinodami, kad nebus kur atsistėti. Ateities komitetai turėtų atkreipti dėmesį į salės didumą.

Vasario 17 d., sekmadienį, Londone Sv. Kazimiero šventoje įvyko pamaldos už Lietuvą, kurias užprase Lietuvos pasiuntinybė Londone.

Pamaldų procesijoje prie altoriaus tautinių šokių "Žaibo" šokėjai atnešė Lietuvos ir D. Britanijos vėliavas. Mišias at-

našavo svečias iš Niujorko Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos vedėjas kun. K. Pugevičius, kuris ir pamokslą pasakė. Užbaigdamas kalbėjo: kai po mirties susitiksime Nijole Sadūnaite, B. Gajauska, Viktorą Petkų ir kitus dabartinės Lietuvos didvyrius, jie paklaus mus — o ką jūs, broliai ir seserys, tuo metu darėte, kai mes kalėjome, ar padėjote mums? Ką mes tada jiems atsakysim?

Pamaldų nuotaką kėlė sol. G. Čapkauskiene, vargonais palydima Vincento O'Brien. Londono mišrusis choras, vad. J. Černio, galingais giesmių sparnais visus kėlė į dangaus augštybes. Pamaldos užbaigtos Tautos himnu.

Apgailėtina, kad rengėjų komitetas nesugebėjo išlaikyti jau kurį laiką nusistovėjusios tradicijos pakviesti vietos burmistro ir vietinės savivaldybės tarybos narių, tad pamaldose trūko nusistovėjusio iškilmingumo.

Padėką sol. G. Čapkauskienei už pakėlimą mūsų nuo ūkanotos kasdienybės, padėką Kanados Lietuvių Bendruomenės vadovybei, kuri rėmė sol. G. Čapkauskienei kelionę lėšomis, padėką jums, mieli kanadiečiai, nuo Škotijos ir Anglijos — D. Britanijos lietuvių.

Lietuviai Kolumbijoje

Lietuvių Šalpos Fondas • Vasario 16 ir Vasylių koncertai

Prieš metus laiko Cali mieste kun. N. Salduko ir pasitarinčių Cali lietuvių iniciatyva buvo įsteigtas Kolumbijos Lietuvių Šalpos Fondas. Prie jo taip pat prisidėjo dalis Medellino lietuvių su savo įnašais, kurie dabar jau siekia virš 100.000 pezu ir turi apie 20 narių. Praėjusių Kalėdų ir Trijų Karalių švenčių proga penkiems sergantiems seneliams ir esantiems senelių prieglaudose K. L. Šalpos Fondo buvo paskirta 5.000 pezu kiekvienam po tūkstantį, už kuriuos jiems buvo nupirktas ir įteiktas po siuntinį su maistu ir drabužiais. Dabar, besitariant Didžiąjai Savatei ir Velykų šventėms, vėl ruošiamasi Fondo vardu juos aplankyti ir nuvesti jiems dovanų, kad mūsų seneliai nesijautų savų tautiečių užmiršti ir palikti jų pačių skaudžiam likimui.

KLS Fondo valdyba jau yra pradėjusi bylą valdžios įstaigose jam įteisinti. Atrodo, dar šiais metais tai bus pasiekta. Gavus juridines teises, galvojama šio šalpos fondo vardu įsigyti kokį nors nejudamą turtą, pvz. nedidelį ūkėlį ar namą mieste.

Vasario 16 Medellino lietuvių buvo paminėta vasario 17 d. Siai progai kun. Tamošiūno buvo iškvieisti p. p. Vasyliūnai iš JAV, kurie vasario 16 d. vakare Candelarijos šventovėje šį minėjimą pradėjo su Vytenio Vasyliūno vargonų koncertu. Sekančią dieną — sekmadienį lietuvių koplyčioje 10 v. r. buvo iškilmingos šv. Mišios už Lietuvą ir už žuvusius kovose dėl Lietuvos laisvės. Šv. Mišias laikė mons. Luis Londono, generalinis vyskupo vikaras, ir pasakė tai dienai pritaikytą pamokslą. Po pamaldų įvyko priėmimas salėje, kurio metu kalbą pasakė Kolumbijos atstovas J. Tautose dr. Aroyave. Pasibaigus

priėmimui, įvyko trumpas L. B-nės Medellino apylinkės narių susirinkimas, kuriame buvo išrinkti trys asmenys — Jonas Klemas, Juozas Kupstys ir Saulius Gaurišas organizuoti rinkimams į apylinkės valdybą ir sušaukti apylinkės susirinkimui.

Medellino lietuvių kolonija yra labai sumažėjusi — šiuo metu jai priklauso 58 asmenys, bet prie jos prisijungė Cali ir Palmiros lietuviai su 25 asmenimis. Tad dabar, atgaivinant Medellino lietuvių apylinkės veiklą, jai priklausys 83 asmenys.

Tą patį sekmadienį, 3.30 v.p. p., Marijos Auxiliadora kolegijos salėje įvyko abiejų p. p. Vasylių smuiko ir pianino koncertas, iš kurio programos publikai labai patiko lietuviška sonata. Pirmadienį, antradienį ir trečiadienį p. p. Vasyliūnams buvo poilsio dienos. Jie buvo pavezoti po Medellino apylinkę ir mieste gyvenančias lietuviškas šeimas, o jau ketvirtadienio vakare, 8.30, jiedu davė puikų koncertą Medellino rinkinei, daugiausia kolumbiečių, publikai gražioje "Museo El Castillo" salėje. Smuiku ir pianinu jiedu atliko Beethoveno "Sonata en Re mayor opus 12 N. 1", Brahms "Sonata en La mayor opus 100 N. 2", K. V. Banačio "Sonata en Re menor". Savo kelionę į Medeliną ir savo koncertus jiedu užbaigė penktadienį Vytenio Vasyliūno vargonų koncertu didžiojoje Medellino bazilikoje.

Sie visi koncertai ir pats Vasario 16 minėjimas buvo surengti Lietuvių Katalikų Komiteto pirm. kun. M. Tamošiūno iniciatyva. Medellino lietuviai yra dėkingi p. p. Vasyliūnams už apsilankymą ir taip puikiai atliktus ir gerai paruoštus koncertus.

K-tė

Kova tėvynėje ir svetur

(Atkelta iš 1-mo psl.)

bangomis prabilo popiežius Pijus IX. Nuo to laiko Vatikano radijas dabar net 33 kalbomis skelbia pasauliui Evangeliją. Ir lietuviškai Vatikano radijas jau 40 metų kasdien kalba į Lietuvą.

Jonas-Paulius II į Vatikano radijo centrą atvyko vidurdienį. Čia jį sutiko Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Casaroli. Vatikano radijo generalinis direktorius Jėzuitas kun. Robertas Tucci ir kiti augštieji Vatikano radijo pareigūnai. Šis vizitas jau buvo seniai laukiamas. Pats Sv. Tėvas buvo išreiškęs norą susitikti su Vatikano radijo darbuotojais.

Apie tą susitikimą dar tą pačią dieną buvo pranešta lietuviškai Vatikano radijo klausytojams Lietuvoje. Lietuviškosios programos pranešėjas Kazys Lozoraitis kalbėjo: "Vatikano radijui šiandien šventė. Savo radijo stotį šiandien aplinkė popiežius Jonas-Paulius II. Jo vizitas užtruko apie porą valandų. Pradėjęs nuo Vatikano radijo dienraščio redakcijos, popiežius aplinkė techninius radijo įrengimus ir techninį personalą, po to centrinę redakciją ir atskirai trisdešimties etninių grupių redakcijas — apie 100 kambarių bei studijų. Sv. Tėvas asmeniškai pasveikino 289 asmenis — savo radijo bendradarbius".

"Popiežius Jonas-Paulius II aplinkė ir Vatikano radijo lietuvių skyrių. Čia jis užtruko galbūt ilgiau negu kituose skyriuose, gyvai besidomėdamas lietuviškos redakcijos darbu ir Bažnyčios problemomis Lietuvoje. Redakcijos ir Vatikano radijo klausytojų Lietuvoje vardu skyriaus vedėjas kun. dr. Vytautas Kazlauskas padėkojo Sv. Tėvui už jo rūpestį Lietuvos reikalais, už padarėjančius ir viltį žadinančius žodžius, ginant pagrindines žmogaus teises ir religines laisves. Kai Sv. Tėvas su dėme-

siau žvelgė į ant sienos kabantį Lietuvos žemėlapi, jam buvo išreikštas senas Seinų lietuvių prašymas, kad būtų leistos šventos Mišios lietuvių kalba monumentalinėje lietuvių rankomis pastatytoje Seinų bazilikoje. Atrodė, kad popiežiui Jonui-Pauliui II yra gerai žinoma lietuvių padėtis Seinuose. Jis trumpai pasakė: "Indispensabile, indispensabile" — tai yra būtina, tai yra būtina! Popiežiui buvo padėkota ir už neseniai pradėtą transliuoti į Lietuvą kiekvieną pirmą mėnesio sekmadienį radijo Mišias lietuvių kalba ir prašoma, kad pats Sv. Tėvas kuria nors proga jās atlaikytų. Popiežius šį prašymą priėmė su rimtu dėmesiu. Dar buvo primintos vis stiprėjančios Lietuvos katalikų viltys, kad Sv. Tėvas kada nors "pabučiuos" ir Lietuvos žemę". — "Toks yra ir mano troškimas!" — atsakė popiežius. Jis po to atskirai pakalbino visus Vatikano radijo lietuviškojo skyriaus bendradarbius.

"Kalbėdamas visiems Vatikano radijo stoties darbuotojams, — kalbėjo toliau lietuviškosios programos pranešėjas Kazys Lozoraitis, — popiežius Jonas-Paulius II pažymėjo, kad radijas yra galinga Kristaus Evangelijos sklaidimo priemonė. Radijo pagalba popiežius gali kreiptis į tolimiausių pasaulio kraštų tikinčiuosius ir visus geros valios žmones. Vatikano radijas šiuo metu kalba 33 kalbomis. Jo programose bendradarbiauja 43-jų tautų atstovai. Galima sakyti, kad čia atsispindi visuotinės Bažnyčios veidas. Sv. Tėvas prisiminė ir didžiąją Vatikano radijo klausytojų šeimą, pasklidusią visame pasaulyje. Kaip tik šiuos nesuskaitomus klausytojus turint prieš akis, Vatikano radijas mobilizuoja visas geriausias savo jėgas — nuo redaktorių iki technikų — ypač didžiųjų Bažnyčios gyvenimo įvykių proga."

A+A

ALFONSUI SKREBŪNIUI

netikėtai mirus,

gilią užuojautą reiškiamo velionies žmonai ONUTĖI, sūnums ALGIUI ir VYTAUTUI, giminėms bei artimiesiems ir kartu liūdime —

Janina ir Juozas Biliūnai,
Cleveland, Ohio

Birutė ir Teodora Stanuliai

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kopų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

YONGE MEMORIALS LTD.

2044 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 1Z9

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

Vengrijos kardinolas LASZLO LEKAI, lydimas Kauno ir Vilkaviškio apaštalinio administratoriaus vyskupo LIUDO POVLONIO, lankosi Kauno kunigų seminarijoje 1979 m. spalio 12 d. Už kardinolo — seminarijos dėstytojai kun. dr. PR. VAICEKONIS ir prefektas kun. ST. BRAZDEIKIS, o juos lydi ortodoksų atstovai — vyskupai, vengrų delegacijos kvietėjai

Pastangos gintis nelygioje kovoje

Iš Lietuvos Katalikų Tikinčiųjų Teisėms Ginti Komiteto dokumentacijos, kuri neoficialiais keliais pasiekė Vakarus

Tikinčiųjų Teisių Gynimo Katalikų Komitetas
1979 m. vasario 7 d.

Nr. 10
LTSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo Pirmininkui

1978 m. gruodžio mėnesyje į TTG Katalikų Komitetą kreipėsi Vilniaus katalikai, prašydami užstoti nuteistąjį lietuviškosios Helsinkio grupės narį Viktorą Petkų. Pilnai pritardami pareikšime išdėstytais mintimis, mes, Komiteto nariai, dokumentą pasirašėme.

Labai nustebome sužinoję, kad 1979 m. sausio 9 d. kratos metu, kuriai vadovavo milicijos majoras S. Ražinskas, iš Juliusas Sasnauskio buvo paimtas aukščiausias paminėtas dokumentas. Kokia teise milicijos pareigūnai atimtinėja LTSR Vyriausybės adresuotus dokumentus?

Pasirašiusieji dokumentą elgėsi sutinkamai su LTSR Konstitucijos 47 ir 56 straipsniais, leidžiančiais kritikuoti ir apskųsti valstybės organų veiksmus. Milicijos pareigūnai, atimdami LTSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumui adresuotą pareiškimą, nusikalto pagrindiniam įstatymui — LTSR Konstitucijai. Mes pagrįstai buktaujame, kad Viktoro Petkaus asmeniu suinteresuoti organai nori paimtą dokumentą nuslėpti nuo LTSR Vyriausybės, todėl jaučiame pareigą pasiųsti bent dokumento nuorašą, kartu nurodymai, kas po juo pasirašė.

Priedas: LTSR ATP skirto dokumento tekstas ir pasirašusiųjų sąrašas — viso 3 lapai.

Tikinčiųjų Teisių Gynimo Katalikų Komiteto nariai — kunigai:

J. Kauneckas
Alf. Svarinskas
Sig. Tamkevičius
V. Vėlavičius
J. Zdebskis

Adresas atsakymui:
235915 Skaudvilė
Tauragės g. 17
Kun. Vincui Vėlavičiui

Tikinčiųjų Teisių Gynimo Katalikų Komitetas
1979 m. vasario 10 d.

Nr. 11
Lietuvos TSR Prokurorui

Julija Judeikienė, gyvenanti Lazdijų raj., Veisiejuose. Pionierių g. 5-4, kreipėsi į TTG Katalikų Komitetą, prašydama apsaugoti jos sūnų Mindaugą Judeikį nuo Lazdijų raj. saugumiečio Algio Gyllo šantažavimo. Saugumietis A. Gylis moksleivio Mindaugo aktyse šmeižė dorus kunigus ir tikinčiuosius, draudė su jais draugauti, gąsdino koloniją ir vertė tėvams nežinant palaikyti ryšį su Saugumo darbuotojais.

1979 m. SNO paskelbti Vaiko metais, per kuriuos ypač turi būti kovojama už vaikų teises. Apie tai kalbėjo ir TSKP Generalinis Sekretorius L. Brežnev.

Tamsta Prokurore, Saugumo komiteto pareigūno Algio Gyllo elgesys su moksleiviu Mindaugu Judeikiu yra grubus prasižengimas prieš elementarias tėvų ir vaikų teises. Joks pareigūnas neturi teisės A. Gyllo "metodais" auklėti jaunimo, juo la-

biau be tėvų žinios. Tad patvarkykite, kad ne tik A. Gyls, bet ir kiti Saugumo darbuotojai gerbtų tiek tėvų, tiek ir vaikų teises.

Tikinčiųjų Teisių Gynimo Katalikų Komiteto nariai — kunigai:

J. Kauneckas
Alf. Svarinskas
Sig. Tamkevičius
V. Vėlavičius
J. Zdebskis

Adresas atsakymui:

235610 Telšiai,
Pionierių g. 51.
Kun. Jonas Kauneckas

Tikinčiųjų Teisių Gynimo Katalikų Komitetai

Julijos Judeikienės, Antano, gyv. Lazdijų raj., Veisiejai, Pionierių 5 — 4

Pareiškimas

Mano sūnus Mindaugas Judeikis gydytis Valininkų sanatorijoje "Pušelė". 1979 m. sausio 18 d. pas jį prisistatė Lazdijų rajono saugumietis Algis Gyls. Pradžioje kalbėjo draugiškai, klausė kaip sekasi mokslas, kaip sveikata, kaip ilgai gydisis, kada važiuos namo, kur žada stoti baigęs vidurinę mokyklą.

Paskui pradėjo aiškinti, kad ir jis buvęs tikintis, o dabar pasukęs tikru, teisingu keliu. Sūnų įspėjo nesusidėti su tokiais antitarybiniais veikėjais, kaip kun. Deltuva, kun. Zdebskiu, Valaityte, Jonu Vailioniu ir Vailioniene. Pradėjo kiekvieną jų kaltinti. Kun. Deltuva laiminęs banditus (davė net straipsnį iš laikraščio pasiskaityti). Net ir jo šeimininkės rankos iki alkūnių kruvinos. Jis tuo tikis šimtu procentų. Kun. Zdebskį be reikalo pasodino į kalėjimą už vaikų katekizavimą, todėl jis dabar nusistatęs prieš tarybų valdžią. Bet jis dar bus ne šitaip nubaustas. Valaitytė buvo banditų ryšininkė ir turėjo slapvą vardą "Birutė". Vailionienė buvo banditų bendradarbė. Jos sūnus Vailionis Jonas tikrai yra antitarybinis veikėjas ir su juo nėra ko kalbėti. Ir tu eini jų pėdom. Mes viską žinom, kad dalyvavai Petkaus teisme, kad tau jie duoda skaityti "Kroniką", "Aušrą". O jei ir toliau su jais bendrausi, lieps platinti, o vėliau ir daiginti. Todėl tu apsispręsk (davė skaityti straipsnį apie Petkų). Kai sūnus nenorėjo su visais kaltinimais sutikti, tada pradėjo gąsdinti, kad su juo irgi bus kitaip kalbama, jei nepasuks kitu keliu. Grasino, kad nepasieks mokslo, sakė, kad tavo šeimos likimas randasi tavo rankose. Dabar palieka apsispręsti ir, kai mamoms nebus namie, paskambinti jam į namus. Tik labai daug kartų kartojo: "Nesakyk mamai, nes ji fanatiškai įsitikinusi". Kadangi sūnus ir tai neregavo, tai grasino su juo mokykloje dar pasikalbėti. Sūnus buvo išlaikytas dvi su puse valandos.

1979 m. sausio 30 d. sūnų mokyklos direktorius Klimirauskas nusivedė po 6 pamokų į savo kabinetą, kuriame laukė saugumietis Algis Gyls. Šį kartą kalbėjo žymiai griežtesniu tonu ir grasino sūnui koloniją, o motinai būsią kaip Petkui. Ir šį kartą paliko apsispręsti.

Prašau Tikinčiųjų Teisių Gynimo Katalikų Komitetą atkreipti dėmesį į šiuos įvykius ir apsaugoti mano vaikus nuo visokio diskriminavimo mokykloje, gydymosi įstaigose ir namie. Mano sūnus yra silpnos sveikatos ir bijau, kad ji nebūtų priverstas viską nuo manęs slėpti ir pasukti nedoru keliu.

Julija Judeikienė
Veisiejai, 1979. II. 2

Bažnyčia ar Bendrija?

KUN. J. STASKUS

Atsiliepiant į prof. A. Maceinos ir kitų samprotavimus

Atsiranda spaudoje balsų, kad žūt būt slaviška "bažnyčios" žodį reikia lietuvių kalboje išlaikyti. Tai ypač pabrėžia prof. A. Maceina straipsnyje "Religinės kalbos klystkeliai" ("Draugas", 1979 m. spalio 13 d.). Esą žodis "bažnyčia" teikia sakralinę tikinčiųjų bendruomenės ir pastato sudėtinę sąvoką, kuri būtina krikščioniškai galvosei. Įrodinėjimams griebiamasi vėlesniais krikščionybės laikais šiauriniuose kraštuose išplietinuso graikiškojo "kyriakon", kuris dažniausiai tuose kraštuose prigijo visai neišverstas ir savąją kalbą. Sis žodis, kuris pradžioje graikuose reikė didiko nuosavybė arba jo namus, jokio sakralinio atspalvio neturėjo. Tik vėliau buvo pradėtas vartoti kaip maldos namų pavadinimas. Patys graikai krikščionys ir dabar nei savo tikinčiųjų bendruomenės, nei savo maldos namų "kyriakon" nevadina.

Pirmieji krikščionys, kaip N. Testamente galima pastebėti, turėjo skirtingus žodžius tikinčiųjų bendruomenės ir šventyklos sąvokoms išreikšti. Tai jiems nekludė būti krikščionimis ir krikščionybę paskleisti. Tikinčiųjų bendruomenei jie vartojo žodį "ekklelesia", o šventyklai — "naos". Pavyzdžiui, Kristui kalbant apie šventyklą, kurią sugriovius Jis vėl atstatysias per tris dienas, vartojamas žodis "naos" (Jn.2, 19-21). Kai toliau skaitytoms nurodoma, kad Jis mintyje turėjęs savo kūno šventyklą, taipogi vartojamas žodis "naos". Tačiau, kreipdamasis į Petrą pareiškimu "Tu esi uola", Jėzus žada ant tos uolos pastatyti ne šventyklą (naos), bet tikinčiųjų bendruomenę. Tai minčiai išreikšti vartojamas žodis "ekklelesia" (Mt. 16, 18). Toks abiejų sąvokų atskyrimas žydam buvo įprastas, nes visas S. Testamentas nusėtas šiom dviem skirtingom sąvokom. Tikinčioji bendruomenė S. Testamente dažniausiai išreiškiama žodžiu "kahal" (susirinkimas), o šventyklai — "hekal" (didysis namas), nes izraelitai žodžio "šventyklą" neturėjo. Pradžioje izraelitai neturėjo ir šventyklos pastato. Jie aukodavo Dievui aukas ant kokio nors kalno ar augštosios. Tokiai aukos vietai nurodyti vartojamas išreiškimas "bamoth" (augštoji vieta). Todėl ir vėliau šventyklą kartais nusakoma dviem žodžiais: "bate bamoth" (namas augštosioje). Izraelitai savąją šventyklą suprato kaip "Dievo namą", kuriame Dievui tarnauja kunigai. Todėl šventyklą jokie būdai negalėjo būti vieta, kurioje susirenka tikintieji. Pastarieji būdavo įsileidžiami tik šventyklos prieangiu. Taigi, izraelitai aiškiai skyrė tikinčiąją bendruomenę (kahal) nuo šventyklos (hekal). Šventyklą — tai Dievo namai, į kurios bendruomenė neina, o tik apie juos buv.

Babiloniečiams sugriovius Saliomono pastatytą šventyklą 587 m. pr. Kr., šventyklos kultas buvo nebeįmanomas. Žydai susiorganizavo į bendruomenes — "synagogę" savo tikėjimo ir Dievo garbinimo vienybei išlaikyti. Šios bendruomenės pradžioje rinkdavosi privačiuose namuose, tačiau ilgainiui tokiems susirinkimams buvo pastatyti specialūs namai ir vadinami tuo pačiu sinagogos vardu. Vėliau, kai Jeruzalės šventyklą vėl buvo atstatyta, sinagogos pasiliko kaip dalis žydų religinės tradicijos. Jėzaus laikais sinagogos buvo dalis įprastinio žydų gyvenimo, ir pats Jėzus dažnai sinagose mokydavo. Sinagoga nebuvo šventyklą, kurioje Dievas gyvena, bet susirinkimo vieta maldei ir mokymuisi Dievo įstatų. Tai buvo pasaulietinė vieta: aukos jokio nebuvo aukojamos, ir kunigai jokio vadovaujančio vaidmens neturėjo.

Pirmosios krikščionių bendruomenės panašiai kaip ir buv. grasinio sūnui kolonija, o motinai būsią kaip Petkui. Ir šį kartą paliko apsispręsti.

Prašau Tikinčiųjų Teisių Gynimo Katalikų Komitetą atkreipti dėmesį į šiuos įvykius ir apsaugoti mano vaikus nuo visokio diskriminavimo mokykloje, gydymosi įstaigose ir namie. Mano sūnus yra silpnos sveikatos ir bijau, kad ji nebūtų priverstas viską nuo manęs slėpti ir pasukti nedoru keliu.

Julija Judeikienė
Veisiejai, 1979. II. 2

vo pradėtos vadinti "sinagogė", tačiau galiausiai prigijo žodis "ekklelesia", reikiąs susirinkimą ir S. Testamento vertime į graikų kalbą vartojamas kaip "kahal" (tikinčiųjų bendruomenės) atitikmuo.

Pirmųjų krikščionių susirinkimų vietas buvo privatūs namai. Kol krikščionybė sklido žydų tarpe, krikščionys dar eidavo melstis į sinagogas, tačiau, krikščionybę pasklidus tarp pagonių, visos pamaldos ir Paskutiniosios Vakarinės šventimas vyko privačiuose namuose. Kiekvienoje krikščioniškoje bendruomenėje buvo įvairaus luomo žmonių, pradedant vergais ir baigiant diduomene. Savime suprantama, tikinčiųjų bendruomenė rinkdavosi pas tą krikščionį, kuris turėdavo didesnius namus. Taigi dažniausiai pas didiką. Didiko namas buvo vadinamas "kyriakon".

Kai imperatoriaus Konstantino laikais baigėsi krikščionių persekiojimai ir krikščioniškosios bendruomenės galėjo viešai veikti, jos pradėjo sparčiai augti ir reikėjo pamaldoms didesnių pastatų. Taip buvo pradėti statyti pastatai pagal karališkųjų rūmų pavyzdį, vadinami bazilikomis. "Basilikė" — tai graikiškas žodis, reiškias karališkuosius rūmus. Kadangi Kristus krikščionims buvo karalius (basileus), tai tas pavadinimas labai tiko.

Panašiai kaip ir buvo panaudotas "kyriakon" pavadinimas, nes krikščionims Kristus buvo "kyrios", t.y. didikas, viešpats, ponas. Vėliau atsirado pavadinimas "kathedra", kuris reiškia sostą. Sis pavadinimas būdavo taikomas tiems krikščionių maldos namams, kuriuose savo nuolatinių sostą turėjo vietos vyskupai.

Patį tikinčiųjų bendruomenę (ekklelesia) nebuvo nei pastatas, nei susirinkimo vieta, bet patys tikintieji, kurie bendrauja su visais ir su savo vyskupu. Jų visų kupas savo ruožtu bendrauja su visais kitais vyskupais ir su šv. Petro įpėdiniu, Romos vyskupu. Galiausiai visi bendrauja su Kristumi ir per Jį su dangiškuoju Tėvu. Sis bendravimas buvo dažniausiai išreiškiamas žodžiu "koinonia" (komunija) ir pilnintinai įgyvendinamas Eucharistijos priėmimu. Todėl ir iki mūsų laikų švč. Sakramentas vadinamas šv. Komunija. Iš tikro žodis "komunija" reiškia ne Kristaus Kūną ir Kraują, bet Kristaus Kūno ir Kraujo priėmimą, arba dar teisingiau — bendravimą Kristaus Kūno ir Kraujo paslaptyje.

Lietuviškas žodis "bendrija"

Poetinis tikėjimo apmąstymas

PR. NAUJOKAITIS

Kanados Lietuvių Katalikų Centro liturginė komisija 1979 m. pabaigoje išleido eilėmis parašytą religinių apmąstymų knygą TAU, MARIJA, ROŽINIS. Ją parašė pavergetoje Lietuvoje gyvenantis žinomas poetas kunigas Kazimieras Žitkus (Vincas Stonis). Suprantama, kad pavergetoje tėvynėje tokio pobūdžio knygų išleisti neįmanoma. Knygos išleidimą finansavo Toronto Prisikėlimo parapija, švesdama 25-rių metų įsikūrimo sukaktį. Iliustravo dail. Danguolė Stončiūtė — Kuolienė. Išleista 2000 egzempliorių. Patogaus kišeninio formato. Knygelė storoka, turi net 176 psl. Kiekviename puslapyje randame po sklandžiai suelituotą religinio turinio eilėraštį, dažniausiai susidedantį iš trijų keturių. Du posmeliai aptaria kurią nors tikėjimo tiesą, o trečiasis jau yra asmeninė poeto malda į Mariją, Jėzų ir Dievą Tėvą. Pradžioje tokiu būdu perbėgama per 15 Rožinio paslapčių, toliau pakartotinai sustojama ties ilga Išganymo istorija, ties Kristaus kancija, ties Marijos talka Išganymo vyksme.

Apmąstymuose protinis elementas pagyvinamas giliu religiniu jausmu. Tačiau grynos vaizdinės ar emocinės poezijos retai tepasitaiko. Nedaug tokių posmelių, kaip šis:

Jai pritaria girių žaliųjų gaudimas
Ir jūrų užimas, ir vėjų daina. . .
Ir mūsų širdžių išsilgęs plakimas,
— Garbė Tau, Marija, garbė amžina! (54 psl.)

Apmąstymų lyriškumą sustip-

labai gerai šias tikinčiųjų bendruomenės ir jos bendravimo sąvokas išreiškia ir kartu implikuoja Dievo namų — bendravimo vietos sąvoką. Pastaroji reikšmė nebuvo įjungta ir pirmaisiais krikščionybės laikais žodžio "ekklelesia" sampraton. Kad žodis "bendrija" dar neturi sakralinės reikšmės, neteikia pagrindo jam atmesti. Jos pradžioje neturėjo nei "ekklelesia" (susirinkimas), nei "koinonia" (bendravimas), nei "kyriakon" (didiko namai), nei "basilikė" (karališkieji rūmai), nei "kathedra" (sostas), nei "kahal" (susirinkimas), nei "hekal" (didysis namas), nei "synagogė" (bendruomenė). Kaip neįmanoma pagimdyti suaugusio žmogaus (net ir Kristus gimė kūdikiu!), taip neįmanoma sukurti kalbai savito išsireikšimo, kad jis pradžioje jau išreikštų mintį tokiu būdu, kokių kitos kalbos tik per ilgą vartojimą išreikšti pajėgė.

"Bendrijos" sakrališkumas savaime atsiranda, kai tas žodis tokia prasme bus vartojamas. Šiuo metu reikėtų tik rūpintis, kad žodis "bendrija" prigytų. Tuo labiausiai aišku, turėtų rūpintis kunigai. Tik jų lūpose bei raštuose nuolat girdimas žodis "bendrija" taps toks savitas ir artimas tikintiesiems lietuviams, kaip kadaise izraelitams tapo savitas žodis "kahal" ir graikiškai kalbantiesiems krikščionims — "ekklelesia".

Dr. A. Maceina savo straipsnyje toliau cituoja St. Salkauskio principą, kad "iš dviejų naujadarų ar skolinių tas yra priimtinesnis, kuris leidžia padaryti daugiau išvestinių lyčių, visoms kitoms sąlygoms esant lygioms", ir tuo jis remia savo tolimesnius įrodinėjimus. Tačiau "bažnyčios" ir "bendrijos" atžvilgiu tos "visos kitos sąlygos" nėra lygios, nes vienas žodis yra lietuviškas, o kitas — ne. Be to, St. Salkauskis, reikšdamas tą principą, nesako "renkantis tarp naujadarų ir skolinio", bet pasirenkant vieną "iš dviejų naujadarų ar skolinių". Sis Salkauskio principas tiko arkiv. Skivercko atveju, kai buvo renkamas tarp "bažnyčios" ir "eklezijos", nes abu žodžiai buvo skoliniai, tačiau jis jokiu būdu negalioja pasirinkimui tarp "bažnyčios" ir "bendrijos", nes pastaroju atveju vienas yra skolinys, o kitas — senas lietuvių kalbos žodis. A. Maceina šaukiasi ir kun. S. Ylos suformuluoto principo, kad "joks išgyvenęs kalboje žodis negali būti šalinamas iš mokslinės apyvatės be aiškiai pateisinamų priežasčių". Bet tu "aiškiai pateisinamų priežasčių" yra pakankamai.

NIJOLĖ SADŪNAITĖ (dešinėje) su savo drauge Sibire. Nuotrauka daryta 1979 m. rugpjūčio mėnesį. Ji buvo pridėta prie laiško

Sadūnaitės laiškas mokyklai

Toronto Maironio mokykla prieš 1979 m. Kalėdas pasiuntė Nijolėi Sadūnaitėi atviruką su sveikinimo tekstu su drauge 1979 m. rugpjūtyje, Sibire. — N. Sario pabaigoje minėtos mokyklos adresu gautas registruotas laiškas iš Sibiro, parašytas pačios Nijolės, adresuotas Maironio mokyklai Toronte. Štai jos laiško tekstas:

1980 sausio 28 d.

MANO GERIEJI MAIRONIO SEŠTADIENINĖS MOKYKLOS MOKINIAI,

labai esu Jums visiems dėkinga už taip mielą man Jūsų atsiųstą kalėdinį pasveikinimą, gražų atviruką ir brangius mano širdžiai Jūsų visų parašus. Iš visos širdies Jums visiems dėkoju už meilę! Gerasis Jėzus ir toliau tepadeda Jums visiems daryti žmonėms gera, juos mylėti ir visada būti laimingais!

Lietuvių išmintis mums sako: — Jeigu nori būt laimingas, nešik laimę kitiems, o tada ji paslaptinai grįžta mums patiems.

Mylėkime vieni kitus, mylėkime artimuosius, mylėkime ir melskimės už tuos, kurie mums piktą daro, nes Meilė yra galin-gesnė už neapykantą ir tik Meilė puošia ir padaro laimingu kiekvieną. Tepadeda mums visiems Gerasis Dievas eiti per gyvenimą tik gera darant!

Su meile Jus visus bučiuoju —

Jūsų sesė Nijolė

Be to, pridėta ir nuotrauka su pastabele: "P. S. Siunčiu nuotraukėlę — aš (aukštesnė su kaciuku dešinėje) su drauge 1979 m. rugpjūtyje, Sibire. — N." Nijolė Sadūnaitė buvo suminta 1974 m. rugpjūčio 27 d. Pas ją buvo rasta pogrindžio spaudos, būtent, "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" 11 numeris rašomojoje mašinėlėje. Jos teismas įvyko 1975 m. birželio 16 d. Vilniuje. Jame Nijolė pasakė labai drąsiai kalbą, kuri vėliau pasiekė laisvąjį pasaulį ir buvo išversta į anglų ir kitas kalbas. Aukščiausiasios sovietinės Lietuvos teismas paskelbė šį sprendimą: "Nijolė Sadūnaitė rasta kalta pagal Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos kriminalinio kodekso 68 straipsnį už spausdinimą ir platinimą "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" ir yra nubausta trejų metų priverstinio darbo ir trejų metų tremties bausme". Nijolė, išklausiusi teismo ištarmę, paklausė: "Kodėl tokia lengva bausmė?"

1975 m. birželio 20 d. Nijolė buvo išgabenta į priverstinio darbo lagerį Sibire.

Pirmąją bausmės dalį, t.y. priverstinio darbo, N. Sadūnaitė jau atliko. Dabar ji atlieka antrą bausmės dalį, būtent, Sibiro tremties — dirba ligininėje KGB priežiūroje ir gali susirašinėti bei atsakyti į laiškus. Dabartinis jos adresas: USSR, 663430 Krasnojarskij kr., Bogutchany, Partizanskaja 17-1, N. Sadūnaitė.

NUOŠIRDŽIAM LIETUVIUI

A+A

ALFONSUI SKREBŪNIUI

netikėtai iškeliavus amžinybėn,

jo žmonai ONUTEI, sūnams ALGIUI ir VYTAUTUI, giminėms bei artimiesiems gilią užuojautą reiškia kartu liūdedami —

S. V. Aušrotai

G. V. Balčiūnai

R. P. Bražukai

F. V. Urbonai

A+A

IPOLITUI STANEVIČIUI

mirus,

jo dukrai ELEONORAI, žentui WAYNE, žmonai ir kitiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Windsoro lietuviai

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SANTUOKOS IR ISTUOKOS
1979 m. gruodžio 29 d. laidos "Literatūra ir Menas" savo skiltyje "Septynios dienos" palietė tų metų vedybų bei skyrybų problemas, nors duomenys dar nebuvo galutiniai — truko paskutiniųjų gruodžio mėnesio savaitė. 1979 m. užregistruota 32.000 santuokų ir 10.700 istuokų, kai tuo tarpu 1960 m. santuokų Lietuvoje turėta 28.100, istuokų — tik 2.400. Tada šimtai santuokų teko 8,4 istuokos, o 1979 m. — net 33,5. Išsiskyrusių vyrų grupėje 1979 m. nebuvo nei vieno iki 20 metų amžiaus, bet užregistruota: 23% — tarp 40 ir 50 metų, 20% — tarp 25 ir 30 metų, 5% — jau peržengusių pensinio amžių. Išsiskyrusių moterų iki 20 metų amžiaus rasta 0,7%, 20-24 metų — 13% (vyrų tik 7%), 25-30 — 22% (vyrų 20%). Išsiskyrę vyrai tokias pat moteris pradeda lenkti, peržengę 30 metų amžių, ir nesustoja iki paskutinės savo gyvenimo dienos. Net 29% skyrybių įvyksta tarp penktų ir dešimtų bendro gyvenimo metų, o sekančių dešimtmėčių — 27%. Guodžiamasi, kad vis dėlto Lietuvoje tebėra apie 900.000 patvarių ir turbūt laimingų šeimų. 1979 m. gimė apie 52.000 kūdikių. Statistika liudija mažėjantį gimimų skaičių: 1960 m. — 62.500, 1965 m. — 53.800, 1970 m. — 55.500, 1978 m. — 51.800. Rašinybais aktualiu klausimu: "Kur nu eisime, nebeaugindami vaikų?"

SANTUOKŲ RŪMAI

Druskininkuose darbą pradėjo santuokų rūmai pagal architektę Rimvydą Micevičiūtę, projektą atnaujintame XIX š. pastate. Jie turi aktų salę, vestibulį, nuotakos kambarį. Jaunavedžiai su palyda atvyksta į aikštelę prie Druskininko ežero ir laiptais pakyla į rūmus. Pirmoji pora, priėmusi civilinę metrikaciją atnaujintame pastate, buvo Vilniaus statybos technikumui auklėtinis Rimantas Jonys ir Druskininkų visuomeninio maitinimo įmonių susivienijimo "Nemunas" konditerė Liucija Banaitytė.

POETO TĖVISKĖ

Grupė "Pergalės" žurnalo darbuotojų "Literatūros ir Meno" vasario 2 d. laidoje skundžiasi redakcijai: "1979 m. gruodžio 6 d. važiuavome į komandiruoję ir pakeliui norėjome aplankyti Pilotiškes — V. Mykolaičio-Putino tėviškę, kur įrengtas memorialinis muziejus. Pasirodė, rudenį taitai ne taip jau paprasta. Nors nuo plento iki jos tėra apie kilometrą, neseniai nutiestas žvyrkelis dabar — tikra klampynė: nei važiuoti, nei birsti. Kur dingis — bridome. Bet ir sodyba panašiai atrodo: ūkinio pastato stogas kur lopytas, kur nelygus, kieme mėtosi vaikiškos vežimėlio griaučiai, "puikuojasi" didžiulė krūva mėšlo. . . Tvoros aplink sodybą niekas taip ir neprisirušė aptverti, o ir kletelėje numatytoje ekspozicijos neįrengė. Tik rašytojo tėviškėje gyvenančiojo brolio Antano Mykolaičio šypsena tokia pat jauki ir maloni, kaip ir ką tik atidarius memorialinį muziejų, jis taip pat sveitinai pastinkina ir išlydi lankytojus. Ačiū jam, kad saugo Mykolaičių trobos šilumą, tik ar šio senyvo žmogaus jėgosms prižiūrėti sodybą? Reikia jaunesnių rankų talpos. Ir ne tik rankų. Reikia Prienų rajono vadovų rūpestio ir globos, nes gėda, kad Pilotiškes neprivažiuojamos ir apšepusios."

SEIMŲ PROBLEMS

Respublikiniuose profsąjungų kultūros namuose yra įsteigtas Vilniaus liaudies universiteto šeimos problemų fakultetas. Nemažai dėmesys jame tenka skyryboms. Šiuo klausimu

neseniai buvo surengtas seminaras "Skyrybų problemos", kuriame pasikaitas skaitė psichologai — G. Navaitis, L. Miškinienė ir gydytoja K. Baranaušienė. Pedagogė D. Aleksyrienė nusiskundė, kad jaunimo ruošimas šeimai nėra pakankamai susietas su emociniu ir doroviniu auklėjimu ir kad mokyklų programose yra per daug mokomosios, permažai auklėjamosios medžiagos.

ATSILIEKANTI STATYBA

"Komjaunimo Tiesos" sausio 31 d. laidoje buvo paskelbtas korespondento V. Bačiaus pasikalbėjimas su Mažeikių naftos perdirbimo įmonės statybos respublikinio štabo nariu A. Seštakauskū. Nusiskundžiama, kad 1979 m. darba turėjo pradėti visa šios įmonės pirmoji eilė, bet lig šiol tepradėti pirminio naftos perdirbimo linijos bandymai. Kaltė tenka sovietinėms įmonėms, laiku neįvydžiusiom papildomų užsakymų, neatitiktoms įrenginių. A. Seštakauskas nuomone, pirmoji linija darba tegalės pradėti antrajame 1980 m. ketvirtį, bet jos įrengimas bus užbaigtas iki 110-jo Lenino gimtadienio.

TERMOMETRAI IR KALIOSAI

"Valstiečių Laikraščio" sausio 29 d. laidoje V. Nedzinskas, gyvenantis Lazdijų rajone, skundžiasi redakcijai, kad jau kelintus metus niekur negali nusipirkti lauko termometro. Redakcija jam pateikia pramoninių prekių valdybos skyriaus viršininko Gedimino Tamulino pasiūlymą: "Termometrais prekiauja galanterijos parduotuvės, tačiau jų gauname nepakankamai. Respublikoje kasmet parduodame maždaug 38.000 lauko termometrų". Vasario 12 d. laidoje "VL" skaitytoji skundžiasi kaliosų trūkumu. Be jų negalima kviesti žiemą labai populiarių veltinių. Pasak traktoriaus J. Butėkio, Trakų rajono parduotuvėse jau ištiesi metui nėra kaliosų. Pasašį giesmę gieda ir Pakruojo rajono "Draugystės" kolchozo narys P. Pocevičius. Lietkopsąjungos pramoninių prekių prekybos skyriaus vedėjo J. Petrošiuo pasiūlymą: Lietuvos pramonės įmonės kaliosų negamina. Jūs skirsto sąjunginė prekybos ministerija, pernai Lietuvon atsiuntusi žymiai mažiau nei buvo prašyta. Dėlto ir susidarė kaliosų trūkumas. J. Petrošiušas ramina kaliosų įsiekiančius asmenis, kad 1980 m. jų užsakyta tris kartus daugiau.

KOMUNISTAI MOKYTOJAI

Sausio 30-31 d.d. Kaune buvo surengtas respublikinis bendrojo lavinimo mokyklų partinių organizacijų sekretorių seminaras. Šia proga "Komjaunimo Tiesos" 23 nr. teigė: "Kas trečias pedagogas respublikos bendrojo lavinimo mokyklose — komunistas. Daugiau kaip 750 mokyklų partinių organizacijų vienija 10.000 mokytojų, kurie visas savo jėgas atiduoda moksleivių įdejiniam, patriotiniam auklėjimui, tvirtų komunistinių įsitikinimų ugdymui. . . Seminaras buvo svarstomas sovietų kompartijos centro komiteto nutarimas "Dėl tolesnio ideologinio, politinio auklėjimo darbo gerinimo", papildytas panašiu vilniškės kompartijos centro komiteto nutarimu. Pranešimus padarė: vilniškės kompartijos centro komiteto propagandos ir agitacijos skyriaus vedėjas J. Kuolelis, ek kultūros skyriaus vedėjas S. Šimkus, švietimo "ministeris" A. Rimkus, specialiojo vidurinio mokslo "ministeris" H. Zabulis, profesinio techninio mokyklos komiteto pirm. V. Morkinai, žurnalo "Komunistas" vyr. red. G. Zimanas. Iš šios žinutės paaiškėja, kad nevisi mokytojai Lietuvoje yra komunistai, tikrai jų trečdalis. V. Kst.

KLJS pirmininkė LAIMA BERZINYTĖ, atvykusi į Kalgari jaunimo reikalais, lankosi Kalgari lietuvių šeštadieninėje mokykloje. Iš kairės sėdi: Joana Dubauskienė, Anita Šalkauskaitė, Dovydas Dubauskas; stovi: Audronė Šalkauskaitė, Laima Berzinytė, Veronika Krausaitė, Kęstutis Dubauskas, mokytojas Nuotrauka E. Krausienės

Sault Ste. Marie, Ont., lietuviai su savo svečiais ir miesto burmistru Trbinovich iškelia Lietuvos vėliavą prie Civic Centre Vasario 16 proga

HAMILTON ONT

GAVENIOS SUSIKAUPIMUI rengiamas religinis koncertas kovo 23, sekmadienį, 4 v.p.p. Aušros Vartų parapijos šventovėje. Išgirsime mūsų mielas ir viršūnes kylančius solistus — Anitą Pakalniškytę ir Vytautą Paulionį. Trimitų gros — Ken Tinnish, smuiku — Margot Jewell, vargonais — Daria Deksnys-Powell. Religinio turinio koncertai pas mus — retenybė. Kviečiame visus dalyvauti. Susidariusioms koncerto išlaidoms padengti — laisva aukta prie įėjimo.

"GYVATARAS" balandžio 13 d., 4 v.p.p., Scott Park salėje tautinių šokių ir dainų koncertu paminės savo 30 metų darbo sukaktį. Koncertui intensyviau ruošiasi ir jame dalyvaus visos "Gyvatara" grupės ir dainos vienetas "Volungė" iš Toronto. Per 30 metų nuolat ilgus kelias, daug keliauta, daug šalių aplankyta, daug džiaugsmo patirta. Būtų malonu šią popietę matyti kuo daugiausia buvusiu šokėju, kurie galės susitikti senus draugus, prisiminti kartu praleistas dienas, atnaujinti draugystes. Laukiame Hamiltono lietuvių, kviečiame ir apylinkių svečius, kuriuos dažnai savo koncertais aplankėme, jų parengimus parėmėme. Jūsų visų atsilankymas duos noro ir ryžto jaunimui dirbti toliau, skleistį ir ugdyti lietuvių tautos meną. Malonėkite šią popietę iš anksto paskirti "Gyvatara".

Po koncerto bus vaisės Jaunimo Centro. Sioms vaišėms ruošti yra sudarytas komitetas: Liad Kontenienė, Aldona Stanaitienė, Vida Verbiekienė, Regina Bagdonienė, Aldona Pietrantionio, Regina Pakalniškienė ir Nijolė Stanaitienė-Otto. Įeigu kas iš buvusių šokėjų ar pašalinčių svečių norėtų vaišėse dalyvauti, prašome iš anksto registruotis pas p. Kontenienę tel. 689-8519.

Lauksime visų! Iki pasimatymo — "Gyvatara"

WINNIPEG, MANITOBA

LIETUVOS SVENTĖ. KLB Winnipogo apyl. v-bos surengtas Vasario 16 minėjimas vasario 24 d. prasidėjo pamaldomis 11 v. Sv. Kazimiero lietuvių parapijos šventovėje. Prie altoriaus su Lietuvos trispalvė stovėjo nepriklausomybės kovų dalyvis M. Januška, kurį pasikeidami pavadavo Povilas Liaukavičius ir Ant. Samulaitis. Salia vėliavos sargybą ejo tautinius drabužiais pasipušešus keturios lietuvaitės.

Pamaldas atlaikė klebonas kun. J. Bertašius. Po pamaldų visi rinkosi į minėjimą parapijos salėje. Prie įėjimo aukas rinko KLB Winnipogo apyl. v-bos ižd. Nijolė Žiminskaitė-Pesttrak ir Tautos Fondo atstovai J. Demereckas.

Pradėdant minėjimą, aštuoni vaikučiai, v-bos pirm. R. Balčiūno ir inž. J. Valaičio prižiūrimi, į salę įnešė Kanados ir Lietuvos vėliavas. Įžanginį žodį tarė v-bos pirm. Rennie Balčiūnas, jn., kuris prie garbės stalo pakvietė nepriklausomybės kovų dalyvius — Povilą Liaukavičių, Mykolą Januška ir Antaną Samulaitį, o v-bos narė N. Žiminskaitė-Pesttrak jiems prisegė po baltą gėlę. Valdvybos pirm. kvietė visus sustoti pagerbimui žuvusių kovose dėl Lietuvos nepriklausomybės. Visiems susėdus prie gražiai papuoštų stalukų, jaunoms šeiminiškėms visiems atnešė po pušę stikluotą raudono vyno. Pirmininkas pakėlė taurę už Lietuvos savanorių-kūrėjų bei nepriklausomybės kovų dalyvių. Pirmininko pakviestas kūrėjas-savanoris Povilas Liaukavičius trumpu žodžiu padėkojo už suteiktą garbę ir nušvietė Lietuviai Fondo reikšmę. Kaip to Fondo atstovas Winnipege kvietė kiekvieną lietuvių atiduoti savo duoklę. Po to trumpai kalbėjo apie nepriklausomybės laikotarpį ir jo reikšmę atkuriant nepriklausomą Lietuvą. Pagaliau kalbėtojas tarė: "Čia mes trys buvę kovotojai negalime įsivaiz-

PALAI DOJOM tris tautiečius Misissaugos Sv. Jono lietuvių kapinėse: a.a. Alfonsa Kalmatavičių, mirusį vasario 22 d., Elyvą Sadauskienę, mirusią vasario 23 d., ir Ipolitą Stanovičių, mirusį vasario 24 d. A. Kalmatavičius, 68 metų, jau pensininkas, savo laiku dirbo miesto parkų priežiūroje; buvo susirgęs reta vėžio liga; keturis mėnesius pasirgęs mirė McMaster universiteto klinikoje. Liko našlė žmona Teresė ir 3 sūnūs. E. Sadauskienė, G. Agurkienės mamytė, buvo jau 96 metų amžiaus, bet visą laiką dar labai gerai ir stipriai jautėsi. Mirtis atėjo staigiai, sušlubavus širdiai. I. Stanovičius, jau pensininkas, visada visiems buvo labai paslaugus, savo laiku dirbo žmogus. Mirė taip pat vėžio ligos pakirstas. Palaidotas vasario 28, vedybinio gyvenimo su savo brangia žmona Elena 42 metų sukakties dieną.

IS LIETUVOS buvo atvykusi Nijolė Čelauškaitė, kuri Kanadoje ir Amerikoje įsiekio savo giminių bei pažįstamų. Hamiltono lietuvių ją, išvykstančią atgal į tėvynę, apdovanojo ir surengė išieštvės.

ANT. ST. JANKAUSKAI su savo buvusiais vestuvių svečiais atšventė savo vedybų 15 metų sukaktį. Ta proga iš Toronto buvo atvykę B. T. Stanuliai, A. H. Jurcevičiai ir E. Br. Kišonai.

ŽIEMOS ATOSTOGOS Floridoje leidžia J. Stonkus, K. Milersis, K. J. Blekaičiai, M. Borusienė, Ant. O. Justai, Vyt. F. Venckevičiai, A. Asmenavičienė ir L. Skripčiūtė. Į Ispaniją atostogų išvyko F. A. Paulauskai. Iš Meksikos, Acapulco, sugrįžo E. G. Jasevičiai.

VYTUI APANAVICIUI 48-tąjį gimtadienį priminė jo draugai šeštadienio vakarą nesitiekai su savo vaišėmis ir dovanomis suvažiavę į jo namus. K. M.

duoti, kad esame toli atskirti nuo savo Tėvynės Lietuvos. Mes lenkiame savo žilas galvas prieš tuos, kurie vargsta ištremiti tolimose Sibiro taimose, koncentracijų stovyklose, psichiatrinėse ligoninėse, kur tas protingas tvarinis žmogus pavertamas gyvuliu."

Inž. Jurgis Valaitis supažindino su iš Toronto atvykusiu pagrindiniu kalbėtoju, buvusiu KLJS-GS pirmininku P. Kuru. Pastarasis, pradėdamas savo kalbą, tarė: "Labai ačiū, kad pakvietėte į mano gimtąjį kampelį" (jis Winnipege gimęs). Jis apibūdino Vasario 16-tos paskelbimo akto sukaiktį ir jos reikšmę. Užbaigęs davė savo kalbos santrauką anglų kalba. Kalbėtojas susilaukė labai daug plojimų.

Pirm. Rennie Balčiūnas padėkojo kalbėtojui už paskaitą ir pranešė, kad sekančią programos dalį atliks jaunimas, kuris pašoks įvairius tautinius šokus ir padainuos keletą dainelių. Pasirodė keturios jaunimo poros su "Noriu miego, saldaus miego", pašoko įvairių tautinių šokių, o mergaitės pasakė po kelis eilėraščius. J. Valaitis padėkojo programos dalyviams už šokus, dainas ir eilėraščius, pareikšdamas, kad ir programos atlikimą, be jo paties, daug darbo įdėjo kun. J. Bertašius, A. Samulaitienė ir Judita Barkauskaitė. Pabaigai sugiedotas Lietuvos himnas. Po to visi buvo pakviesti prie karštos kavutės ir gardžiai paruoštų užkandžių. Pataravo vien tik jaunimas.

Tenka pažymėti, kad šiais metais KLB Winnipego apylinkės vadovybė perėmė jaunimas, kuris daug metų praleido studijuodamas Manitobos ir kituose universitetuose. Tad ir į Vasario 16 minėjimą prisirinko pilnutėlė Sv. Kazimiero lietuvių parapijos salė. Visą tvarką bei programą buvo sudaryta naujos ir jaunos valdybos. Jai ir linkėtina sėkmės ateitai.

K. S-tis

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

VASARIO 16 PROGA JAV valstybės sekr. C. Vance atsiuntė sveikinimą Lietuvos atstovui Vasingtone dr. Bačkui. Jame rašoma: "Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 62-jų metų proga man tenka garbė JAV vyriausybės ir gyventojų vardu perduoti nuosirdžiausius sveikinimus bei šiltes linkėjimus Jums ir lietuvių tautai. Mes prisimename didelę lietuvių pagarbą savo tautiniam palikimui. Amerikiečiai ypač gerbia tvirtą tautinį lietuvių samoningumą, prisirišimą prie religinių ir žmogaus laisvių, kuris taip būdingas betkur esantiems lietuviams."

JAV LB KRAS TO VALDYBA kultūros tarybos pirmininke pakvietė Ingrida Bublįnė iš Klevelando ir jai pavedė pasirinkti tarybos narius. Pirm. I. Bublįnės sudaryta kultūros taryba: vicepirm. Viktoras Mariūnas, sekr. Rita Balytė, reikalių vedėjas ir ižd. Jurgis Malskis, atstovė dailėi Nijolė Palubinskienė, archyvas dr. Jonas Cadow, ryšiams su mokslo įstaigomis dr. Augustinas Idzelis, atstovas ryšiams su muzikais Andrius Kuprevičius, su spauda — Algis Rukšėnas, su radiju — Juozas Stempužis. Naujoji kultūros taryba jau pirmė pareigas iš buvusios tarybos, kuriai vadovavo pirm. A. Radžius. Žadama įsiekoti konkrečių kelių lietuviškai kultūrai puoselėti, kūrėjų pastangoms įvertinti bei jų kūriniams skleisti.

LIETUVOS LAISVES VIGILIJA Klevelando ateitininkai vasario 16 d. surengė Dievo Motinos Nuolatines Pagalbos parapijos šventovėje. Ji buvo pradėta klebono kun. G. Kijausko, SJ, įvadine malda. Po to buvo uždegta Lietuva simbolizuojanti žvakė. Atskiromis žvakėmis taigpi prisimininti kankiniai ir laisvės kovotojai — Pr. Dovydaitis, arkiv. T. Matulionis, arkiv. M. Reins, R. Kalanta, M. Tomonis, kun. K. Garuckas, P. Plūmpan, N. Sadūnaitė, O. Prancūnaitė, V. Lapienis, B. Gajauskas, V. Petkus, A. Terleckas ir K. Matulionis. Jas uždegant, buvo deklamuojami B. Brazdionio eilėraščiai su M. Bankaitės kanklių palyda. Visi sugiedoję tautinę giesmę tapusią dainą "Lietuva brangi" ir taip pat užsidėję savo žvakutes. Buvo tikrai įspūdingas vaizdas šventovės tamsioje. Po kun. G. Kijausko, SJ, trumpo pamokslėlio B. Balčiūnaitė skaitė ištrauką iš V. Lapienio pareiškimo teisme, O. Kloritė — iš B. Brazdionio "Vaidilos Vilniū". Vigilija baigta Lietuvos himnu.

XII-JI POLITINIŲ SVARSTYBIŲ SAVAITGALE sausio 26-27 d.d. Los Angeles Sv. Kazimiero parapijos salėje surengė JAV LB Vakarų apygardos valdyba, JAV lietuvių jaunimo Sąjungos skyrius ir lietuvių Fronto Bičiulių Los Angeles sambiris. Pagrindinis dėmesys teko trim temoms: 1. "Lietuvių jaunimo politinis samoningumas — jo ugdymas ir apraškos", 2. "Kritiškas Helsinkio konferencijos, jos baigminio akto įvertinimas ir jo poveikis Lietuvai", 3. "Vaišuliat, šešėliai ir viltys Lietuvos laisvimo veikloje". Pirmąsias dvi temas gildeno simpoziumai, o trečiąją buvo skirti du pranešimai: L. Valiuko — "Lietuvos laisvinimo akcija per JAV kongresą" ir dr. K. Ambrozaicio — "Lietuvių Bendruomenės Lietuvos laisvinimo veikloje". Pagrindinę paskaitą "Neišnaudojamas galimybės Lietuvos laisvinime" skaitė iš Vasingtone atvykęs kun. dr. J. Šalkauskas, neatstovaujamas JAV valstybės departamentui. Padarytos išvados, kad politinį jaunimo samoningumą padėjo sustiprinti paskutinis kongresas ir kad šia pažanga iš teorinės srities dabar reikia perkelti į praktinę. Jaunimo tautinį ir politinį samoningumą ugdo jaunosios kartos ryšiai su tautiečiais Lietuvoje, tiesioginė pažintis su sovietine okupacija. Tokiems ryšiams betgi reikia teorinio pasiruošimo, vadovavimosi IV PLJ Kongrese priimtomis gairėmis. Vykstantiems ir okupuotą Lietuvą patariama glaudžius ryšius palaikyti su giminėmis, su profesiniu požiūriu artimais žmonėmis, o su okupacinės valdžios atstovais — tik tiek, kiek reikalauja būtini kelionės formalumai. Šiuo klausimu rekomenduota Pasaulio lietuvių jaunimo Sąjungai nedelsiant paruošti informacinį leidinį. Baigminis Helsinkio aktas buvo sutiktas skeptiškai. Prisiminta, kad prez. G. Fordas, vydamas jo pasirašyti, iš savo viešo pareiškimo išėmė Baltijos valstybės skirtą paragrafą. Dabartinis prez. J. Carteris, kalbėdamas JAV kongrese, puolė Sovietų Sąjungos invaziją į Afganistaną, bet neužsiminė apie Lietuvą, Latviją ir Estiją, kurios yra pirmosios sovietinės agresijos aukos, kadaise priklausiusios Tautų Sąjungai. Svešnių prosvaitėjų tarpusaviams mūsų veiksmų santykiams normuoti šiuo metu dar nesimato.

DAIL. ALBINA ELSKŲ, žymųjį vitražų kūrėją Niujorke, ištiko širdies priepuolis. Gydos Bellevue ligoninėje.

PREL. DR. PETRAS CELIESIUS, buvęs vysk. A. Deksnio sekretorius, dirbęs lietuvių ir vokiečių sielovadoje, išėjo pensijon ir apsigyveno Anksčiau įsigytuose savo namuose Los Angeles mieste. Jo adresas: 2976 Sunnynook Dr., Los Angeles, CAL 90039, USA.

LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ Sąjungos Čikagos sky-

riaus visuotiniame narių susirinkime naujon 1980 m. valdybą išrinkti: pirm. J. Jokubka, I. vicepirm. J. Petrauskas, II vicepirm. kun. F. Ki-reilis, sekr. M. Peteraitienė, ižd. A. Povilaitis, parengimų vadovu J. Inčiūra. Paskaitą apie Katalikų Bendriją ir jos doktriną skaitė kun. F. Ki-reilis.

Brazilija

JAUNIMO STOVYFLA Lituonikoje sausio 30 — vasario 3 d.d. surengė Sao Paulo ateitininkai. Pradžioje su šeiminiškėmis ir kapelionu kun. J. Šeškevičium buvo 21 dalyvis, o penktadienio vakarą, atvykus studentams, jų skaičius pakilo iki 32. Kiekviena diena buvo pradedama Mišiomis, užbaigiama pokalbiais, sportu, dainomis, vakariniais pasirodymais. Šeštadienio vakarienėje pagerbti mokyklas baigusieji dalyviai: Sandra Saldytė, gavusi universiteto diplomą, Nida Remenciūtė ir Stela Belapetravičiūtė — gimnazijos brandos atestatus. Joms kiekvienas stovyklautojas įteikė po rožę. Specialaus pagerbimo susilaukė Klaudijus Butkus, užbaigęs karinę tarnybą.

KUN. PETRŲ URBALIT, SDB, gimtadienio proga vasario 9 d. pasveikino gražūs būrelis tautiečių iš Bom Retiro, Casa Verde, V. Zelinos bei kitų apylinkių. Padainuota lietuviškų dainų, įteikta dovanų.

BRAZILIJS LIETUVIŲ SAJUN GOS susirinkime Sao Paulo mieste metinės veiklos pranešimą padarė p.m. J. Antanaitis. Sąjunga pastaraisiais metais turėjo 800.000 kruzeirų pajamų, bet daug buvo išleista šalpos bei kitoms reikalmams. Likusieji pinigai laikomi banke. Susirinkime pasigesta biuletenio, kurio leidimas buvo sustabdytas prieš keletą metų. Garbės nare paskelbta Albina Ambrozjevičienė. Nustatytas metinis 200 kruzeirų nario mokestis.

Australija

NAUJOJI AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJOS valdyba vasario 14 d. posėdžiavo Melbourne. Šių metų veiklos planą jau pateikė pirm. V. Laukaitis. Pasidžiaugta, kad buvo gautas Sydnejaus kardinolo J. Freeman laiškas, žadantis išskirti sovietų persekiojamoms Lietuvos Katalikų Bendrijos klauksimui Australijos vyskų konferencijai ir jai suteikti moralinę paramą. AL Katalikų Federacija gegužės mėnesį suorganizuos specialų vajų Lietuvos Katalikų Bendrijai paremti. Parama bus teikiama per Lietuvių Katalikų Religinę Salpą, kuriai vadovauja vysk. V. Brizgys Čikagoje. Federacijos dvasios vadas kun. P. Vaseris šiemet švenčia dvi sukaktis: 40 metų kunigystės ir 30 metų kapelionavimo Melbourne. Pagerbimui suorganizuoti bus suauktas specialus visų organizacijų pastarimas. Savaitraščio "Tėvynės Aidi" koncertas Melbourne numatytas rugpjūčio 3 d. spaudos balius — rugėjo 13 d.

K. DONELAIČIO 200 metų mirties sukakties minėjimą kovo 30 d. lietuvių Namuose surengs ALB Melbourne apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. A. Pocius.

VASARIO 16 MINEJIMAS Adelaidėje vasario 17 d. buvo pradėtas klebono kun. A. Spurgio, MIC, atnauštomis Mišiomis Sv. Kazimiero šventovėje. Oficialioji dalis su įvadiniu ALB apylinkės pirm. C. Zamoiskio žodžiu įvyko lietuvių Namuose. Su Vasario 16 susietas skirtingas gamos gildeno jaunimo atstovai — V. Dundas, E. Dryžienė, M. Verbylienė, S. Kubilius ir A. Zamoiskis, šiemet baigė lituanistinius kursus. Australijos lietuvių Fondo \$250 premija įteikta Jonui Mockūnui, jaunui, kuris aktyviai reikišias lietuviškoje veikloje su jaunimu. Meninę programą atliko B. Sabeko vadovaujama tautinių šokių grupė "Žilvinas", sol. G. Vasilauskienės vadovaujamas mergaičių chorėlis "Eglutės" ir choras "Lituanija". Minėjime dalyvavo estai, latviai, ukrainiečiai bei kitų sovietų pavergtų tautų atstovai.

Prancūzija

PRANCŪZAS MEDZIOTOJAS MICHEL BARRAULT 1979 m. gruodžio pabaigoje Bretagne provincijoje, prie La Manche kanalo, nušovė Lietuvos žieduotą paukštį, priklausantį vandens faunai. Ant jo žiedo buvo įrašas: "Museum Zool. Kaunas Lithuania 153308". Atrodė, žiedavimą buvo atlikęs Kauno zoologijos muziejus.

Britanija

SV. KAZIMIERO LIETUVIŲ PARAPIJA Londone sausio 25 d. apylankė du Vatikano diplomatus — apaštališkosios delegacijos sekr. prel. M. Oliveri ir Londone atstogavęs nunciatus patarėjas Sudane prel. J. V. Bulaitis. Svečiai domėjosi lietuvių Katalikų Bendrijos veikla Britanijoje, Londono lietuvių šventovės, klebonija ir sveteine.

SV. MATO KATALIKŲ PARAPIJOS Londone biuletenis "Youth News" savo 1980 m. 1 nr. paskelbė ilgesnį straipsnį apie sovietų kalinaimą Viktorą Petkų, iliustruotą jo nuotrauka. Kartu pranešama, kad 62 parapijiečiai jau yra įsipareigoję rašyti laiškus dešimčiai lietuvių politinių kalinių Sovietų Sąjungoje. Kiti yra kviečiami įsijungti šion akcijon.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

TALKA

Darbo valandos: pirmadieniais — ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos — rugpjūčio mėn. ir prieš ilgas savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

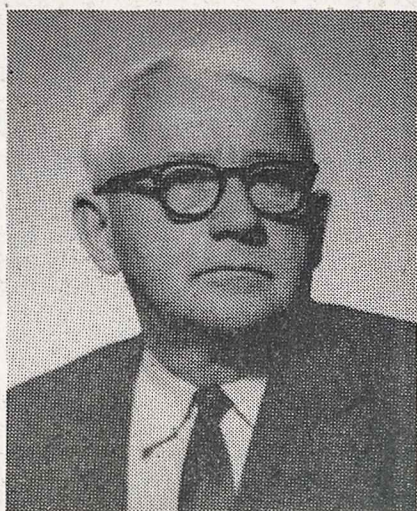
Nemokama gynybės ir asm. paskolų drauda.

Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

Kapitalas — virš \$14.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 11½%
term. depozitus 1 m. 12%
term. depozitus 3 m. 11½%
reg. pensijų fondo 11½%

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 14½%
osmenines paskolas 15%

Lietuvos kariuomenės kūrėjui - savanoriui
buvusiam VLIKo pirmininkui

A+A JONUI MATULIONIUI mirus,

jo žmonai dr. ANICETAI, dukrai dr. J. ČUP-
LINSKIENEI ir jos šeimai, broliams, seserims
bei visiems artimiesiems Tautos Fondo vardu
reiškiame gilią užuojautą.

A. a. Jono Matulionio atminimui (vietoje gėlių) aukojo Tautos Fondai:

Lkk.-savanoriai	\$50	A. Mašalaitienė	\$20	J. V. Jasinevičiai	\$10
A. Firavičius	\$30	A. O. Skrebūnai	\$20	Aug. M. Kuolai	\$10
I. Kondrotienė	\$20	Bronė Galinis	\$10	V. Montvilas	\$10
H. G. Lapai	\$20	Kęst. Grigaitis	\$10	A. Sakus	\$10
				B. B. Vaidilos	\$5

Sios žemės kelionėje mylėjai Dievą ir Tėvynę. Jaunystėje Lietuvos laukuose kovojai už jos laisvę ir nepriklausomybę. Karo audros išplėstas iš tėviškės namų, svetur eidamas gyvenimo kelias rūpinaisi Lietuvos ir lietuvių tautos ateitimi. Su viltimi laukė laisvės ryto Lietuvos šalei.

Liūdi Tavo šeima, liūdi giminės, liūdi lietuvių tautos sūnūs ir dukros, liūdi Motina tėvynė Lietuva, netekusi savo sūnaus, savo gynėjo.

Išėjęs ramybėje taurus lietuvių tautos sūnau!
Tebūna Tau, mielas Jonai, šviesūs žvaigždžių takai Viešpaties amžinybėje.
Už aukas Velionies atminimui nuoširdžiai dėkojame

Torontas, 1980.I.24

TAUTOS FONDO
TORONTO ATSTOVYBĖ

Iškeliavus į šviesos šalį

A. a. Jonas Aleksa — kelios užuominos vietoje nekrologo

Mūsų visų gyvenimo keliai veda ta kryptimi, kuria iškeliavo ir a. a. Jonas Aleksa. Tačiau nevisų jie yra vienodi: vienu labai vingiuoti, lyg arimas išvagi, kitų lygesni ir retai kurių gėlėmis nusagstyti.

Aš mažokai žinau apie savo draugo jaunus dienas, apie jo užmojus ir idealus. Žinau, kad jis 1902 m. liepos 15 d. gimė Latvijoje Mintaujoje, kad, dar vaiku būdamas, su tėvais sugrįžo į Lietuvą. Kaune gyveno ir ėjo mokslus, baigė Karo Mokyklą ir buvo aktyvios tarnybos karininkas, pavyzdingas savo pareigose, nuolat budis savo tėvynės sargyboje. Buvo užsitaravęs kapitono laipsnis.

Lietuvos kariuomenėje gyvenimas buvo normalus. Rusams okupavus mūsų žemę, lietuvis karys po savo kojomis pajuto žarijų kaitrą. Abiejų okupacijų metais kapitono Aleksos kelias buvo ne auksu lietas. Tai aš supratau iš kaikiurių jo užuominų.

Su Aleksomis susipažinome tikrai Anglijoje, kai jie atsikėlė gyventi į Coventry. Čia mes ir susidraugavome. Šio miesto lietuvių ateivių dauguma dirbo didžiuliu dirbtinio šilko fabrike. Jame dirbo J. Matulionis, J. Aleksa, B. Daunoras, dr. J. Leimonas ir kt. Mums, kaip naujiems samdiniais, atiteko patys juodžiausi darbai. Debesys dulkių, įvairių rūgščių ir chemikalų kvapai ardė darbininkų kvėpavimo organus ir alino visą kūną, o ypač tame skuruije, kur dirbo Aleksa ir Daunoras.

Nedaug kuo geriau buvo ir kitur. Antai, i Jono Matulionio rankas išimėte kažkokią gėlę. Kurį laiką jis sunkiai ją bevaldė. Ačiū Dievui, netrukus viskas gerai baigėsi. Broniui Daunorui ėmė tinti pirštai, ir jis turėjo pasirūpinti kitu pragyvenimo šaltiniu. Manau, kad ir Jono Aleksos paskutiniosios ligos priežasties reikėtų įsivaizduoti anų dulkių sūkuriuose ir acetono garuose. Nevienu ir anglas darbininkas skųsdavosi savo nesveikata ir visad kišenėje turėdavo atitinkamų vaistų. Kaikurie čia ir numirdavo.

A. a. velionis Jonas Aleksa nuo pirmosios mūsų pažinties, pastebėjau, buvo tiesialabalis ir nenuoroma tiesos įsiekotojas bei kovotojas su fanatizmu, kuriame, jo manymu, tiesa yra tik tariama. Jį erzindavo įvairios nelogiškos ir nekritiškos prielaidos, veiksmai ir elgesys, kurie, ypač religiniame gyvenime, tampa atstumiančiais. Ir tuo nereikia stebėtis, nes turbūt daugiau kaip pusę tikinčiųjų panašiai galvoja. Juk net ir prof. P. Dovydatis, anas šventas žmogus, nepritardamas krikščionių religijai, nepirato kaip krikščionys, kaip pvz. teikiama pagarbą šventųjų drabužiams, komandavimu pamaldų metu ir pan., nes jam tai trukdė susitelkti maldoje. Betgi, pasak Jono Aleksos, jeigu nebūtų Dievo, nebūtų nei šio nuostabaus pasaulio, nei margaspalvės gamtos, nei išpaikėlio žmogaus. Nebūtų mažame kiemelyje ne gražulių rožių, kurias jis visą savo gyvenimą mylėjo ir godojo, tarytum savo dukras.

A. a. Jonas — giliai apsisikaitęs ir pats giliai galvojęs bei į toli žvelgiantis žmogus. Jau dabar įsiai būktavo, kad baltojo žmogaus dalia yra išnykimo padėtyje ir jam gresia muzėjinis likimas. Dėlto jis visados

Aukojo "Tėviškės Žiburiams"

\$100: V. Čuplinskienė; \$50: Seštosios Lietuvių Tautinių Šokių Šventės Komitetas; \$30: Juozas Girevičius, J. Lukša; \$20: R. Vilembreitas; \$17: V. Balutis; \$11: Juozas Leiberis; \$10: O. Jurgutis, S. Bončkus, J. Jablonskis; \$8: L. Pevečiūnas; \$7: J. Dervaitis; \$6: Jonas Naujokaitis, Vyt. Aušrotas, V. Vaičiūnas, Br. Norkus, V. Goldbergas, L. Macevičius, Antanas Rūkas, J. Arcimavičius, Juzė Tomienė, S. Jonaitis, A. Jonušas; \$5: Ch. Baltus, R. Jatulienė, J. Tamošiūnas; \$4: J. Puidokas, L. Bučinskis; \$3: J. Uksas, kun. A. Perkumkas, Ch. K. Blažaitis, M. Putrimas, V. Jokubaitis, V. Bartusevičius; \$2: F. Williams (Mrs.), St. Mekštrūnas, A. Kantvydas, S. Vyšniauskas; \$1: E. Jurgutienė, B. Cvirka, B. Cepauskas, S. Bieliauskienė, J. Nausėdienė, J. Vaitkūnas, G. Gasperas, St. Garliuskas, K. Jasevičius, A. Vingevičienė, V. Kudirka, K. Serepeka, Ig. Serapinas, J. Juozaitis, B. Gražulis, A. Makaras, A. Dromantienė, M. Remeikis, O. Krasauskienė, kun. V. Kriščiūnė, M. Laurinavičienė, A. Kazanavičius, G. Bilkštienė.

Rėmėjo prenumeratas atsiuntė — \$30: J. Jakubauskas; \$25: Jonas Joni-

A. a. kapitonas JONAS ALEKSA

buvo įdomus pokalbiuose, nors kaikieno ir nesuprastas.

Karinė įtaka, kuri įsisunkė į jo kraują mokyklos ir tarnybos metais, jo neapleido ir privaciaime gyvenime. Jis visuomet buvo drausmingas ir tvarkingas visose gyvenimo aplinkybėse, bet tėviškės savo šeimai, kurią jis nuoširdžiai mylėjo ir ją rūpino. Aure, kai vos kelias dienas prieš mirtį jį aplankiau, jis siejošį pašlijusia savo žmonos sveikata, bet džiaugėsi dukromis ir žentu, kad jie yra jų varganų senatvę didelę paguoda.

Mielas ir Brangus Jonai, skubotai pasekęs Tavo klaukavų gyvenimo vingius, aš galiu juos drąsiai palyginti su liūdais eilėraščių posmais:

Sunku gyventi žmogui ant svieto;

Visur tik vargas, nelaimės venios; Nuo nuliūdimo skaudaus ir kieto Tulžų apkarto gražiausios dienos.

Lapus nuo medžių rudens vėjas

Dar taip neblaško žiauriai į šalį, Kaip daug vargšų skausmus užėjęs, Kad žmogus vietos rasti negali.

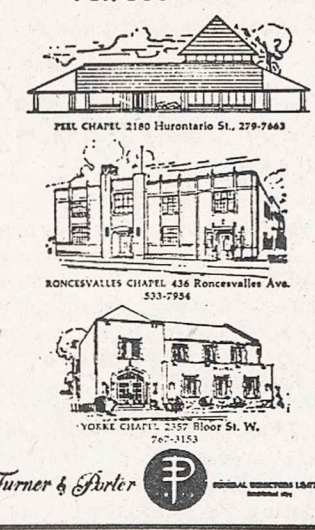
Tegul Tavo, Drauguži, kelionė į šviesos šalį, kur nėra skausmo ir nesiblaško rudens vėjai, kur vienu viena Tiesa brangakmeniui žėri Dieviškojo Karaliaus Vainike, būna kuo trumpiausia.

O Jums, Velionies kraupių gyvenimo kelių palydovė, Emilija, ir Jums, dukros Laima ir Rama, Jūsų seimoms linkiu stiprybės Jūsų gaudulio nusiaubtose širdyse.

A. a. Jonas Aleksa mirė 1980 m. vasario m. 20 d. ankstyvą rytą. Palaidotas Anapilio kapinėse vasario m. 23 d. A. KALNIUS

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario
Tel. 533-7954

Naujas lietuvių kelionių biuras

**Simon's
Travel Service**
kviečia
keliauti kartu!

1980

Vilnius —
Vilnius —
Vilnius — Paryžius
Vilnius — Leningradas
Vilnius — Varšuva
Vilnius — Muenchenas

spalio 3-11
lapkričio 3-11
gegužės 23 — birželio 9
birželio 21 — liepos 5
liepos 8 — liepos 22
rugpjūčio 9-23

13 dienų su giminėm!

Vilnius — Ryga
Vilnius — Ryga
Vilnius — Ryga
Vilnius — Ryga
Vilnius — Ryga

balandžio 20 — gegužės 4
gegužės 18 — birželio 1
liepos 8-22
rugsėjo 1-15
gruodžio 22 — sausio 5, 1981

Kelionių ir viešnagės metu teikiama visapusiška pagalba.

Mūsų biuras sutvarko ir visus dokumentus, reikalingus iškvietimams vizitui.

Tel. 537-3060 arba 532-8772

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2

(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

— Pirmiausia leiskite paklausti kur esate gimęs, augęs, mokėsis?

— Gimiau 1915 m. kovo 21 d. pirmasis trijų brolių ir vienos sesutės šeimoje. Užaugau gražioje Zemaitijoje, Saulkų kaime, Mosėdžio valsčiuje, Kretinų apskrityje. 1923 m. pradėjau lankyti Mosėdžio pradžios mokyklą, o ją baigęs — Skuodo gimnaziją.

— Kas paskatino pasirinkti kunigystę ir kaip ją pasiekė?

— Iš pat jaunų dienų turėjau norą tapti kunigu. Dažnai tekdavo pėsčiomis eiti 3 kilometrų į Mosėdžio šventovę. Būdamas 7 metų pradėjau tarnauti šv. Mišioms. Kadangi žiemomis metu gyvenau miestelyje, beveik kas rytą eidavau patarnauti šv. Mišioms. Vieną žiemos rytą per Rarotas su visu mišiolu apvirtau. . . 1934 m. įstojau į Telių kunigų seminariją. Lietuvą okupavus, 1940 m. teko persikelti studijoms į Kauno kunigų seminariją.

Pagaliau 1942 m. gegužės 14 d. vyskupo V. Borisevičiaus su kitais klierikais buvau įšventintas į kunigus. Pirmąsias Mišias atšaučiau gimtojo Mosėdžio miestelio šventovėje.

— Kur teko darbuotis?

— Lietuvoje teko būti vikaru Viešnių miestelyje, išaugusiam ant gražių Ventos ir Virvytės upių krantų. 1944 m. atvykęs į Vokietiją, teko pabūti Fuldoje, Strasburge ir Muensteryje, Westfalijoje. Garsiaame Muensterio universitete 4 metus studijavau tautotyra ir liturgiją. Pasibaigus karui buvau paskirtas kapelionu lietuviams kariams, esantiems britų karo tarnyboje, GMWS/CMLO.

— Kas paskatino vykti į Winnipegą?

— Atvykęs į Kanadą 1951 m. sausio 25 d., gyvenau ir dirbau St. Jean, PQ, o vėliau su jaunuimu šv. Jurgio parapijoje, pietinėje Montrealio dalyje. Sužinojęs, kad Winnipege nėra lietuvių kunigo, 1951 m. gruodžio 15 d. atvykau čia lietuvių pastorcijos darbu.

— Kaip sekėsi sielovados darbas Winnipego lietuvių parapijoje neturint savos šventovės?

— Buvo sunkumų gauti patalpas pas kitataučius. Vietos lietuviams pritaranti, nusprendė statyti savąją šventovę. 1952 m. gegužės 4 d. įvyko pirmas susirinkimas šventovės įsigijimo reikalui. Galvota pirkti seną pastatą ir jį perstatyti, bet vėliau nuspresta kitaip ir 1952 m. liepos 13 d. buvo nupirktas sklypas, o tu pat metų liepos 31 d. gauta leidimas statyti šventovę.

— Per tiek metų, kiek atsimeinu, nesate praleidę nė vieno sekmadienio pamaldų, atnašavote po trejas Mišias kas sekmadienį! Nejau niekad nesirgote,

Kun. JUSTINAS BERTASIUS, Winnipeg lietuvių šv. Kazimiero parapijos klebonas
Napoleon Photo Studio

kad galėjote šią pareigą vis taip nuoširdžiai atlikti?

— Tai turbūt psichologinis reiškinys. Savaitės metu kartais tenka susirgti, bet sekmadieniui atėjus žinau, kad mano pareiga turi būti atlikta ir tada visada sveikai jaučiuosi.

— Kuris jūsų gyvenimo smagiausias prisiminimas?

— Po visų statybos vargų ir rūpesčių šios naujos šventovės pašventinimas 1959 m. birželio 14, primicijų sukaktuvių dieną.

— Kurie momentai Jus labiausiai liūdina?

— Kai tenka laidoti savą žmogų, lietuvi. Taip pat skaudu nematant lietuviškose pamaldose ir kituose parengimuose Winnipege užaugusio lietuvių jaunimo.

— S. m. kovo 21 d. Jums sukanka 65 metai. Ką galėtumėte pasakyti apie praėjusią laiką?

— Džiaugiuosi tapęs kunigu ir galėjęs patarnauti, padėti ir pagelbėti daugeliui žmonių.

— Kokie ateities planai?

— Kaip nors suburti mišrias šeimas ir kitus lietuvius bendram, glaudesniai darbu, kad lietuvis jaustųsi lietuviu ir palaikytų lietuviškas, katalikiškas tradicijas. Taip pat malonu būtų matyti stipresnę lietuvių šeštadieninę mokyklą, jaunimo vasaros stovyklą, išvykas ir kitokių organizuotą lietuvišką darbą.

Tuo ir baigėme pasikalbėjimą. Kaip matote, šis kunigas ne vien praityje gyveno mūsų kolonijos rūpesčiais, bet ir dabar sielojasi mūsų bei lietuvių reikalais. Linkime jam ir toliau būti tokiu darbščiu ir sveiku kad galėtų būti mūsų tarpe dar daugeli metų. Ev. Fedaras

Sudbury, Ontario

LIETUVOS SVENTE. Š. m. vasario 16 d. paminėta Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 62 metų sukaktis. Trumpu įžanginiu žodžiu minėjimą pradėjo LB apylinkės pirm. J. Bataitis. Sugiedojus Kanados himną, tolimesnei programai pranešinių pakvietė Marytę Rudytę. Trumpą tam momentui žodį skaitė J. Kručas. Meninę programą atliko "Antroji jaunystė" — moterų seketas iš Toronto, akomponuojamas gabaus muziko J. Govėdo. Nors ir antroji jaunystė, bet balsai ir atlikimas puikus. Publikos plojimai nesiliovė, turėjo keletą dainų pakartoti. Dainininkės ir akompaniatorius buvo papuošti gražiomis rožėmis. Poema apie laisvės kovas ir nepriklausomą gyvenimą skaitė J. Labuckienė. Vėliau, torontiečiams svečiams prašant, programą papildė vietinis vienetas "Jaunystės garsai", vadovaujamas muz. D. Rotkienės. Tenka pasidžiaugti, kad meninė programa buvo tikrai neeilinė, bet liūdniau, kad dalyvių buvo mažai, nors lietuvių sąrašuose turime apie 200.

Vasario 24, sekmadienį, Lietuvos nepriklausomybės, atstatymo 62 m. sukaktis paminėta Christ-the-King šventovėje pamaldomis. Šv. Mišios buvo atliktos už mirusius kovotojus dėl tautos laisvės. Pamaldas laikė ir tai dienai pritaikyta pamokslą pasakė kun. A. Sabas. Prie altoriaus buvo Kanados, Lietuvos ir šalių Maironio kuopos vėliavos. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu. J. Kručas

LIETUVOS SVENTE. Š. m. vasario 16 d. paminėta Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 62 metų sukaktis. Trumpu įžanginiu žodžiu minėjimą pradėjo LB apylinkės pirm. J. Bataitis. Sugiedojus Kanados himną, tolimesnei programai pranešinių pakvietė Marytę Rudytę. Trumpą tam momentui žodį skaitė J. Kručas. Meninę programą atliko "Antroji jaunystė" — moterų seketas iš Toronto, akomponuojamas gabaus muziko J. Govėdo. Nors ir antroji jaunystė, bet balsai ir atlikimas puikus. Publikos plojimai nesiliovė, turėjo keletą dainų pakartoti. Dainininkės ir akompaniatorius buvo papuošti gražiomis rožėmis. Poema apie laisvės kovas ir nepriklausomą gyvenimą skaitė J. Labuckienė. Vėliau, torontiečiams svečiams prašant, programą papildė vietinis vienetas "Jaunystės garsai", vadovaujamas muz. D. Rotkienės. Tenka pasidžiaugti, kad meninė programa buvo tikrai neeilinė, bet liūdniau, kad dalyvių buvo mažai, nors lietuvių sąrašuose turime apie 200.

Vasario 24, sekmadienį, Lietuvos nepriklausomybės, atstatymo 62 m. sukaktis paminėta Christ-the-King šventovėje pamaldomis. Šv. Mišios buvo atliktos už mirusius kovotojus dėl tautos laisvės. Pamaldas laikė ir tai dienai pritaikyta pamokslą pasakė kun. A. Sabas. Prie altoriaus buvo Kanados, Lietuvos ir šalių Maironio kuopos vėliavos. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu. J. Kručas

Aukos Tautos Fondui Kanadoje

Tautos Fondo atstovybės Kanadoje 1979 metų apyskaita

Pajamos	1979	1978
1. Toronto apylinkė	\$15.000.00	\$20.000.00
2. Hamiltono	4.500.00	3.600.00
3. Montrealio	2.000.00	2.000.00
4. Tillsonburgo	1.282.00	1.115.00
5. Londono	1.161.50	985.00
6. Staynerio	1.061.25	—
7. Sudburio	816.00	830.00
8. Cambridge	640.00	470.00
9. St. Catharines	599.00	594.50
10. Oakvillės	506.00	537.00
11. Windsoro	490.00	460.00
12. Sault Ste. Marie	352.00	312.00
13. Rodney	327.00	290.00
14. Calgario	322.00	—
15. Edmontono	319.00	323.00
16. Vancouverio	312.00	275.00
17. Winnipego	270.00	220.00
18. Wellando	252.25	220.00
19. Thunder Bay	100.00	66.00
20. Otavos	—	—
21. Atsk. paj.	1.36	210.00
22. Procentai	634.69	626.51

Iš viso pajamų 1979 m. \$30.946.05 \$33.134.45

Likutis iš 1978 m. 8.056.14 8.722.28

Iš viso pajamų \$39.002.19 \$41.856.73

Išlaidos

1. Įteikta Tautos Fondo centrui VLIKo seime Baltimorėje	\$30.000.00
2. Spauda	153.75
3. Raštinės išlaidos	137.31
4. Palikimų reikalai	550.61
5. Kelionės išlaidos į VLIKo seimą ir suvažiavimą	499.68

Iš viso išlaidų 1979 m. \$31.341.35

Likutis 1980 m. 7.660.84

Balansas \$39.002.19

Nuoširdi padėka aukojusiems Tautos Fondui, aukų rinkėjams ir visiems Tautos Fondo darbuotojams.

J. Vaičiūnas,
pirmininkas

A. Žilėnas,
įždininkas

VANDA REDNERYTĖ-BIELIŪNIENĖ, pasižymėjusi prekybos srityje Venecueloj ir neužmirštanti lietuviškų reikalų. Ddalyvavo ir visuomeninėje veikloje.

Sėkminga lietuvaite prekyboje

Vanda Rednerytė-Bieliūnienė ir jos 30 metų darbo sukaktis

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Sviesiaplaukė, melynakė lietuvaite iš Lietuvos lygumų, upių ir ežerų, 1948 m., vos sulaukusi penkiolikos metų, atvyko į tropikinę Venecuelą, pilna vilčių ir jaunatviškos svajonės. Šiandien ji yra viena turtingiausių lietuvių moterų Venecueloje, iškilusi savo darbu bei triūsų.

Tai Vanda Rednerytė, gimusi 1933 m. kovo 14 d. Tauragėje. Tėvai kilę taip pat iš Tauragės miesto. Atkeliavę į Vokietiją, apsigyveno Ravensburgo mieste. Iki išvažiavimo dienos į Venecuelą Vanda mokėsi Ravensburgo lietuvių gimnazijoje. Atvažiavusi į Venecuelą, įstojo dirbti Jurgio Bieliūno foto reikmenų parduotuvėn.

Vienas mūsų tautietis, besikalbėdamas su Vanda, tarė: „Jei nori turėti savo darbe pasisekimą, ką darai, daryk su meile“. Sis jo patarimas jaunai mergaitei įstrigo atmintin, ir ji, pradėjusi dirbti prekyboje, dirbo su meile. Vėliau ištėkėjo už prekybininko, visuomenės veikėjo Jurgio Bieliūno. Prekybą gerojai išplėtė. Jurgis dirbo urminėje parduotuvėje, o žmona Vanda — detalinėje.

Kada pats sunkiausias metas buvo nugalėtas ir pradėjo sėkėtis, susirgo Vandos vyras. Su šlubuojančia sveikata jis dar keletą metų dirbo kaip puikus visuomenininkas, organizatorius. Kai Jurgis Bieliūnas veikė Bendruomenėje, mums visiems lietuviams atrodė, kad gyvename. Nuotolis tarp Maracaj ir Karako (110 kilometrų) mums tada atrodė neilgas. Vykę suvažiavimai čia ir ten. Iš Š. Amerikos o apsilankę sportininkai, Ciurlionio ansamblis, „Grandinėlė“, ekskursijos. Prie tų Bendruomenės darbų, kiek galėdama, prisidėdavo ir Vanda — buvo išrinkta į Maracaj apylinkės valdybą, vėliau atstovavo VLIKui Venecueloje.

Jurgio sveikata smarkiai pradėjo šlubuoti. Ciurlionio ansambliui išvažiavus, išvyko su žmona ir Jurgis į Austrijos ligoninę, iš kurios nebesugrįžo. Palaidotas buvo Salzburge, greta savo sūnaus kapo, kuris tragiškai žuvo karo metu.

Sugrįžusi iš Austrijos, Vanda rąkų nenuleido ir tęsė toliau prekybą. Darbas sunkus ir atsakingas jaunai lietuvei, bet jos gabumai bei patirtis įveikė visas kliūtis.

Vandos motina mirė labai jauna, todėl Vandai teko auginti jaunesnį savo brolį ir seses — leisti juos į mokyklą, auklėti ir paruošti ateities gyvenimui.

Vanda šiuo metu fiziškai nedalyvauja Bendruomenės veik-

loje, bet seka lietuvių gyvenimą, remia mūsų veiklą. Dažnai užtinkame jos pavardę rėmėjų sąrašuose.

Maracay mieste nėra nei lietuvių evangelikų kunigų, nei pamaldų, todėl lankosi lietuvių katalikų pamaldose. Iš tikrųjų tik Vanda Bieliūnienė ir Henrikas Gavorskas yra pagrindiniai lietuvių pamaldų rėmėjai Maracay mieste. Vanda mielai susitinka su mūsų tautiečiais per lietuviškas pamaldas Maracay mieste kartą į mėnesį.

— Kiek tarnautojų Jūsų prekyboje? — paklausiau Vanda.

— Apie 20; prieš šventes tenka pasamdyti net daugiau.

— Ar nemanote pasitraukti iš prekybos ir eiti poilsio po tiek daug metų darbo? Juk jau uždirbote savo ateities gyvenimui?

— Ne, dar nemanau pasitraukti, esu įpratusi visą gyvenimą dirbti ir to darbo labai pasigėciau. Dirbu jau ne dėl uždarbio, bet iš meilės ir įpratimo. Visas miestas mane pažįsta ir aš juos. Man atrodo, kad be jų negalėčiau gyventi. Mūsų tautiečiai atvažiuoja iš sostinės bei kitų miestų ir mane pat pat aplanko. Kontaktas su lietuviais nėra nutrūkęs. Turiu sektį prekybos pažangą, važinėti po užsienį, lankytis jų rengiamose prekių parodose, užsakyti prekes. Nuvažiavusi prekybos reikalais, pailsiu kokiame nors pasaulio krašte keletą savaičių. Prekybos reikalais buvau nuvažiavusi net į Japoniją. Kaikurios Europos ir S. Amerikos miestus pažįstu gana gerai. Kol jėgos leis, dirbsiu, o pinigų žmogus visuomet suranda kur išiešti. Aš mėgstu juos duoti, bet ne prašyti.

Kas pas ją kreipiasi, visuomet gauna, niekas neišsina tuščiomis.

Vanda Rednerytė-Bieliūnienė turi brolį Rednerį, taip pat prekybininką, kuris Venecuelos vokiečių kolonijoje Tovar, kurortinėje vietoje kalnuose, turi vieną geriausių viešbučių ir restoraną. Kaip Vanda, taip ir jos brolis Reinholdas kviečia visus lietuvius juos aplankyti ir pailsėti kalnų slėniuose.

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

Muzikas JULIUS SINIUS (viduryje) tarp savo choristų varpiečių Vilniuje, kuriame jis labai plačiai veikė

Vilniečio dainos ir giesmės

Julius Sinius — Vilniaus krašto kovotojas, kurio ginklas buvo daina ir muzika

STEPAS VARANKA

Julius Sinius-Sinevičius pagal „Lietuvių Enciklopediją“ gimė 1910 m., o pagal „Encyclopedia Lituanica“ 1911.I.9. gražiame lietuviškame Vaiškūnų kaime, Švenčionių aps. Jo gyvenimo pašaukimas ir tikslas buvo skleisti pavergtame Vilniaus krašte lietuvišką dainą ir muziką.

Julius mokėsi gimtajame kaime, vėliau Švenčionių lietuvių gimnazijoje. Atvykęs į Vilnių, baigė vargonininkų mokyklą. 1933-1938 m. studijavo Vilniaus konservatorijoje kompoziciją ir dirigavimą. Studijoms pagilinti išvyko į Varšuvą, bet karo audrai prasidėjus studijas turėjo nutraukti.

Julius mokslas toje srityje labai sekėsi. Profesorių nuomone, tai buvo gabus, talentingas, daug žadinantis jaunuolis. Sinius tėvai buvo ūkininkai. Turėjo 4 vaikus — 3 sūnus ir vieną dukterį. Julius buvo jauniausias iš brolių. Jo ir visos šeimos gyvenimas buvo nepaprastai sunkus. Jis ir tėvai vargo lenkų okupacijoje, vėliau rusų, vokiečių ir vėl rusų.

Julius buvo kaip gyvasis sidabras. Visame lietuviškame Vilniaus krašte jis organizavo chorų, orkestrų, vaidinimo ralius. Kai vyskupo Jalbryzkowskio patvarkymu lietuviams Vilniuje buvo palikta tik viena Šv. Mikalojaus šventovė, Julius joje išstvermingai ėjo vargonininko pareigas ir vadovavo chorui. Kai buvo lietuviams uždrausta naudotis Aušros Vartų koplyčia gegužinėms pamaldoms, Julius Sinius išprašė iš vadovybės ankstyvasias pamaldas, būtent, 5 v.

ryto ir suorganizavo giesmininkus lietuvių — amatininko, studentus, mokinius, zitiertes tarnaites ir visus kitus, kurie norėjo prisidėti prie gegužinių giesmių giedojimo. Visi punktualiai rinkdavosi be jokių raginimų. Toji lietuvių minia ankstyvą rytą stebino lenkų, žydų ir kitų tautybių praeivių puikiu giedojimu. Iš visų Vilniaus kampanijų lietuvių skubėdavo, kad 5 v. būtų prie Aušros Vartų ir parodytų pavergtį, kad lietuviai nėra blogesni krikščionys už lenkus.

Juliaus dėka Vilniuje buvo suorganizuotas jungtinis lietuvių studentų, mokinių ir amatininkų choras „Varpas“. Jis, Julius vadovaujamas, buvo taip ištobulintas, kad be jo neapsieidavo nė vienas minėjimas bei šventė. Jo buvusių mokinių ir choristų yra keliolika ir laisvajame pasaulyje — dr. Jonas Salna, Veronika Maminskaitė-Kulbokienė ir kiti. Laimingi tie choristai, kurie turėjo progos su juo bendrauti ir dirbti. Po priverstinio santykių užmezgimo su Lenkija Julius su „Varpo“ choru gastroliavo laisvoje Lietuvoje.

Julius Sinius, siekdamas muzikinio mokslo, kūrė dainas, giesmes, kantatas, simfonijas ir liaudies dainas. „Vaidilos“ teatru kūrė muziką.

Atgavus Lietuvai Vilnių, Julius su visa jaunatviška energija metėsi į muzikinę veiklą. Jis dirbo kaip muzikos mokytojas, orkestro vadovas Vytauto Didžiojo gimnazijoje, vadovavo „Varpo“ chorui, talkino radiofonui, dirbo švietimo įstaigoje, vadovavo priešgaissinės apsaugos ir I pulko orkestrams, Vilniaus studentų orkestrui ir kitiems mažesniems vienetams.

Knygoje „Dainos ir giesmės broliams lietuviams“, išleistoje V. Maminskaitės - Kulbokienės pastangomis 1976 m., rašoma apie J. Sinių: „Jausdamas lietuvišką choro dainų trūkumą, harmonizavo liaudies dainas ir pats intensyviai kūrė. Be daugybės dainų ir giesmių, skirtų chorams ir solo, yra sukūręs 4 dalių lietuvių liaudies simfoniją,

keletą kantatų: Vasario 16, Tautos didvyriui kun. prof. P. Kraujaliui pagerbti ir daugelį kitų kūrinių“.

1941 m., kaip ir dauguma lietuvių patriotų, J. Sinius buvo NKVD suimtas, kalintas ir vežamas į Sibirą, bet iš vagono partizanų paleistas Paneriuose. Antrosios sovietų okupacijos metais buvo kalbinamas trauktis į vakarus, bet atsisakė palikti mylimą Vilnių. Buvo priverstas grįžti į Švenčionis ir ten verstis vargonininkyste.

1948 m. J. Sinius su visa šeima buvo ištremtas į Sibirą. Ten prarado sveikatą. Stalinui mirus, 1957 m. buvo grąžintas į Vilnių ir ten 1959. X. 22 mirė.

Tegu Tau, mielas Juliau, būna lengva numylėto Vilniaus Antakalnio kapinių žemė, kuri priglaudė nevieną lietuvių patriotą-kankinį.

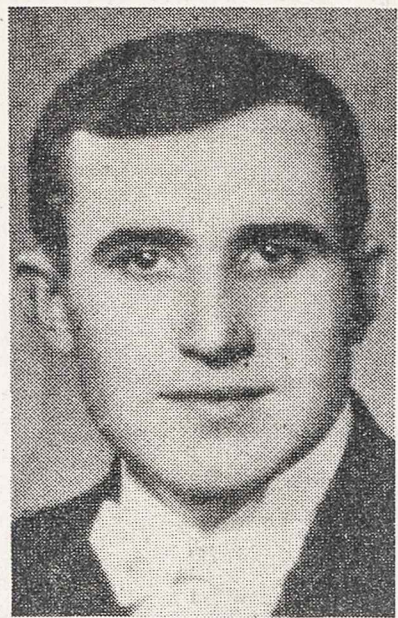
Veronikos Maminskaitės-Kulbokienės ir jos bendradarbių dėka buvo surankiota išblaškyta rankraščiuose Juliaus kūryba ir išleista atskira knyga, pavadinta „Dainos ir giesmės broliams lietuviams“. Toji knyga tepriemena išblaškytiems lietuviams po platiųjų pasaulį taurųjį vilniečių.

J. Sinius buvo vedęs Konstanciją Marcinkonytę ar Marcinkevičiūtę, gailėtingąją seserį ir „Vaidilos“ teatro aktorę. Turėjo 4 vaikus. Visi jie yra muzikai bei menininkai.

Kanados vilniečiai buvo užsimoję su muziko V. Verikacio pagalba surengti š.m. kovo 15 d. Juliaus Sinius kūrinių koncertą, pagerbiantį tą taurų mūsų vienintelį Vilniaus krašto kompozitorių-muziką. Deja, ne dėl Kanados vilniečių priežasties planuotas koncertas neįvyko. Tikimės, kad ateityje, kai choristai nebus taip apkrauti repeticijomis, sutiks pasiruošti ir duoti Juliaus Sinius kūrinių koncertą.

Šia proga noriu priminti, kad tie, kurie buvo prašyti išplatinti atsiųstas Juliaus Sinius knygas ir iki šiol dar su leidėja V. Maminskaitė-Kulbokiene nėra atsiskaitę, malonėkite tai kiek galint greičiau padaryti. Atsiskaitę pinigais arba grąžinti knygas.

P.S. Jeigu kas norėtų užsiskaityti knyga „Dainos ir giesmės broliams lietuviams“, prašoma kreiptis į Veroniką Kulbokienę, 5526 — 21 Ave., So. Gulfport, Fla., 33707, USA. Knygos kaina su persiuntimu \$8.00.

Vilniečių muzikas — kompozitorius JULIUS SINIUS

Windsor, Ontario

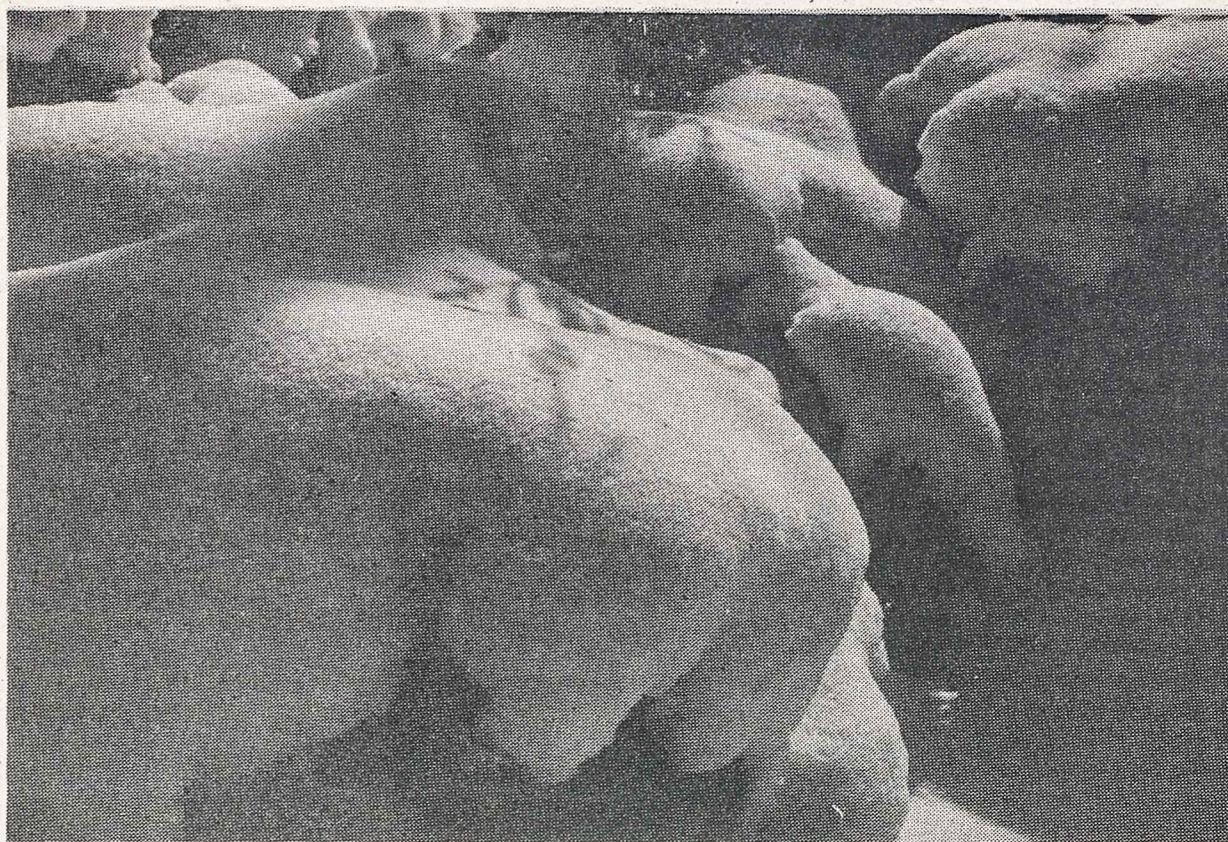
(Atkelta iš 4-to psl.)

Bendruomenė aukėjo \$40: dr. D. ir St. Naikauskai; po \$25: Vyt. Barisas, dr. C. Kuras; po \$20: R. Dumčius, G. Vindašius, S. ir E. Zatorskiai; po \$10: Ald. Aukštikalnytė, Br. Barisas, P. Eidukas, Vyt. Kutkus, jn., Pr. Kairys, L. Leparskas, K. Linkevičienė, Z. Mistautas, Br. Selenienė (Detr.), P. Radzevičius; po \$5: Bal. Balaišis, dr. Keblys (Detr.), V. Pundzius.

LIGONIAI. Rudokas Aloyzas po gana sudėtingos širdies operacijos, kurią sėkmingai padarė Viktorijos ligoninėje Londone, po dviejų savaičių sugrįžo į namus ir stiprėja savo šeimos priežiūroje. Lietuvių Fondo įgaliotinis St. Naikauskas prieš keletą savaičių persiėsdė ir atsigulė ligoninėn. Visa Windsoro apylinkė ir parapija linki St. Naikauskui greičiau sustiprėti ir grįžti į savo šeimos židinį. E. Z.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir atraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS, Tel. 638-3171, 663-9096

Vėlyva Kanados žiema ramiai išsisi ant eglės šakų, laukdama pavasario

Nuotr. B. E. Liškauskos

Septynių premijų rašytojas

Pokalbis su rašytoju J. Kralikausku, laimėjusiu premiją už naujausią romaną „Po ultimatumo“

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

— Kaip vertinami Jūsų kūrinių dabartinėje Lietuvoje ir ar iš viso žinomi?

— Kai kas Lietuvoje yra mano romanus perskaitęs, kai kas vieną kitą, kai kas tik girdėjęs, kad į pasaulį yra atėję tokie. Kiek žinau, Vilniuje mano romanų žodį bei techniką, išraiškos priemones bei stilių vertina, sakytiau, bemaž palankiai, nepiktai, kas be ko. Iš ten pagrindinis priekabumas yra ideologinis: esą aš savo istorinuosiuose romanuose augštinu, ginu bei teisinu katalikybę. Štai Vilniuje leidžiamas literatūros, meno ir kritikos žurnalas „Pergalė“ rašo (1979 m. 11 nr., V. Kazakevičius):

„Štai ir paskutiniame J. Kralikausko romane, kur vaizduojamas XVII a. pradžios Vilnius, kai jėzuitai baigė užgniauti reformaciją, katalikai vaizduojami ... skriaudžiamaisiais ir persekiojamaisiais: kaip tik kalvynistas Jonušas Radvila persekioja Joną Jaknavičių dėl jo katalikybės, verčia jį bėgti iš namų. Panašų katalikybės teisinimo uždavinį — istoriškai labai nedėkingą, todėl dažnu atveju neįtikinamai vykdomą — sprendžia ir to paties autoriaus romanas „Martynas Marčvydas Vilniuje“, gavęs 1976 m. „Draugo“ premiją, ir jo romanai apie Mindaugą, kurių du taip pat buvo premijuoti.“

Tai kaip nenusišypsosi dėl šio tokio savo romano (ir bemaž visų) „pristatymo“? Kai tuos romanus rašiau, man niekad neįgalva augštinti ar žeminti, ginti ar pulti, teisinti ar kaltinti kuria nors religiją (tikėjimą). Pernelyg jau susiaurinta ir sumenkinta mano kūrybos technika, problematika, akiratis, gelmė bei vertė. Tai banalus propagandinis štampas, sustabarėjęs priekaištas, kuris „Pergalės“ lygio kritikoje neturėtų būti prikaštas o juo labiau — taip įkyriai akcentuojamas ...

Ir kas gi, regis, galėtų patikėti, kad tik tokia (!) rašytojo kūrybos linija? Tik į šitai dėmesys visoje rašto kelinėje? Tik šitai — mano romanų pagrindinė tema ir kulminacinis motyvas? Koks gi fanatiškas (tiesiog ajatoliškas) to Juozo Kralikausko religingumas? Toli gražu, parašiau savo romanus ne tam „uždavinui“!

Nejaugi J. Kralikausko romanų veikėjai neturėtų daugiau ko ir beveikti: tik vien augštinti, ginti ir teisinti katalikybę per metų metus? Tai būtų tikras unikalumas lietuvių literatūroje! Toks fanatiškas romanų rašytojas būtų unikumas apskritai pasaulio literatūroje. Tik vis augština, gina bei teisina katalikybę ir tie visi pagonyms lietuvių? Ir stačiatikis Vaisvilkas? Net ir liuteronas Martynas Mažvydas? ...

... ir jo romanai apie Mindaugą, kurių du taip pat buvo premijuoti.“ Betgi „Titnago ugnis“ — visa Lietuva dar pagoniška, Mindaugas ir visi kiti — pagonys, niekur jokio kataliko, tai kaip čia bejmanomas „katalikybės teisinimas“? Jeigu literatas iš tikrųjų perskaitė „Titnago ugnį“, tai kaip jis gali tame romane įžiūrėti ar prasimanyti „Panašų katalikybės teisinimo uždavinį — istoriškai la-

bai nedėkingą, todėl dažnu atveju neįtikinamai vykdomą ...“? Tai turbūt čia literatas muilina akis romano neskaitys, kaip tas muzikos kritikas laikraščiu apie koncertą, kurs neįvyko solistei staiga susirgus ...

... ir to paties autoriaus romanas „Martynas Mažvydas Vilniuje“, gavęs 1976 m. „Draugo“ premiją ... — tvirtina V. Kazakevičius „Pergalėje“. Betgi Vilniaus universiteto prof. Juozas Jurginis rašo „Laisvėje“ 1978 m. gruodžio 8 d. (penktadienį) šitaip: „M. Mažvydo disputai su kapitulios nariais ir tar dytojais, jo samprotavimai kalėjime tiek kritiškai katalikų bažnyčios atžvilgiu, tiek jie identiški su reformatų ir ateistų argumentais, kad katalikybės veikėjams emigracijoje turėtų plaukai šiaušti.“ O tačiaugi vistiek „Pergalės“ literatas ir romanui „Martynas Mažvydas Vilniuje“ priploja tą patį „katalikybės teisinimo uždavinį — istoriškai labai nedėkingą ...“ Sukes pasukęs burtų lazdele ir vėl tą pačią plokštelę ...

Toks pristatymas bei supažindinimas — pernelyg kryptinga interpretacija ir žalingas skaitytojų klaidinimas. Kam to reikia, kam gi nauda? Tai ne literatūrinis portretas, o greičiau literatūrinė karikatūra ...

Taip, didžiai kaltas esi tu, Juozai Kralikauske, nesgi ėjai kalvarijas per Vilniaus kalnelius, nešdamas „katalikybės teisinimo uždavinį — istoriškai labai nedėkingą“.

O ir toji katalikybė tokia gi jau kalta, tokia kriminalinė, kad net ir Juozas Kralikauskas su visom savo devyniom knygom neįstengė išteisinti. Taigi uždavinys buvo iš tikrųjų labai nedėkingas. Tad rašytojo ir visas vieningas gyvenimas tebuvo kaip Sizifo, sūnaus Ajolo, tuščios pastangos užrintiti didžiulį akmenį (jūžilią uolą!) į stataus kalno viršūnę ...

Tačiaugi toli gražu ne tiek mane nustebino draugas „Pergalėje“, kiek gudrelva draugas „Drauge“ ... Kam jau kam, tik ne „Draugui“ taip negražiai vanti savo paties romano konkursą laimėtoja: „... Tačiau įkvėptasis J. Kralikauskas ... patogi būdu dailina ... dauginamas romano konkursui puslapių kiekis ... yra tik nuogas pasišvaistymas ... Rezultatas primena smagus mokinuko pasigyrimą ... Ar šitaip rašytini istoriniai romanai? Didžiai abejoju.“ Ir taip toliau ...

— Gyvendamas Lietuvoje ir pirmaisiais metais Kanadoje savo kūryboje vaizdavote dabarties gyvenimą, bet vėliau palinkote į Lietuvos praeitį ir toje linijoje tebesilaikote. Kas paskatino gilintis į Lietuvos praeitį ir kelti ją, sakytume, naujam gyvenimui? Ar čia neprisidėjo Tėvynės ilgesys?

— Priežastis gilu minė, ne lengva ją aptarti ir konkretizuoti. Žinoma, prisidėjo Tėvynės ilgesys. Bet prie ko prisidėjo? Šiandien man regis: tą ilgą ir sunkų kelią man padiktavo kažkokia vidinė būtinybė. Gal skaudus prasmingumo klausimas, ir kurį atsakymą pagaliau man nusvietė istorija lyg kokia „later-na magica“ ...

Tačiau ar ledlaikio epochą vaizduosi, ar atominės katastro-

fos išvakares, centre — vistiek žmogus. O taigi ir meilė, pavydas, laimės siekimas, gailėstis, nusiminimas, baimė, mirtis ...

Iš aukso kasyklų požemio nulinai ir mūsų tautos lobių požemi. Nuo indėnų ir urvinių „gorilų“ — pas Lietuvos karalių.

Aukso kasyklose kasdien matydavau žandenuotus ir barzdatus. Atsibeldęs į Torontą, neužilgo didžiai nustebau: gi tie urviniai hipiai štai užplūsta didmiesčių, tie patys žandenuoti, barzdoti, nesiprausę, valkataiški, goriliški. Ir kaip neatsiminčiau: gi dar vaikas būdamas matydavau štuos pačius Kietaviškių bažnyčioje kalvarijų stacijoje. Štai tokie nužudė Kristų, šv. Steponą, šv. Sebastijoną ... Taigi tokie buvo Mindaugo epochos plovai, kipčakai, totoriai; ir kurie skerdė jotvingius, lupo prūsams akis ... Gi tie patys, kurie siautėjo tenai XIII amžiuje! ...

XIII amž. ir XX amž. lietuvių likimo panašumas man rūsti mįslė. Konfliktai, pavojai ir problematika nedaug tesiskiria. Kai kas ne tik panašu ar paraleliška, o kone tapatiška. Lyg mūsų tauta būtų užkeikta septyniems šimtmečiams. Kai į tai įsigalvoju, man pasidaro labai gėdu ...

Taigi paskatų ar impulsų būta keleriopų. Tėvynės ilgesys — tik vienas iš kelių: bene pirmis, tačiau turbūt ne svarbiausias.

— Kaip atrodo literatūrinis mūsų išeivijos domesys — ar jį ilgai skaitys lietuviškus kūrinius? Kitaip tariant, kaip žvelgiate į literatūrinę išeivijos ateitį?

Iš išeivijoje mūsų literatūra — tai dalis Lietuvos. Manau, mūsų gyvybės rodyklė — kiek knygų išperka ir kiek jas perskaito. Knygos bei spauda — mūsų kraujo srovė. Tikrais pulsas — nebe kiek parašoma ir išleidžiama, o kiek perskaitoma; ne kiek rašančių, o kiek skaitančių. Lemtingai svarbu, kad jaunosios kartos neišsivadėtų lietuviško žodžio, kad pamėgtų lietuvių literatūrą bei spaudą. Mūsų išeivija bus tol gyva, kol bus gyvas domesys lietuviškam žodžiui. Gi rašom ir skaitom apie tai, ką mylime, kuo gyvename. Mūsų išlikimo problema — lietuviško žodžio problema.

Pati pirmoji spausdinta knyga nuosirdžiai prašė: broliai, seserys, imkit mane ir skaitykit. Vėliau žymiausias mūsų tautos mokytojai ir vadai prašė pamilti lietuviškos knygos žodį. Knyga jie laikė pagrindine sąlyga tautos gerovei, net ir jos išsigelbėjimui ir išlikimui. Ir štai M. Mažvydo testamentinis prašymas ypač aktualus tapo išeivijoje. Dabar čia užvis aiškiau, kad lietuviškos branduolys yra lietuviškasis žodis, kad jame slypi mūsų gyvybė, kad išlikimo laidas — kuo augštesnė mūsų kūryba bei kultūra.

Lietuvių kalba svarbesnė ir už Lietuvos žemę: lietuvis ir be savo žemės dar gali būti lietuviu, bet jis negali išlikti lietuviu be savo kalbos. Taip bus ir ateityje, kaip buvo praeityje: ne vakarai ir ne Rytai išgelbės ir apgins Lietuvą, ne broliškos respublikos ar broliai kaimynai — tik lietuviškas žodis, lietuvių kūryba ir kultūra.

Akademija, kuriai rūpėjo žemė

Lietuvos žemės ūkio akademija laisvės laikotarpyje

Prof. dr. Br. Povilaitis parašytas neseniai pasirodęs gražus, didelio formato, gausiai iliustruotas, 164 puslapių leidinys. Tai nepriklausomos Lietuvos žemės ūkio Akademijos istorija, apimanti laikotarpį nuo I iki II D. karo.

Dr. Br. Povilaitis daug darbo įdėjo, rinkdamas knygai medžiagą, kuri čia negausi ir išmėtyta po įvairias bibliotekas bei pas privačius asmenis. Nežiūrint sunkumų, jam vis dėlto pavyko išsamiai aprašyti, kaip ši augšto mokslo įstaiga kūrėsi, augo ir pergyveno paskutinio karo rusų ir vokiečių okupacijas.

Knyga autorius pradeda, duodamas įdomią istorinę apžvalgą, kaip Lietuvos žemės ūkis vystėsi nuo karaliaus Mindaugo laikų, paliesdamas vėlesnius laikus, kaip karalius Zygimantas Augustas įvedė valakų reformą, ir baigdamas nepriklausomos Lietuvos vyriausybės prarastą žemės reformą.

Z. ū. Akademijos užuomazga prasidėjo 1908 m. Tuometinė rusų valdžia nupirko Dotnuvos dvarą, pastatė patalpas ir atidarė vidurinę Kauno žemės ūkio mokyklą. 1915 m. mokykla buvo iškelta į Bogorodicko miestą, o 1917 m. uždaryta ir į Dotnuvą negrįžo.

Atsistačius nepriklausomai Lietuvai, šios mokyklos patalpos buvo įsteigta 1919 m. augstesnioji žemės ir miškų ūkio mokykla Dotnuvoje, o 1922 m. ji buvo pavadinta Dotnuvos žemės ūkio technikumui. Sunkius kelius perėjusi iš Dotnuvos žemės ūkio technikumui ir Lietuvos universiteto agronomijos ir miškininkystės skyriaus 1924 m. išaugo Žemės ūkio Akademija.

Toliau autorius pateikia Z. ū. Akademijos mokomojo personalo parinkimo chronologiją, mokslo tvarką, aprašo Z. ū. Akademijos vadovybę ir jos pasiekimus, keičiantis mokslo įstaigos statutams. Trumpai supažindina su buvusiais rektoriais ir jų darbais. Chronologinė tvarka išvardina praeitį, prisimenant, kad pagrindiniai šaltiniai Lietuvoje buvo karo sunaikinti arba iš viso neprieinami dėl dabartinės politinės padėties.

Vartant knygos puslapius, krenta į akį silpnokas kaikiurių nuotraukų ryškumas, atrodo, lyg spaustuvėi pritrūko dažų. Iš viso tai nesiderina su puošnia visos knygos išvaizda. Yra taip pat ir keletas korektūros klaidų, kurių galima buvo išvengti, atidžiau prižiūrint knygos spausdinimą.

Sis gražus leidinys "Žemės ūkio Akademija" tebūna jos auklėtinųjų atsidėkojimas ir kultūrinis paminklas tai mokslo įstaigai ir jos mokslo personalui, kurie ruošė taip reikalingus Lietuvos kaimo kultūrai ir gerovei kelti darbininkus — agronomus.

Dr. Br. Povilaitis, LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO AKADEMIJA. Leidėjas — Lietuvių Agronomų Sąjunga Chicagoje. Aplankas — agr. dr. A. Virbičko. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Tiražas — 500 egz. Gaunama pas leidėjus ir "Draugo" knygyne. Cikaga 1979 m., 164 psl. Kaina — \$20 JAV.

Toronto "Gintaro" ansamblio dainos grupė dainuoja Vasario 16 iškilnėje Anapilio salėje Nuotr. O. Burzdžiaus

"Giesmės žydėjimo metas"

Naujas Balio Augino poezijos rinkinys

AURELIJA BALASAITIENĖ

Grynoji poezija, kurią poetas išgyvena savo dvasinio pasaulio vienuomenoje, tampa konkrečia kūrybine vertybe, įgavusi gyvą lyrinės formos drabužį. Balys Auginas, kuris savo poetinė kūryba neskuba pasirodyti viešumoje, po 23 metų išleido savo naują poezijos rinkinį "Giesmės žydėjimo metas". Nuo jo paskutiniojo rinkinio "Paparčio vėduklė", pasirodžiusio 1956 m., ir dabartinės knygos yra didelis metų tarpas. Naujame rinkinyje matyti gyvenimo kelionės subrandintas, naujas savito pasaulio dvasios kūriny, skirtingas ne vien savo forma, bet ir minties gilumu bei idėjų naujumu. 137 puslapių knyga, suskirstyta į keturias dalis, skaitytui atskleidžia poeto dvasios gilumą, kuri liko mažai aplinktos tepaliete. Atrodo, autoriaus sieloje pamažu skleidėsi ir brendo ištiesa minčių grandis, giliai įsijaušta, išmąstyta ir apipavidalinta. Balys Auginas nešaukia nieko ir kovą ir nerada. Jo tremtinio ilgesys; taip dažnai pasikartojantis mūsų poezijoje, yra subtilus, labiau atspėjamas, nujaučiamas, Matyti originali ir elegantiška metafora, dažnoka aliteracija, modernus nerimuotas ir tradicinis žaismingas eilavimas. Eilėraščiai nesikartoja nei tematika, nei forma.

Pirmoji dalis, pavadinta "Pumpurų varpais", skaitytą paruošė poeto nuotaikoms. Čia "Vy-turių" eilėraščiai jis nusako poeto likimą:

Poetai miršta jauni,
Kaip vyčiai, —
Iškritę iš lizdo —
Nuo jų sparnų ošimo
Skamba žemė ...
(Vyturiai, p. 7)

Tarp "Nemigos" ir "Panikos" jis mato miestą, kurio "Nemai sužvilgę, kaip grūdėliai kviečio", o "Ziedų fantazijoje" — pražysta nuostabiai spalvingas pasaulis, kuriame ir "tulpė raudama, saulėlydžiui pavydi, ir debesys ant sodo mezginių paguldo savo žilą galvą". Jame gyvi vaikystėje įstrigę romantiški Lietuvos vaizdai, kurie per ilgų metų šydą ir "Pastoralę" (p. 40) pakvėpima praeities tikrove:

...Svaigstu
Nuo šmaikštos karklo žievės
Grojimo ...
...Pražiulusis ievo
Linksmi kizena
Kvapni juoku,
Kai kerdžius nenutuokia,
Kiek dievu
Kerta žmogaus žydėjimo medį.
...Užkasu po klevais
Realybės kirvi.

Ir tame "Pastoralės" vaizde poetas neskedsta gamtos svaiguly, bet svarsto žmogiskojo likimo paslaptį.

tas parašais, nes naudotasi aiškia, lengvai išskaitomu raidynu. O vienok jame sudėta 2230 vietų pavadinimų; vandenvardžių 336, miestų 203, miestelių 505 ir mažesnių vietovių 1186. Čia įeina kaikiurie bažnytkaimiai, kaimai, dvarai, palivarkai bei vienišėdžiai. Tai daugiausia vietovės, dažnai minimos mūsų istorijoje ir literatūroje.

Zemėlapiu tiražas — 4000 egz. Kaina — \$6.00. Gaunamas pas platintojus ir pas Devenų Kultūros Fondo administratorių Jurgį Bagdoną (550 — 59th Lane, South, St. Petersburg, FL 33707, USA. Tel. (813) 343-9099). J. A.

Šitame knygos skyriuje gausu eilėraščių, pasižyminčių aliteracija:

...Dedu žvaigždėtus marškinius
Ant žaidotos žemės
Kūno ...
(p. 50)

...Dabar degančia,
Gruzdancia
Zemuogė
(Sako dangus)
Pamečiau
Pamiškė.

Antroji knygos dalis, pavadinta "Burtazodžiai pirmagimiui", giliai ir intymiai nusako tėvo jausmus, belaukiant pirmagimio. Poezijoje paprastai apdai-nuojama motina, bet tėvo buvimas pamirštas, tarsi poetai nepajėgė ir tėviškumo būsenoje rasti gilių išgyvenimų grožio. "Nekantumo ugnį" Balio Augino jausmai dinamiski, "kaip išbalės plienas, virštas į kovos kalaviją", nes jis laukia pirmagimio. Gausu čia pranašysčių, spėlojimų ir linkėjimų. Tačiau poetas ir čia nelykta konkrečios gyvenimo realybės tinklę. "Zodis" (p. 66-67) taip pat yra jo kūdikis:

...Jis gyvas,
Kaip užgimusi gėlė,
Kaip alsuojantis miškas —
Budrus ir budintis
Sargyboje minčių,
Nes žodis juokiasi
Ir verkia
Mastydamas
Kartu su žmogumi.

"Bešaknė giria", trečioji kny-gos dalis, dvelkia giliu poeto ilgesiu. Tarp eilučių tik jaučiamas jo skausmas, praradus šaknis, ir jis dainuoja savo tautos tragediją metaforomis:

Mano tauta — kaip riešutas,
Skeltas pusiau:
Branduolį ridina nedraugo ran-kos
Senolių asloj —
Kevalo šukės — už slenkščio
Traiškomos
Skenduolių migloj ...

"Egzilės šilas" nenustojo savo lietuviško skambesio, nes poetas, kad ir toli nuo gimtųjų namų, eina "aiščių žeme".

...Einu aš aiščių žeme.
Miškai, ežerai, upės
Ir lygios arimų vagos —
O po smiltimi neramia
Meldžiasi mano senolio lūpos ...
Ir žemės plūtą pakėlęs
Mano dainos klauso godžiai
Senolis, šilainė ir sodžiai.

Čia Balys Auginas grįžta į tradicinį, lengvą, žaismingą eilavimą savo "Dainos kelionėje", skirtoje Egzodo poetui:

Aš gimęs su Tavim
Vargdienio gryčioj.
Motina esu
Žmogus lopšy.
Aš raudu
Sermenų grabnyčioj,
Ir Tu mane
Kantčioj ir laimėje
Neši
Savo kelionės
Varganam krepšy.

"Amžinybės vynuogynuose" Balys Auginas išlieja visą žmogiskosios būtybės nerimą, amž-

na troškimą įieškoti nemirtingumo ir žmogaus bėgėjiškumo pripažinimo.

...Nors su saule
Keliu,
Jos šaukimą girdžiu,
Nueiti toli
Negaliu:
Mano pėdos
Iš trupanių
Smėlio ...
(p. 123)

Jis nebijo vienatvės, nes ji, "kaip vienuolis, šventa, ir palaimintai subrendusi" (p. 125), o kiekvieno žmogaus gyvenimą ateina "Giesmės žydėjimo metas" (p. 136), nes

...tai nuostabus laikas,
Kai burtai tampa tikrovė,
Kai iš kausinio lukšto
Išsirta simfonija,
Kai akmuo,
Kankinamas nemigos,
Tampa lunatikas, —
Ir mes,
Lyg neramios pievų
Zaltvykslės,
Keliamume
Su ramunių būriais.

Balio Augino poezija yra šilta ir dinamiška, pilna pagrįsto optimizmo. Jis jaučia žmogaus gyvenimo trapumą, jo menkystę prieš amžinybės majestotą, tačiau jis myli pasaulį ir mato jį kaip savo gyvenimo džiaugsmo šaltinį. Kad ir kankinamas nerimo, jis nevengia vienatvės; kad ir kankinamas lemties pavojų, jis savo dainose mato patvarų paminklą:

O, dainos —
Sirdies paklydę dukros —
Jūs mano žemiškas
Paminklas:
Kaip nuostabiai
Jūs giedate
Mano svajonių
Neramumą!
(p. 135)

Perskaitęs Balio Augino eiles, skaitytojas yra priverstas ne vien susimąstyti, bet ir savyje rasti atgarsį to nerimo svajonių, kurios kankina mus visus. "Giesmės žydėjimo metas" yra vertingas įnašas į mūsų literatūrą, nors, labai nuosekliai nagrinėjant, galima būtų ir vieną kitą priekaištą paminėti. Jų neišvengia niekas. Vietomis Balio Augino metaforos, virtusios hiperbolėmis, gerokai pertempia skaitytą vaizduotę. Pvz. "O nudriskę namai, susigrūdę krūvon (kaip seni cinikai), degančiais vyzdžiais seka nuogos merginų šešėlius ..." Jis neretai vartoja tokius banalius posakius, kaip "Neono šviesų aureolė" (p. 21), ir vėl kartoją "aureolę" ("Apžavų naktis", p. 23), "nakties arena", "miestų skveruose" (p. 25). Tačiau toks žavus sakinytis kaip "Už kalvų — pavėlavęs pavasaris aunos žydinčias kupas" (p. 29) išperka ir anuos.

Balys Auginas, GIESMĖS ŽY-DEJIMO METAS. Išleido "Tėvynės Garsų" radijas Clevelande. Spaudė "Vilties" draugijos spaustuvė. Mecenatas — dr. Vladas Bložė. Cleveland, 1979 m.

Atsiųsta paminėti

O. V. Milašius, SEPTYNIOS VIE-NATVĖS. Vertė Antanas Vaičiulaitis. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Viršelis — V. O. Virkau. Chicago 1979 m., 152 psl. Kaina \$4.00.

LIETUVIŲ DIENOS, 1979 m. gruodis. Gausiai iliustruotas mėnraštis. Leidėjas — A. Skirius, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029, USA. Metinė prenumerata — \$15.00.

Jurgis Jankus, KOL ESU CIA. Pasakojimai. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Viršelis — Rūtos Čepaitės-Ryklielienės. Chicago 1979 m. 376 psl.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

XVIII-JO "DIRVOS" NOVELĖS KONKURSO \$600 premiją laimėjo Valentina Ūselienė, gyvenanti Flushing, N. Y. Premijos mecenatas — Simas Kašelsonis. Premija jai paskyrė vasario 18 d. posėdyje Chicagoje vertintojų komisija: pirm. M. Valiukėnas, nariai J. Svabaitė-Gylienė ir J. Toliušis. Konkursui buvo gauta 11 novelių. Vienbalsiai pasisakyta už Tremtinės slapyvardžių pasirašytą novelę "Miko žygis". Laureatė yra beveik nežinoma ir negirdėta literatūros pasaulyje. Iš "Dirvoje" jos pačios pateikiamo laiško paaiškėja, kad ji priklauso vyresniajai kartai. Lietuvoje yra baigusi universitetą, porą metų lankiusi meno mokyklą, dirbusi kaip mokytoja. Į JAV V. Ūselienė atvyko 1949 m., dirbo fotografijos srityje, o pasitraukusi iš darbo, porą metų mokytoja lituanistinėje Maironio mokykloje Niujorke. Čia ji taigai dalyvaudavo dailės parodose su portretais bei akvareliomis, bet ją labiausiai viliojo knygos. Keletas V. Ūselienės eilėraščių ir pora apsakų buvo atspausdinta laikraščiuose. Turi parašytas dar kelias apsakas ir rašo romaną.

BBC TELEVIZIJĄ BRITANIJOSJE savo programon yra įtraukusi serijinę dramą "The Lost Tribe" ("Prarastoji gentis"). Glagovo laikraščio "Sunday Mail" pranešimu vasario 3 d. laidoje, prie Stirlingshire apylinkės Fintry miestelio šios dramos filmavimui buvo pastatytas lietuviškas kaimelis, kurį teks vėliau sudeginti. Pasirodo, drama remiasi Jack Ronder knyga apie jo senelio ir grupės kitų asmenų pabėgimą iš tėviškos nu carinės Rusijos priespaudos 1885 m. Dėlto ir prireikė to lietuviško kaimelio. Pabėgėliai laivų plaukė į Ameriką, bet kapitono buvo išlaipinti Dundee vietovėje, Skotijoje. "Prarastos genties" dramoje vaidina aktorai Frank Baker, Bill Paterson, Fulton Mackay, Anne Raitt ir dainuojančio girtuoklio vaidmenį sukūkomikas Bill Barclay.

"INTERNATIONAL JOURNAL OF CHILDREN'S LITERATURE" specialus 1979 m. numeris buvo skirtas etninei vaikų literatūrai Amerikoje. Jame įdėtas dr. M. G. Anyasietis-Slavenienės straipsnis "Lietuvių vaikų literatūra išsivystė 1945-75 m.". Redakcija pasiūlė autoriui straipsnį praplėsti į ilgesnį studiją, kuri būtų išleista atskira knygtelė specialioje vaikų literatūrai skirtoje serijoje. Ton vaikų literatūros serijon norima įtraukti: lenkus, ukrainiečius, vokiečius, norvegus, švedus, žydus, armėnus, estus, latvius ir lietuvius. Dr. M. G. Slavenienė dirba Niujorko valstijos universiteto Buffalo kolegijoje. Ji norėtų suredaguoti išsivysčiusių vaikų literatūros antologiją.

DAIL. ALFONSAS KRIVICKAS, gyvenantis V. Vokietijoje, savo darbų parodą surengs Mannheime balandžio 10 — gegužės 10 d.d.

"DRAUGO" ROMANO PREMIJA Juozui Kralkauskui bus įteikta balandžio 9, trečiadienį, 3 v. p. p., Lietuvių Klubu salėje St. Petersburg, 4880 — 46 Ave. N., Floridoje. Koncertinę programą atliks solistai — sopranas Gina Čapkauskienė iš Montrealio ir bosas Jonas Vaznelis iš Chicago. Bilietus platina K. Urbšaitis, 6325 — 6th Ave. So, St. Petersburg, Fla. 33707. Tel. (813) 347-4658.

SOL. GINA ČAPKAUSKIENĖ, viešnia iš Montrealio, savo dainomis praskaidrino Vasario 16 minėjimui Britanijoje. Pirmiausia ji lankėsi Skotijoje ir dalyvavo vasario 10 d. Bellshillio Lietuvių Institute surengtame Vasario 16 minėjime. Dalyvų šioje tolimoje lietuvių kolonijoje susilaukta apie 100. Į savo koncertinius pasirodymus Vasario 16 minėjimuose sol. G. Čapkauskienė buvo įtraukusi B. Budriūno "Dainos gimimą", V. Jakubėno "Mėlynus varpelius" ir "Gėles iš šieno", keturias torontiško muz. J. Govėdo dainas — "Nebagata daina", "Laimės rytas", "Liepsnelė" ir "Serenada", operoms dažniausiai atstovavo arčia iš G. Donizetti "Lucia di Lammermoor". Vasario 13 d. sol. G. Čapkauskienė išsijungė į Skotijos lietuvių surengtą "Lietuvišką vakarą" Motherwell savivaldybės centre, kur buvo atidaryta lietuvių tautodailės ir meninių nuotraukų paroda, rodomo skaidrės iš lietuvių iškirmimų laiku Skotijoje. Sol. G. Čapkauskienė padainavo H. Bishopo "Vieversėlį", J. Govėdo "Serenadą", V. Kuprevičiaus "Lakštingalos giesmę", J. Strausso valsą "Pavasario balsai". Koncerte taigai dalyvavo Mossendo lietuvių Sv. Cecilijos choras. Šis koncertas ir parodos atidarymas su-traukė apie 200 dalyvių. Vasario 16 d. sol. G. Čapkauskienė dalyvavo Nepriklausomybės šventės iškilnėje Londone, pakartodama Bellshillio minėjime atliktas lietuvių kompozitorių dainas, virš programos atlikdama F. Flotovo "Paskutinę rožę" ir V. Kuprevičiaus "Lakštingalos giesmę". Vasario 16 koncerte Londone taigai dalyvavo ir vietinės meno pajėgos — Londono lietuvių choras, vyrų oktetas, dvi tautinių šokių grupės — "Lietuva" ir debutuojantis "Zaibas". Sol. G. Čapkauskienė taigai giedojo Vasario 16 skirtose pamaldose Sv. Kazimiero šventovėje, dainavo svečių priėmimo Lietuvių Namuose.

JULIAUS JUZELIŪNO simfonij-oratorija "Cantus magnificat" solistams, chorams ir vargonams pirma kartą buvo atlikta paveikslų galerija paverstoje Vilniaus katedroje. Oratorijos teksto autorius yra poetas Eduardas Mieželaitis. Ji skirta Vilniaus universiteto 400 metų sukakčiai. Oratoriją paruošė ir atliko: valstybinis Kauno choras (vad. P. Bingelis), Lietuvos televizijos ir radio choras (vad. L. Abarijus), kamerinis Lietuvos aklių draugijos choras (vad. A. Jožėnas), Vilniaus konservatorijos choras (vad. V. Četkauskas ir A. Jožėnas), Vilniaus operos solistai mezo-sopranas V. Šiškaitė ir bosas V. Prudnikovas, vargoninkas G. Kvilyks ir simfoninis Vilniaus filharmonijos orkestras, diriguojamas J. Domarko.

MUZIKINIS KAUNO TEATRAS kauniečius pakvietė į počinio-muzikinio spektaklio "Giliausiam šuliny įžvelgi dangu" premjerą. Kompoz. G. Kuprevičius vokalinį dviejų dalių ciklą E. Mieželaičio ir A. Mikutės eilėraščių tekstais atliko teatro solistai V. Saigaitė, V. Christauskas, Vilniaus konservatorijos studentai G. Skerytė ir M. Gilyš. Scenografija — vyr. dail. A. Karinaiškus.

POETO ALGIMANTO BALTAKIO amžiaus penkiasdešimtmetis vasario 16 d. buvo paminėtas Vilniaus meno darbuotojų rūmuose. Sukaktuvininką sveikino Rašytojų Sąjungos valdybos pirm. A. Maldonis, su jo gyvenimu bei kūryba vakaro dalyvius supažindino filologijos kandidatas K. Nas-topka. Šia proga palankių recenzijų susilaukė devintoji A. Baltakio poezijos knyga "Straždiškio elegijos", išleista "Vagos" 1979 m. pabaigoje. Recenzijose ypač išskiriamas liaudiško stiliaus baladės — "Baladė apie pavargusį kelią" ir "Baladė apie pakausėlį". Meno darbuotojų rūmuose A. Baltakis skaitė naujausius savo eilėraščius, o jam talkino aktorai V. Kybartas ir A. Rosenas. Koncertinę vakaro programą atliko Vilniaus operos bosas V. Kuprys.

TARPTAUTINĖJE VII FOTOGRAFIJŲ PARODOJE Torinė, Lito-lijoje, dalyvavo 15 Lietuvos fotome-nininkų. Fotografijos Meno Federacijos sidabro medalius laimėjo trys jauni fotografai: A. Budvytis — už nuotrauką "Kelyje — II", P. Gudaitis — už "Rytmečio impresiją" ir K. Kostiuksas — už nuotrauką "Retro".

SOL. GIEDRE KAUKAITE, Vilniaus operos sopranas, sausio 22 d. dainavo Rygos televizijoje, o sekančią dieną surengė koncertą kamerinėje Latvijos filharmonijos salėje. Rygiečiams ji atliko H. Purcellio, F. Haendelio, H. Vilos-Lobo, N. Fraserio, M. Sandovalio, K. Brundzaitės ir kitų kompozitorių kūrinius. Akompanavo pianistas E. Ginis.

ANTANAS DRILINGA rašo romaną apie Kristijoną Donelaitį. Viena jo ištrauka buvo paskelbta "Tiesos" vasario 17 d. laidoje.

SOL. VIRGILIUS NOREIKA, Vilniaus operos tenoras, vasario 4-8 d.d. koncertavo Minske ir Gomelyje. Du atskirus jo koncertus surengė ir šiu miestų televizija. Juose skambėjo J. Gruodžio, S. Šimkaus, J. Indros, A. Bražinsko, V. Kairiūkščio, G. Sviridovo dainos, Vakarų klasikų roman-sai ir operų arijos. Solistui akompanavo pianistas P. Jaraminas.

KAUNO FOTOGRAFIJOS GALE-RIJA surengė kauniečių fotomeni-ninko A. Macijausko nuotraukų paroda, atspindinčia kūrinyje jo šešiolikos metų atskaitą. Tarp išstatytų 180 nuotraukų buvo nemažai tokių, kurios A. Macijauskui laimėjo aukso, sidabro medalius bei įvairius prizus užsienio parodose. Pastaruoju metu jis pagrindinį savo dėmesį skiria amžinųjų portretams, kaimo žmonių gyvenimo aktualijoms.

SOL. IRENA MILKEVIČIŪTĖ, lyrinis Vilniaus operos sopranas, išvyko tobulintis į Milano La Scala operos teatrą, kuris daug yra padėjęs V. Noreikai, V. Daunorui ir G. Kaukai-tei. Jaunoji dainininkė, prieš išvykdama Italijon, turėjo koncertą di-zidžioje Maskvos konservatorijos salėje. Koncertan buvo įtraukti G. Verdžio ir G. Puccini operų duetai bei arijos. Jai talkino armėnas tenoras G. Grigorjanas.

LIETUVOS DAILES MUZEJUJE Vilniuje buvo surengta seniausių Europos porceliano šedevrų paroda. Beveik 190 roduinių jai atsuntė valstybinis Meisseno porceliano muzėjus R. Vokietijoje. Meisseno meistrai tuos savo darbus buvo sukūrę nuo XVIII š. pradžios iki dabartinių dienų.

KAUNO DRAMOS TEATRAS šiemet švenčia savo veiklos šešiasdešimtmetį. Jis yra pirmasis profesio-nalus dramos teatras visoje Lietuvoje. Sukakties proga numatyti keli įdomūs pastatymai — J. Glinskio "Kinas", J. Grušo "Gintarinė vila", jauniesiems kauniečiams skirta I. Molnaro "Palo gatvės berniukštis" inscenizacija. Klasikos mėgėjai vasario pradžioje buvo pakviesti į H. Ib-seno "Statytojo Solenso" premjerą, kurią parodys vyr. rež. J. Vaitkus ir dail. J. Malinauskaitė. Solenso vaidmenį atliko pasižymėjęs kino aktorius J. Budraitis, kitus pagrindinius vaidmenis — R. Staliūnaitis, N. Lepškaitė, A. Masilius.

V. Kst.

Naujas Lietuvos žemėlapis

Devenų Kultūros Fondos išleido žemėlapi "Lietuvą" (parašė jį pridėtas dar ir angliskas pavadinimas "Lithuania"). Tai vienišas žodis svetima kalba šiam žemėlapyje. Jis yra nederdintis, tik 35 x 25 colių dydžio, trispalvis, skirtas šeimoms, įstai-goms bei jaunimui. Atspausstas ant gero, patvaraus, gelsvo popieriaus. Paruoštas kartografu Juozo Andriaus, spausdintas prityrusio šioje srityje spaustuviniuko Juozo Kapočiaus Bostone, išleistas Devenų Kultūros Fon-do lėšomis, Dalios Bobelienės rūpesčiu.

Lietuvos valstybė šiam žemėlapyje, kaip ir kituose to paties autoriaus išleistuose žemėlapiuose, parodėta suverenios valstybės tarptautinėmis sutartimis nustatytose sienose. Tos sienos, mūsų istorikų siūlymu, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto nutarimu, rodytinoms visuose politinės reikšmės turinčiuose žemėlapiuose, kuriuose rodoma buvusios nepriklausomos Lietuvos valstybė. Šiam žemėlapyje jos parodytos stambia, raudonos spalvos su šviesesniu atspalviu linija ir išvardintos su-tartų ženklių lentelėje. Siauromis. raudonomis linijomis paženklintos dabartinės, okupantų

išvestos administracijos ribos.

Be Lietuvos valstybės, žemėlapyje parodėta teritorija nuo Dynos — Nesvyžiaus rytuose, Skaros upės — Baltvyžių girios ir Prūsijos pietinės sienos iki Vyslos upės ir Baltijos jūros vakaruose. Šiaurėje Lietuva ribojasi su Latvija. Čia parodytos lietuviškos žemės su brangiomis kumurs istorinėmis vietovėmis, kur dar tebesindimi lietuviškų salų žiburėliai, kur lietuviški vietovardžiai bei vandenvardžiai tebebyloja apie jų kilmę ir dingimą mūsų tautos praeitį. Likusieji plotai padengti ornamentuotu tinkleliu. Žemėlapi puošia lietuviškas Vytis, gi varin-gių (vikingų) "Zalts" plaukio-lia Baltijos jūroje. Tokie "Zalčiai" praityje dažnai puldinė-davo Lietuvą, atplaukdami iš Skandinavijos.

Žemėlapi viršutiniame dešiniajame kampe nubrėžtas kom-pasas, kurio viduryje įdėtas nepriklausomos Lietuvos geodezi-ninkų ženklas, o apatiniame kariajame kampe yra sutartų ženklų lentelė ir žemėlapi metrika; dešiniajame kampe — kilomet-rų ir statutinių mylių linijiniai masteliai. Skaitlinis mastelis apytikriai 1:800.000.

Žemėlapis neatrodo perkrau-

R. CHOLKAN & CO. LTD. REAL ESTATE

ISLINGTON - EGLINTON rajone puikus 6 kambarių vienaauštis; višai nauji kilimai, užbaigtas rūsys, 2 prausyklos, garažas su privačiu įvažiavimu; tuojau galima užimti. Turim dar keliolika namų tame pačiame rajone.

PRINCE EDWARD DR. - BLOOR, dviejų augštų 6 kambarių atskiras namas, kvadratinio plano, užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu.

BABY POINT rajone, 6 kambarių atviras namas, moderni virtuvė, užbaigtas rūsys, kvadratinis planas, 2 prausyklos, dvigubas garažas, prašoma kaina \$89,900.

JANE - ANNETTE, 6 kambarių mūrinis namas; alyva šildomas; garažas su privačiu įvažiavimu; prašoma kaina tik \$59,900; skubus pardavimas.

INDIAN ROAD - HIGH PARK, palikimas, 7 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, 2 prausyklos, vandeniu-alyva šildomas; dvigubas garažas.

SCARLETT ROAD - LAMBERTON SQUARE, 6 kambarių bendranamis (condominium) — "penthouse"; 2 prausyklos, centrinis vėsinimas-šildymas; didžiulis balkonas; vaizdas į golfo aikštną pusę, puikus vaizdas.

SOUTH KINGSWAY, 6 kambariai bendranamyje (condominium), 2 prausyklos, plaukiojimo baseinas, pirtis ir t.t.; arti susisiekimo bei krautvių.

NEMOKAMAS ĮKAINOJIMAS.

2336 Bloor Street West — Tel. 763-5555

PRANAS KERBERIS
namų 239-5923

ANTANAS GINIOTIS
namų 769-9356

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 17 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:		
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 6 mėn.	12	%
Antradieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų	11½	%
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 2-3 metų	10	%
Ketvirtadieniais 10 - 8	pensijų	12	%
Penktdieniais 10 - 8	taupomąją s-tą	10	%
Šeštadieniais 9 - 1	spec. taup. s-tą	11½	%
Sekmdieniais 9.30 - 1	depozity-čekių s-tą	6	%
	DUODA PASKOLAS IŠ:		
	asmenines	13½	%
	mortgičius	13	%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodama "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojimą nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnaus: **A. Bliūdžius**
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Simons TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS
2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.
Nuomojam, taisom, parduodam "ADMIRAL" ir kitų firmų televizijas
bei "stereo" aparatus. Turime lietuviškų plokštelių ir suvenyrų.

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn
prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen
gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. •
Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

THE PORTRAIT GALLERY

Lietuvis fotografas
Petras Žemaitis,

Specialistas portretų,
vestuvinių ir vaikų
nuotraukų. Įreminimai

ADRESAS: 31 King Street, Weston, Ontario (Market Place)

Tel. 249-3177, po 6 valandos vakaro 248-9564

Jaunos veikėjos Vasario 16 pobūvyje Toronto Prisikėlimo salėje, kur buvo surengtas priėmimas lietuvių bičiuliams. Prie registracijos stalo iš dešinės: KLB Toronto apylinkės pirmininkė RAMŪNĖ SAKALAITE-JONAITIENĖ, KLB krašto valdybos sekretorė GRAŽINA IGNAITYTĖ, KLB Toronto apylinkės valdybos išd. A. AUSROTAITE-SIMONELIENĖ. Nuotr. S. Varankos

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

min. pirmininkui P. E. Trudeau raštą, siūlantį įsteigti atskirą daugiakultūrų reikalų ministeriją. Pasak jo, specialus direktoriatas su valstybės ministeriu J. Flemingui nėra pakankamas — nepajėgia šio svarbaus klausimo iškelti visos Kanados mastu. Kultūrinę lygybę tegalėtų pilnai atskleisti daugiakultūrų reikalų ministerija, atkreipianti visų kanadiečių dėmesį į specifinius etninių grupių poreikius, į jų jau Kanadai duotą ir būsimą įnašą. A. Delfino priminė, kad paskutiniuose parlamento rinkimuose Toronte liberalai susilaukė didelių laimėjimų dėl etninių grupių paramos.

Energijos išteklį min. M. Lalonde, perėmęs šį ministeriją, pareiškė, kad konservatorių J. Clarko vyriausybės beveik pasiekti susitarimai su Alberta dėl jos naftos kainų negalioja. Derybos bus pradėtos iš naujo. Liberalai yra įsipareigoję 1980 m. naftos nepabranginti daugiau kaip \$4 už statinę. Jis betgi negali užtikrinti, kad sekantys metiniai naftos kainų kėlimai nepasieks \$4.50 už statinę. Esą tuo reikalu liberalai nepadarė jokių įsipareigojimų. Kaip tik tokį metinį naftos pabranginimą buvo numaciusi J. Clarko vyriausybė. Spauda primena skaičiuojamus P. E. Trudeau rinkiminių pareiškimų sausio 25 d. Halifaxe, kur jis aštriai puolė J. Clarką, teigdamas, kad Albertos naftos kainos nebus susietos su užsienio naftos kainomis ir kad konservatorių numatyti metinis naftos kainų kėlimas po \$4.50 esąs nepriimtinas. Šiuo klausimu liberalai gali pakeisti nuomonę, nes sekančiais metais reikės beveik \$3 bilijonų pašalpos iš valstybės išdo sulygtinti iš užsienio įvežamos naftos kainoms su vietinės naftos kainomis. Šiam balansui išlaikyti vyriausybei reikia daugiau dolerių už Albertos parduodamą naftą. Dalis jos pajamų eina į federacinės valdžios išd., o toji dalis turės didėti su nuolatiniu užsienio naftos brangimu.

Nemažesnė problema laukia ir finansų min. A. MacEacheno dėl nuolatinio paskolų palūkanų kilimo. JAV bankai už paskolas jau ima 17,25%. Tai neišvengiamai palies ir Kanadą, kur už mortgičius reikia mokėti 15% palūkanų. Ši našta pasidarė nepakeliamai tiems namų savininkams, kurie buvo gavę mortgičius žemesnėmis palūkanomis ir kurie dabar turi pasirašyti mortgičius dabartinėmis palūkanomis. Laikiniai patarnaujami mortgičių pasirašymą riboti vieneriais metais. Per tą laiką vyriausybė bus priversta įieškoti išeities: palūkanų sumažinimo pašalpos. Priešingu atveju beveik visiškai sustos namų pirkimas ir tuo pačiu jų statyba, didinanti nedarbą. Nors liberalai, būdami opozicijoje, kritikavo konservatorių leista paskolų didinimą pagal JAV mastelį, išeitį nebus lengva surasti. Kai JAV mokamos beveik 2% didesnės palūkanos už paskolas, kapitalas iš Kanados pradės plaukti į JAV, o įplaukus į Kanadą sumažės. Net ir Kanados paskolų lūkestis nelabai kas norės pirkti užsienyje.

Ontario liberalų partijos suvažiavime jų vadas dr. S. Smithas, matyt, paskatintas federacinių liberalų pergalės, pradėjo šnekėti apie provincinio parlamento rinkimus. Šią provinciją dabar valdo konservatorių premjero W. Davis mažumos vyriausybė, 1977 m. rinkimuose gavusi 58 atstovus. Liberalai tada parlamentan grįžo su 34 atstovais, socialistai — su 33. 1975 m. rinkimuose konservatoriai turėjo 51 atstovą, socialistai — 38, liberalai — tik 36. Tada pagrindinė opozicine partija tapo socialistai. Šią poziciją liberalams pavyko atsikvoti 1977 m. tik vieno atstovo persvara. Dr. S. Smithas daugiausia priekaištų premjerui W. Davis pažeria dėl ekonominių Ontario problemų, sulėtėjusio provincijos augimo šioje srityje. Vieni liberalai dabartinės vyriausybės negali nuversti — jiems yra būtina socialistų parama. Tokiu atveju betgi nėra lengva surasti toki nepastatytą vyriausybės klausimą, už kurį balsuotų ir socialistai. Daug kam atrodo, kad Ontario gyventojai, nepilnų vienerių metų laikotarpyje turėję dvejus federacinio parlamento rinkimus, vargu ar benorės provincinio parlamento rinkimų šį pavasarį ar šią vasarą. Premjeras W. Davis juos planuoja skelbti sekančiais metais.

Ateitininkų žinios

Studentų ateitininkų pavasario kursai įvyks Dainavoje kovo 21-23 d.d. Tema "Nutautėjimas". Kursus organizuoja Studentų Sąjungos centro valdyba, kuri šiais metais yra Klevelande. Norintieji į kursus vykti ir gauti smulkesnių informacijų prašomi kreiptis į Giedrę Cepaitytę tel. 621-2343 arba Rimą Gustainytę tel. 445-4521 Toronte.

Studentų įždžio kursai įvyks Le-monte, Ill., kovo 28-29 d.d. Iš Toronto vyks 3 studentai. Smulkesnės informacijos teikia Giedrė Cepaitytė. Moksleivių pasirušimas įždžiui vyksta sekmadieniais po 10 v. Mišių Prisikėlimo par. patalpose. Įždis bus ateitininkų šventės metu, balandžio 19-20 d.d.

Ateitininkų stovykla Wasagoje bus liepos 20 — rugpjūčio 2 d.d. Stovyklautojų amžius: nuo 7 iki 18 metų. Stovykla bus suskirstyta į dvi grupes — jaunučių ir vyresniųjų. Abiem grupėm jau ruošinama programa ir renkami vadovai. Stovyklos organizavimu rūpinasi dr. O. Gustainienė (tel. 445-4521). Programos paruošimu rūpinasi Gabija Petrauskienė ir Laima Underienė.

Skautų veikla

• Už gražiausią Kaziuko mugęje pasipuošimą pirmą vietą laimėjo pūkstyčių "Rūtos" dr-vė, vadovaujama A. Saplienės, A. Sernaitės, A. Bireitaitės. Antra vietą už pasipuošimą ir rankdarbius laimėjo skaučių "Dainos" dr-vė, vadovaujama A. Tautkevičutės ir V. Barakauskaitės. Trečia vietą už pasipuošimą ir rankdarbius laimėjo vyr. skaučių "Vaidilūčių" dr-vė, vadovaujama R. Nakrošienės.

• "Satrijos" ir "Rambyno" tuntu tėvų komitetas dėkoja visiems, padėjusiems dirbti Kaziuko mugės virtuveje.

• S.m. kovo 17 d., 7.30 v.v., įvyks "Satrijos" ir "Rambyno" tuntu vadovų posėdis vasaros stovyklos Ronomuvoje klausimu.

• Toronto skautų vyčių dr-vės su-ciga įvyks kovo 25 d., 7.30 v.v., Lietuvių Namuose.

• Supažindinkite savo draugus su "TEVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitytųjų adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Augsčiausios lygos moterų rankinio pirmenybių antrasis ratas užbaigtas Kaliningradu pavadintame Karaliaučiuje. Šioje lygoje Lietuviai atstovauja Kauno "Žalgiris" ir Vilniaus "Eglė". Baidminės kovas žalgirietės pradėjo trečioje vietoje, užbaigė šeštoje, surinkusios 25 taškus. Aukso medalį su 44 taškais jau yra beveik užsitikrines Kijevo "Spartakas". Sidabras greičiausiai teks Rostovo "Rostelmašui", turinčiam 37 taškus. Dėl medalių dabar kovos pirmasis šešetukas, kuriame "Žalgiris" yra paskutinėje vietoje. Vilniaus "Eglė" su 13 taškų atsidūrė IX vietoje. Antrajame šešetuke jai teks tęsti kovą dėl išlikimo augščiausioje lygoje.

Žiemos plaukimo pirmenybėse Leningrade dalyvavo ir 120 plaukikų iš užsienio — Cekoslovakijos, Kubos, Kipro, Lenkijos, Prancūzijos, Rumunijos, Suomijos ir Vengrijos. Vilnietis Robertas Zulpas 200 metrų plaukime krūtine pagerino Sovietų Sąjungos rekordą iki 2 min. 15,36 sek. Ankstesnis rekordas — 2 min. 17,59 sek. taip pat priklausė R. Zulpai. Šioje moterų rungtyje nesėkmė iškilo Lina Kačiūsyte, kurią netikėtai su 2 min. 29,23 sek. rezultatu pralenkė leningradietė S. Varganove. L. Kačiūsyte šį nuotolį nuplaukė per 2 min. 30,18 sek., nors jai priklausė pasaulinis rekordas 2 min. 28,36 sek. Ankščiau pasaulinį šios rungties rekordą 2 min. 31,09 sek. turėjo S. Varganova. Dabar jai pavyko peržengti 2 min. 30 sek. ribą ir priartėti prie L. Kačiūsytes rekordo. Leningrado varžybose nauja pasaulinė rekordą pasiekė leningradietė V. Salnikovas, 400 metrų laisvu stiliumi nuplaukęs per 3 min. 51,20 sek. R. Zulpas sidabro medalį laimėjo 100 metrų plaukime krūtine (1 min. 04,87 sek.), pralenktas maskviečio A. Fidorovskio (1 min. 03,36 sek.). Bronzos medalis jam teko 200 metrų plaukime kompleksiniu būdu. Šioje rungtyje jis pagerino Lietuvos rekordą iki 2 min. 08,61 sek. Kijevietis A. Sidorenka laimėjo I vietą, pakartodamas Europos ir Sovietų Sąjungos rekordą — 2 min. 03,46 sek. Ant- rą vietą L. Kačiūsyte užėmė ir 100 metrų plaukime, kur už ją greitesnė yra pasaulio rekordininkė leningradietė J. Bogdanova. Leningrade J. Bogdanova šį nuotolį nuplaukė per 1 min. 11,37 sek., L. Kačiūsyte — per 1 min. 12,36 sek.

Vilniaus pedagoginio instituto fizinio lavinimo teorijos ir metodikos katedros dėstytojas K. Milašius Tar-tu universitete apgynė su sportu susi- etą biologiją. Kandidato disertaciją "Šlidininkų energetinių medžiagų apykaitos ir kraujo rūgštinės-šarminės pusiausvyros rodiklių pokyčiai įvairių fizinių krūvių įtakoje". Jis yra daugkartinis Lietuvos slidinėjimo čempionas.

Klaipėdoje įvyko Lietuvos šachmatų pirmos lygos pirmenybės, ku- rios kovojo 16 kandidatų į aug-čiausią lygą. Pirmą vietą laimėjo Vilniaus universiteto pirmakursis R. Valiūnas su 1,5 taško, antrą vietą — buvęs vilnietis E. Rozentalis, baigęs Maskvos šachmatų mokyklą, su 10,5 taško, trečią — kaipėdietis M. Drozdovas su 10 taškų. Jie perkelti į augščiausią lygą, prijungus kaunietį R. Sleikį, surinkusį 9,5 taško. Tokį pat rezultatą buvo pasiekę ir šiaulietis J. Buršteinas, pailltas pirmoje lygoje.

AUŠROS ŽINIOS

Etobicoke Recreation League pirmenybėse vasario 28 d. Martin Grove gimnazijos patalpose Aušros vyrai pralaimėjo krepsinio rungtynes sau lygiai komandai rezultatu 84:79 (39:44). Pirmame puslaikyje žaidimas buvo gana lėtas ir atsargus. Antrame puslaikyje prasidėjo greitas žaidimas. Abu Aušros gynėjai C. Džiubas ir A. Abramavičius už penkis baudas turėjo palikti aikštę. Likusieji kiekvienas su keturiomis baudomis žaidė labai atviriškai ir pralaimėjo rungtynes. Aušros komandoje žaidė E. Norkus, V. Dementavičius, S. Zulyš, R. Underys, K. Bartusevičius, S. Arlauskas, C. Džiubas, A. Abramavičius.

Slidininkams. Kovo 15, šeštadienį, Monntono Ski resort "Aušrai" rengia vyrų ir moterų slidinėjimo varžybas: 9 v.r. registracija, 10.30 v.r. lygumų varžybos, 12 v. slalomas, 13 v. didysis slalomas. Po varžybų — laimėtojams dovanų įteikimas. Informacija teikia: A. Gataveckas 766-8311, V. Radžiūnas 769-7391, M. Em-pakeris 231-1487, K. Sapočkinas 762-0455. K. S.

Pajieškojimas

Albinas Ramanauskas įieško sesers Janinos Ramanauskaitės-Jocienės, kilusios iš Molinskių kaimo, Lankeliškių valsčiaus. Prašome ją atlipti arba žinančius apie ją pranešti: A. Ramanauskas, 320 Caroline St. S., Hamilton, Ont., L8P 3M1, Canada.

TRADE WINDS MOTEL
10300 Gulf Boulevard, Treasure Island
St. Petersburg, Florida 33706, USA
Tel. (813) 360-0490
Savininkė RŪTA KRIAUCIŪNAITĖ,
Kanados lietuvių, kviečia tautiečius atsilankyti.
Motelis gražiai įrengtas, vėsinami kambariai ir butai, kilimai, spalvota televizija, šildomas baseinas, vieta "barbecue", balto smėlio paplūdimys, prie pat Meksikos įlankos.

REAL ESTATE LTD.

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonas 536-2738. Jeigu niekas neatsiliepia, skambinkite 489-1543.

Alfonsas Garbenis jums sąžiningai patarnaus parduodant ar perkant nekilnojimą turtą, tvarkant mortgičių reikalus, įkainojant namus ir t.t.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.
NUOLAIDA LIETUVIAMS SAVININKAMS
UŽ PARDAVIMĄ.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
12 % už 6 mėn. term. indėlius	13½% už asm. paskolas
11½% už 1 m. term. indėlius	13 % už mortgičius
10 % už 3 m. term. indėlius	15 % už perviršio kreditą
12 % už pensijų ir namų planą	(line of credit)
11½% speciali taup. sąsk.	
10 % už taupymo s-tas	
6 % už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydye, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, keliones čekiais (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W.,
Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

FLORIDA REAL ESTATE

Rezidencinės ir komercinės nuosavybės
Apartmentai • Kondominiumai • Nuomojimas
Angelė E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai.
Prityrę specialistai su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sov. P. Užbaltis

STEPHAN'S FURS

2239 Bloor Street West. • Telefonas 536-5936 ir
• Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių •
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta

482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

Lietuviai Čikagoje

K. A. SAULAITIS

PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMO meniniai vienetai tiek sudomino Čikagos lietuvius, kad vasario 23 ir 24 d.d. koncertai perplėdė Jaunimo Centro salę (per 750 vietų) ir rengėjai — PLB kultūrinės tautos komisija turėjo numatyti trečią koncertą viduryje savaitės vasario 27 d. Po abiejų koncertų publika atsistojo, susizavėjusi Urugvajaus "Azuolyno" šokiais ir Argentinos "Žibutės" dainomis. Jiems vadovauja dr. Alfredas Stanevičius iš Montevideo ir dr. Jonas Simanavičius iš Buenos Aires.

Pirmojo koncerto dalyje "Azuolynas" šoko keturis šokius, "Žibutės" be akordeono dainavo septynias dainas, šokėjai vėl keturis šokius. Antroje dalyje ilgesnė pakaitomis "Azuolynas" atliko dar 12 šokių, o "Žibutės" atšaukė dainas su akompanuojančiu G. Kiauga. Koncertas užtruko beveik tris valandas. Abu vienetai turi tris-keturias drabužių pamainas, todėl nuolat keičiasi scenos vaizdas ir spalvingumas. Kultūrinės tautos komisijos pirm. dr. Leonas Kiaučėliūnas ir šios viešnagės organizatorė Regina Kuciūnė su padėjėjais koncertus apipynė vaizdiniais, ekskursijomis, pasirodymu Čikagos rotušėje ir susitikimu su burmistrė. JAV Lietuvos Jaunimo Sąjungos valdyba ir Čikagos skyrius vasario 22 d. surengė susipažinimo vakarą, Čikagos skautija — sekmadienio susipažinimą su dainomis ir pietumis, "Žibutės" dar giedojo per Mišias jėzuitų koplyčioje.

Kaip ir kiti renginiai, šis susijudino veikėjas ir visuomenę. Bilietai buvo sparčiai perkami, o antram koncertui atėjusių buvo šimtinė, kurie turėjo grįžti namo dėl bilietų stokos.

Nuo 1978 m. PLB seime iškeltos mintys siūdu vieneto kviesti į Šiaurės Ameriką praėjo 20 mėnesių, kol PLB valdyba su tautos komisija išsprendė jaunuosius šokėjus ir daininkus. Jie aplankė ar aplankys Detroitą, Klevelandą, Torontą, Hamiltoną ir St. Petersburgą.

Savo piliečių pasirodymus labai gyrė Argentinos konsulas ir Urugvajaus konsulas p. Stulgevičius, Čikagos miesto meno vadovė p. Farina, mačiusi daug etninę grupių pasiro-

dymu. Pastarąjį ji vadino iškiliausiu. Atrodo, kad "Azuolynas" šoko Čikagoje dar nematyti šokių arba skirtin- go atlikimo, kaip Rugučiai su dalgiais, "Siuntė mane motinėle" su neštuvais ir kibirais. Muzikos žinovai "Žibutės" gyrė už jų susidainavimą ir muzikalumą, įpynusias į programą kelias dainas ispaniškai ir angliškai.

LIETUVIŲ DAILES INSTITUTAS vasario 22 — kovo 2 d.d. Ciurlionio galerijoje surengė 27 lietuvių dailininkų parodą, kurie iš JAV (įskaitant Havajus) ir Australijos atsiuntė po du darbu. LDI pirmininko dail. Adolfo Valeškos iškviestas parodą atidarė Lietuvių Fondo tarybos pirm. dr. Antanas Razma. Vakaronė buvo skirta dail. Kazio Žvirono skaidrėms, filmui ir pasakojimams apie Prana Domšaitį, (1880-1965), Mažosios Lietuvos dailininką, mirusį Pietų Afrikoje. Iš Havajų dail. Žvironas atsiuntė 150 paveikslų skaidrių ir jas rodydamas aiškino Domšaitio stilių bei tematiką, minėdamas, kad tapybos rinkinys turėtų būti lietuvių pamantas globon.

Parodoje buvo atstovauta tapyba, grafika, medžio skulptūros, vitražai, kilimai, bronzos ir keramikos skulptūros, akvareles. Dalyvavo su savo darbais: E. Kubbas, H. Šalkauskas (Australija), B. Jameikienė, K. Žvironas (Havajai), M. Ambrozaitienė, A. Ambrozaitytė, V. Balukienė, A. Dargis, J. Daugvila, I. Gražutis, V. Ignas, J. Kelečius, E. Marčiulionienė, A. Marčiulionis, J. Marks, J. Mieiliulis, R. Mozolaiškas, Br. Murinas, J. Paukštienė, V. Petravičius, Z. So-deikiene, A. Valeška, R. Viesulas, V. Vėgirda, G. Zumbakienė, R. Matuzonytė-Ingelevičienė.

"RŪTOS" RATESIUS, prieš 28 metus seserų kazimierių gimnazijoje įsteigtas lietuvių klubas, vasario 13 d. surengė 1.300 mokiniams Vasario 16 minėjimą, pirmąjį visai mokyklai. Pirmininkė Neris Pupitė paaiškino taikliai atrinktas skaidres iš Lietuvos ir lietuvių gyvenimo laisvame pasaulyje, o tautiniai šokiai bei dainos buvo įpinti į Z. Nungaudaitės režisuotą ir paruoštą "Eglė žalčių karalienė" vaidinimą. 13% gimnaziečių yra lietuvaitės.

dėlius. 1979 m. lietuviškai veiklai teko: \$1,500 Maironio mokyklai; \$1,000 Priskelimo parapijai; po \$500: A. Rinkūno vadovėlio "Kalbėkime lietuviškai" leidimui, Kanados Lietuvių Žmogaus Teisėms Ginti Komitetui, Vasario 16 gimnazijai, Lietuvos Kankinių parapijai, \$400 Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungai; po \$300: Tautos Fondui, Toronto lietuvių vaikų darželiui, "Tėviškės Žibutės"; po \$200: skautų stovyklavietei Romuva, Priskelimo parapijos stovyklos priežiūros komisijai, ateitininkų tėvų komitetui, "Satrijos" skautų tūntui, Toronto Lietuvių Filatelistų Sąjungai, Romo Vaštoko rinkimų fondui, sporto klubui "Aušra", sporto klubui "Vytis", "Motėris" žurnalui, chorui "Varpas", Kanados L. Jaunimo Sąjungai, "Lietuvos K. Bažnyčios Kronikai", lietuvių evangelikų Išganytojų parapijai; po \$100: parapijos pensininkų būreliui, Kanados Lietuvių Fondui, "Nepriklausomai Lietuvai". Viso buvo duota \$8,700.

I revizijos ir kredito komisijai, neatsiradus papildomų varžovų, buvo išrinkti be balsavimo E. Girdauskas ir Al. Kuolas. Į valdybą pasiūlyti kandidatai gavo balsų: Sim. Kakevičius — 189, V. Bireta — 166, K. Čepaitis — 144, V. Taseckas — 77, J. Varanavičius — 75. Pirmieji trys išrinkti į valdybą. Tenka pastebėti, kad valdomuosiuose organuose jauni nariai sudaro jau daugiau kaip pusę narių, o iš steigėjų valdybųse yra likę tik dr. S. Čepas ir Al. Kuolas.

Susirinkimas su vaizdiniais ir įėjimo loterija truko lygiai dvi valandas.

V. Matulaitis

Urugvajaus lietuvių tautinių šokių grupė "Azuolynas" Toronte koncerto metu

Nuotr. St. Dabkaus

St. Catharines, Ont.

TIKINČIOSIOS LIETUVOS DIE-NA buvo paminėta iškilmingomis pamaldomis kovo 2 d. Visa tos dienos rinkliava paskirta Lietuvos tikinčiųjų šelpai. Po pamaldų įvyko tradicinė Kaziuko mugė, kuria surengė mūsų moterys, pagamindamos įvairiausių valgių žemiausiomis kainomis. Visos pajamos irgi paskirtos Lietuvos tikintiems.

Jei būtų iš anksto žinoma apie šią mugę, tai žmonių būtų daugiau. Liko nemažai maisto, kuri teko išsidalinti. Pelnas iš šio renginio liko apie \$160, kurie padidins bendrąją rinkliavą. Aukos šiam svarbiui reikalui dar bus renkamos kurį laiką. Pernai mūsų bendruomenė buvo viena iš daugiausia aukojusių tam reikalui.

JAU VĖL VEIKIA MŪSŲ BIBLIOTEKA — knygos išduodamos sekmdadniais po pamaldų.

BROCK UNIVERSITETUI ir miesto bibliotekai įteiktas dr. Juozo Prunsko "Lithuania's Jews and the Holocaust" informacinis leidinukas. Jis savo lėšomis parūpino Zenonas Jakubonis.

KANADOS PARLAMENTO NARIAI — liberalas Gilbert Parent ir konservatorius Joe Reid vėl perrinkti į parlamentą. Abu yra nuosirdūs lietuvių draugai. Kor.

dėlius. 1979 m. lietuviškai veiklai teko: \$1,500 Maironio mokyklai; \$1,000 Priskelimo parapijai; po \$500: A. Rinkūno vadovėlio "Kalbėkime lietuviškai" leidimui, Kanados Lietuvių Žmogaus Teisėms Ginti Komitetui, Vasario 16 gimnazijai, Lietuvos Kankinių parapijai, \$400 Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungai; po \$300: Tautos Fondui, Toronto lietuvių vaikų darželiui, "Tėviškės Žibutės"; po \$200: skautų stovyklavietei Romuva, Priskelimo parapijos stovyklos priežiūros komisijai, ateitininkų tėvų komitetui, "Satrijos" skautų tūntui, Toronto Lietuvių Filatelistų Sąjungai, Romo Vaštoko rinkimų fondui, sporto klubui "Aušra", sporto klubui "Vytis", "Motėris" žurnalui, chorui "Varpas", Kanados L. Jaunimo Sąjungai, "Lietuvos K. Bažnyčios Kronikai", lietuvių evangelikų Išganytojų parapijai; po \$100: parapijos pensininkų būreliui, Kanados Lietuvių Fondui, "Nepriklausomai Lietuvai". Viso buvo duota \$8,700.

I revizijos ir kredito komisijai, neatsiradus papildomų varžovų, buvo išrinkti be balsavimo E. Girdauskas ir Al. Kuolas. Į valdybą pasiūlyti kandidatai gavo balsų: Sim. Kakevičius — 189, V. Bireta — 166, K. Čepaitis — 144, V. Taseckas — 77, J. Varanavičius — 75. Pirmieji trys išrinkti į valdybą. Tenka pastebėti, kad valdomuosiuose organuose jauni nariai sudaro jau daugiau kaip pusę narių, o iš steigėjų valdybųse yra likę tik dr. S. Čepas ir Al. Kuolas.

Susirinkimas su vaizdiniais ir įėjimo loterija truko lygiai dvi valandas.

V. Matulaitis

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

V. BAČENAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

TORONTONT

KL Katalikų Centras Tikinčiosios Lietuvos Dienos proga išsiuntinėjo laiškus Kanados katalikų vyskupams, prašydamas paskatinti klebonus bei tikinčiuosius įsigyti ir maldos diena už Lietuvą.

Londono, Ont., vyskupas, atsiliepdamas į Centro prašymą, rašo: "Dėkoju už laišką, prašantį įjungti specialų maldavimą į Tikinčiųjų maldą Mišiose 1980 m. kovo 2 d. už kenčiančius Lietuvos katalikus. Pilnai pritariu teisingam jūsų prašymui. Svarbu, kad Kanados katalikai neužmirštų savo seserų bei brolių šalyse, kurios nebėra laisvos. Dėlto aš išsiuntinėsiu jūsų laiško kopijas ir savo atsakymą Londono vyskupijos dekanams, prašydamas juos išpildyti jūsų prašymą. Su geriausiais linkėjimais jūsų organizacijai ir kenčiantiems Lietuvos katalikams — Jūsų Kristuje John M. Sherlock, D. D. Londono vyskupas."

Halifakso arkivyskupas James M. Hayes rašo: "Dėkoju už jūsų laišką, rašytą vasario 11 d. Aš pasirūpinsiu, kad būtų padarytas atitinkamas pranešimas ir kad būtų melžiamasi visose mūsų parapijose už Katalikų Bendriją Lietuvoje."

Sault Ste. Marie vyskupas Alexander Carter savo laiške sako: "Gavau jūsų vasario 11 d. laišką ir mielai paskelbsiu pirmąjį kovo sekmdienį specialia maldos diena už persekiojamus katalikus Lietuvoje. Jų rūpesčiai bus prisiminti Tikinčiųjų maldoje. Ir aš tą dieną savo maldomis jungsiuos su jais. Mes pilnai remiame jus šioje kovoje už laisvę."

Kvebeko arkivyskupas kardinolas Roy atsiliepė šiais žodžiais: "Mes labai giliai jaučiame Lietuvos tikinčiųjų baimę bei rūpestį. Juos prisimename savo maldose už Tylinčiąją Bendriją. Būkite tikras, kad jie bus prisiminti specialiu būdu š. m. kovo 2 d."

Edmontono arkivyskupas J. N. Mac Neil atsakė laišku, pažymėdamas: "Gavau jūsų laišką, rašytą vasario 11 d., šiandieną (vas. 15, Red.). Mes jau išsiuntėm reguliarių pranešimų kunigams ir dėlo negalėjime jų pasiekti prieš kovo 2 d. Jūsų laišką persiūsį "Western Catholic Reporter" redaktoriui ir prašysiu jį paskelbti. Tuo būdu kunigai ir tikintieji sužinos apie jūsų prašymą."

Pembroke vyskupas J. R. Windle, D. D., taip atsakė: "Mielai painformuosiu vyskupijos klebonus ir paprašysiu juos įjungti į Tikinčiųjų maldą specialią intenciją kovo 2 d., kad anų drąsių žmonių kentėjimai būtų palengvinti."

Victoria vietovės vyskupas Remi J. De Roo rašo: "Pripažindamas reikalo rimtumą, aš mielai paprašysiu vyskupijos kunigus įjungti specialią intenciją į Tikinčiųjų maldą kovo 2 d. už teisingą lietuvių problemas išsprendimą."

Toronto vyskupas pagalbininkas Pearce Lacey: "Didžiai vertinu jūsų vasario 11 d. laišką, nes galbūt perdažnai užmiršta-

me tuos žmones, ypač katalikus, anapus Geležinės Uždangos. Be abejonės, krikščioniškoje meilėje turėtume melstis vieni už kitus. Pažadu, kiek galėsiu, informuoti kitus klebonus apie jūsų prašymą. Turiu betgi pastebėti, kad iki 1980 m. kovo 2 d. ne daug laiko beliko, nes mūsų pašto patarnavimai gana lėti."

A. A. Alfonsas Skrebūnas, 55 m. amžiaus, mirė savo namuose kovo 6 d. labai netikėtai ir staigiai. Buvo visą laiką sveikas, energingas, skraidantis civilinis lakūnas. Tik pastaruoju metu buvo nuėjęs pas gydytoją pasitikrinti ir buvo pasiūstas pas specialistą. Pastarasis patarė eiti į ligoninę, bet A. Skrebūnas nesutiko. Dar kovo 5 d. pasirašė savo testamentą pas advokatą, o sekandčią dieną mirė. Palaidotas iš Lietuvos Kankinių šventovės lietuvių kapinėse kovo 10 d. Palaidas laikė kun. P. Ažubalis, kun. Aug. Simanavičius, OFM, ir kun. J. Staškus. Savo pamokslu kun. P. Ažubalis apibūdino velionį kaip duosnų geradarį. Sologiedo velionies tėviškės (Anykščiai) kaimynas V. Verikaitis (Troškūnai), vargonavo J. Govėdas. Kapinėse atsisveikinimo žodį tarė KLB pirm. J. R. Simanavičius. Apeigas kapinėse atliko kun. J. Staškus. Jos baigtos giesmė "Marija, Marija" ir Lietuvos himnu. Laidotuvėse dalyvavo apie 300 asmenų. Beveik toks pat skaičius dalyvavo ir atsisveikinimo vakare kovo 9 d. Lietuvos Kankinių šventovėje. Jame kalbas pasakė — draugu vardu V. Bireta, Tautos Fondo — A. Firavičius, L. Namų — T. Stanulis, giminių — rašytojas inž. V. Volertas iš JAV. Iš visų kalbų ryškėjo pagrindinis velionies bruožas — duosnumas lietuviškajai veiklai. Būdamas staitybos rangovu, jis iškilo verslo srityje ir galėjo gausiomis aukomis paremti kultūrinius bei visuomeninius lietuvių darbus.

Velionis paliko liūdinčią žmoną, du sūnus ir kitus gimines JAV-se ir Lietuvoje.

Marija V. Mikelėnas-Soucie yra Ontario vyriausybės ministerio Douglas J. Wiseman vykdomoji asistentė vyriausybės paslaugų ministerijoje. Be to, ji yra narė komiteto, kuris teikia patarimus Ontario premjerui W. Davis etniniais klausimais. Jos telefonas: 239-5464 (r).

PADEKA
Jums, mielos rengėjos ir viešnios, nuosirdžiausias aciu už Jūsų triušą ir didelį darbą ruošiant man tokį puikų mergvakarį. To vakaro niekad gyvenime neužmiršiu. Visoms dėkinga —
Ilona Janeliūnaitė-Smalenskienė

• Norintiems susipažinti su "Tėviškės Žiburiai" jie siunčiami nemokamai. Metinė prenumerata naujam skaitytojui — \$10, reguliari — \$14.

HOME J. L. Sulimierski
INCOME TAX
10% NUOLAIDA
PENSININKAMS
2290 Bloor St. W. Du bloko i vakarus nuo Runnymede
Tel. 769-4558

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČENAS
A. KARKIENĖ
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Naujumu padvelkęs koncertas

Urugvajaus "Azuolynas" ir Argentinos "Žibutės" Toronte

P. Amerikos lietuvių jaunimo grupės, atlikusios tris spektaklius Čikagoje, vieną Detroito, atvyko autobusu į Torontą kovo 6 d. Apsistoję lietuvių šeimose, pamatė kaikurias miesto įžymybes, kovo 8, šeštadienį, Central Tech mokyklos auditorijoje jie pasirodė su savo programa Toronto lietuviams. Pastarųjų susirinko daug — kaip didelei šventei, apie 900. Būtų jų susirinkę žymiai daugiau, jei ne gausus sniegas, užblokęs kelius, ypač toliau gyvenantiems.

Su nežymiu pavėlavimu praskleidė scena, ir atvykusius tolimus svečius pasveikino koncerto rengėjų vardu KLB krašto valdybos pirm. J. R. Simanavičius. Pasirodė azuolyniečiai, interpretuodami dainą "Augo girioj azuolėlis" ir parodydami savitą grupės veidą, kuris vis labiau ryškėjo su kiekvienu tolimesniu šokių, kurių buvo bene 20: Skeptinė, Sokinis, Varkijietis, Patrepšėlis, Džigūnas, Bledzinginis Jonkelis, Luoksinis, Iškilmingas trejinis, Sadutė, Zanavykų aplinkinis, Sveikinamasis Jonkelis, Režginėlė, Pakeltkojis, Abrūsėlis, Dar ne tavo valia, Siuntė mane motinėle, Grūstas, Rugučiai, Malūnas.

Dauguma tų šokių nauji, matyt, neseniai atkeliavę iš okupuotos Lietuvos. Net ir tie šokiai, kurie čia dažnai matomi, azuolyniečių yra skirtingai interpretuojami. Jie yra linkę į realistinę interpretaciją. Pvz. šokyje Siuntė mane motinėle merginos išėina scenon su naščiais ir kibirais. Grūstė vyrai pasirodo su grūstuvėliais, Rugučiuose — su dalgiais, o Malūne — du šokėjai važiuoja į malūną užliję ant "vežimo", t. y. kitų šokėjų rankų. Tai pajavirina, pagyvina šokį, daro jį lengviau suprantamą publikai.

Antras azuolyniečių savitumas — grakštumas judesiuose, nusilenkimuose, figūriniuose įėjimuose. Labai gražiai jie nusilenkia publikai — grakščiai, koordinuotai, drausmingai, estetiškai. Trečias jų savitumas — drabužių spalvingumas bei įvai-

rumas. Jie turi net keturias aprangos rūšis. Drabužiai austi V. Dorelio (taip sakoma programoje) ir yra sceninio pobūdžio, turį lietuviškų motyvų bei ornamentų, bet nėra tautiniai tradiciniai prasme, išskyrus vieną rūšį (moterų). Matyti dabartinės Lietuvos ansamblių įtaka. Daugeliui kelia abejonių tokių drabužių tautiškumas.

Daugumos šokių interpretacija atliekama gana tiksliai, nors kaikur trūksta įsijautimo. Pvz. Sadutė stokojo šilumos, lyriškumo, nuotokas šypsnio, muzikos švelnumo (smarkiai režė akordeoną).

Dainos grupė "Žibutės" (septynios) atliko 15 dainų lietuvių, ispanų ir anglų kalba. Tai estradinis vienetas, pasirinkęs daugiausia pramogines dainas, sukurta jau dabartinių Lietuvos kompozitorių — A. Bražinsko, E. Venckaus, M. Vaitkevičiaus, S. Raudonikio, B. Gorbulskio ir kitų. "Žibutės", palydimos akordeonisto inž. G. Kiaugos, pasirodė tris kartus vis nauja apranga. Jos gražiai susidainavusios, jau daug kur koncertavusios, turinčios nemažą patyrimo. Šią grupę sudarė paskatino kanadiečių lietuvių kvartetas "Aušra", lankęsis Argentinoje bene 1975 m. Dabar "Žibutės" atsiliepsino kanadiečiams savo daina.

Po koncerto sužavėta publika sustojusi ilgai plojo pietiečiams, atvežusiems naujumu padvelkusi koncertą. Tai nuopelnas ypač grupių vadovų — dr. A. Stanevičiaus ("Azuolynas"), dr. J. Simanauko ("Žibutės"), inž. G. Kiaugos ir kitų taktininkų. Jiems buvo įteikta daug gėlių ir kitokių dovanų. KLB krašto valdybos vardu padėką išreiškė J. Kuraitė, Toronto apylinkės — R. Jonaitienė, KLJS — L. Beržinytė, "Volungės" — D. Viskontienė, "Gintaro" — V. Bireta ir L. Kaminskienė, montreališko "Gintaro" — R. Lukoševičiūtė, Lapinas ir kiti. Torontas atžalyniečiai įteikė gėlių. Palinkėta pietiečiams tolimesnės sėkmės koncertuose (Hamiltono, Klevelande, St. Petersburgo) ir kelionėse. St.

SAULT STE. MARIE, ONTARIO

ŠIAIS METAIS ypatingai gražiai paminėta 62 metų Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktis.

Vasario 16 dieną dienraštis "Sault Star" išvakarėse įdėjo žiniutę, kad rytoj, t. y. vasario 16 d., lietuviai švenčia Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dieną. Taip pat vietinė radijo stotis kelis kartus tą patį pranešė per radiją.

Vasario 16 d., 10 v.r., prie miesto rotušės įvyko iškilmingas vėliavos pakėlimas į kuri atvyko ir miesto burmistras Nicholas Trbovich, liberalų atstovas Ronald A. Irwin, kuris vasario 18 d. buvo išrinktas į federacinį parlamentą, NDP ir konservatorių atstovai.

Šį kartą dalyvavo ir gausūs būrys lietuvių. Tą patį vakarą net du kartus per televiziją parodė Danutės Girdzevičiūtės-Poderienės pokalbį. Vakare ukrainiečių salėje apylinkės valdyba suruošė vakarą ir kurį atsilankė gausus būrys lietuvių bei svečių.

Apylinkės valdyba prisidėjusiems prie šios šventės parengimo — Anatanui Simkevičiui-Sims, Danutei Po-

derienei ir Vincui Skaržinskui nuosirdžiai dėkoja. V. S.

DIENTRASTIS "SAULT STAR" plačiai aprašė Lietuvos vėliavos pakėlimą prie miesto Civic Centre. Esą dalyvavo apie 40 asmenų, miesto burmistras ir politiniai kanadiečių veikėjai. Vėliavos pakėlimui vadovavo LB prn. V. Skaržinskas, kuris po to aiškino kanadiečiams apie sovietų okupuotą Lietuvą ir vietos lietuvių pastangas jai padėti. Sault Ste. Marie mieste esą apie 200 lietuvių. Už tokį vėliavos pakėlimą Lietuvoje dabar gautume 5-10 metų sovietinio kalėjimo. Taip pat laikraštis cituoja buvusio pirmininko A. Vanago pareiškimus apie bėgimą nno sovietinio pavojiaus ir įsikūrimą Kanadoje. "Mes branginame savo Nepriklausomybės dieną ir tikimės, kad viena dieną komunistai bus nugaltėti ir mūsų nepriklausomybė atstatyta. O tuo tarpu mes čia, Kanadoje, norime išlaikyti gyvą savo kalbą ir papročius" — pareiškė A. Vanagas. Sk.

• Vaikams reikia mažiau kritikos, daugiau pavyzdžių (Joubert).

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR
DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD.
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENE
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

FIVE STAR TRAVEL
3830 B BLOOR STREET WEST • ISLINGTON, ONT.
Telefonas 233-5871

Kelionės grupėms ir paskiriems asmenims į visus pasaulio kraštus (ir Lietuvą). Teirautis nuo 11 v.r. iki 7 v.v.
E. CELEN — I. DREŠERIENĖ

INSURANCE
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR
3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
• Apartamentai • Prekybos pastatai
• Raštininių pastatai • Ūkiai • Žemė
namų telefonas
VACYS ŽIŽYS (416) 221-3305
Išstaigos (416) 233-3323

DRAUDA BALIO MASKELIUNO INSURANCE AGENCY LTD.
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

TORONTO

Anapilio žinios

— Gavėnios rekolekcijas ves kun. Jonas Duoba, marijonas iš Čikagos, kovo 20-27 d.d.

— Gavėnioje kas metai įvyksta "Share Life" rinkliava katalikų karitatyvėms įstaigoms. Ši rinkliava bus skėmadienį, kovo 23.

— Kovo 10 d. iš šios parapijos šventovės palaidotas a.a. Alfonsas Skrebūnas, 55 m. Velionis duosniai rėmė Anapilio projektą tiek patari-mais, tiek gausiomis aukomis.

— Kovo 11 d. Šv. Jono lietuvių ka-pinėse palaidota a.a. Joana Kireje-vienė, 90 m. amžiaus.

— K. Donelaičio 200 metų mirties minėjimas įvyks gegužės 25, sekma-dienį, Anapilio salėje. Programą pa-gal K. Donelaičio "Metus" atliks Montrealio ansamblis "Gintaras".

— Pamaldos: šį penktadienį 7.30 v.v. už a.a. Aopoloniją Mikševičienę; sekmdienį, 10 v.v., už a.a. Juozą Kiaučiuoną, 11 v. už a.a. Liudviką Stadį ir a.a. Joną Dunčiką.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Pirmadieniais, 7.30 v.v., repe-tuoja choras.

— Antradienį, 8 v.v., par. tarybos posėdis.

— Praėjusį sekmdienį buvo įves-ta 1980 m. parapijos taryba. Lietuvių tarybos nariai — pirm. V. Dauginis, sekr. R. Hiršas, Jieva Adomavičienė, Kristina Dambraitė, Alina Sukauskienė ir Emilis Vaičekauskas-Varden.

— Praėjusio sekmdienio pamal-dose prisimintas: a.a. George Ale-xander Burrow, kuris mirė vasario 19 d., būdamas 64 m. amžiaus. Ve-lionis paliko liūdinčius: žmoną Jean, sūnus Robert bei mūsų parapijietį Edward ir marčią Silviją Sankute-Burrow.

— Moterų draugijos apmąstymo vakaras — kovo 29 d., 7 v.v.; Verbų sekmdienio pamaldos su šv. Komu-nija kovo 30 d., 9.45 v.v.; D. Penkta-dienio pamaldos su šv. Komunija 11.15 v.v.; Vėlykų Ryto pamaldos be šv. Komunijos 9.45 v.v.

— Prieš Vėlykas bus aplankyti visi parapijos seneliai klebono su šv. Komu-nija; visi kiti, kurie negali daly-vauti pamaldose švenčių metu ir no-rėtų privados Komunijos, prašomi skambinti klebonui.

Lietuvių Namų žinios

— Kovo 2 d. LN Karaliaus Min-daugo menėje įvyko Toronto Lietu-vių Vyrų Choras "Aras" koncertas, kurio pasiklausyti susirinko per 300 dainos mėgėjų. "Arui" dirigavo jo vadovas muz. V. Verikaitis ir akom-panavo muz. S. Gailevičius. Atlikta 18 dainų ir solistų R. Strimačio ir V. Verikaitio 6 duetai. Chora sudaro 47 dainininkai, keletas iš jų net iš Hamiltono. 1978 ir 1979 m. turėjo 12 koncertų, šiais metais jau tris. Cho-ras turi paruošęs turtingą dainų re-per-tuarą ir planuoja aplankyti ne tik Kanados, bet ir kitų kraštų lietu-vių kolonijas.

— Kovo 2 d. prof. dr. R. Vaštokas, kandidatavęs į federacinį parlamentą vasario 18 d. rinkimuose, padarė pranešimą apie rinkiminę eiga lėšų telkimo fondo nariams ir rėmėjams. Fondo komitetas surinko \$3,625.00. Balandžio pabaigoje dr. R. Vaštokas žadėjo padaryti platesnį pranešimą lietuvių visuomenei.

— LN vyrų būrelio valdyba kovo 15, šeštadienį, 7 v.v., Gedimino pilies menėje rengia tradicinį metinį po-būvį, į kurį kviečiami būrelio nariai su žmonomis ir jų draugai. Norintieji dalyvauti prašomi užregistruoti iki kovo 13 d. pas būrelio valdybos narius arba pranešti V. Bubulii tel. 766-3135 bei L. Dūdai tel. 766-3689.

— 1980 m. LN apyskaits anglų ir lietuvių kalbomis, nominacijų blan-kus kandidatams siūlyti į LN valdo-muosius organus kovo 16 d. metinia-ne susirinkime galima gauti LN raš-tinėje darbo valandomis arba sekma-dienių popietėjų metu.

— Bilietai į Vėlykų stalo pietus nuo šio sekmdienio gaunami Lietu-vių Namuose.

— "Lokio" svėtainėi reikalingi pa-trautojai-os. Informacijų reikalu kreiptis į LN vedėją arba tel. 532-331.

— Praėjusio sekmdienio popietė-jė dalyvavo 200. Svečių knygoje pasirašė: Laima Tautkevičiūtė iš Windsor, Viktorija Leonavičiūtė iš JAV, Jonas ir Rita, p.p. Venskai iš Sudburio, p. Gaška iš Midland, M. I., p. Volertas iš JAV, dr. V. Stankus iš Klevelando, ažuolyniečiai ir žibutės iš Urugvajaus ir Argentinos.

STUDENTEI reikalingas kambarys prie gero susisiekimo. Pageidauja-ma su maistu (room a. board). Skam-binti vakarais tel. 923-1989 Toronto.

DABAR YRA GERAS LAIKAS užsi-sakyti naujas ir atnaujinti jūsų pa-galines antklodes (kaldras) ir pū-gines betkokio dydžio ir rūšies. Tel. 787-9021 Toronto.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skam-binti 534-3882 Toronto.

DARAU PORTRETUS iš senų nuo-traukų ir fotografuoju vestuves bei kitus pobūvius. Skambinti po 6 v.v. B. Tarvydas. Tel. 533-1864 Toronto.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Bilietai į metinę parapijos va-kariene kovo 23 d., 5.30 v.p.p., gauna-mi sekmdieniais salėje. Kitomis die-nomis skambinti J. Vingelienei 536-1785 arba V. Melnykui 736-2406.

— Pakrikštytas Mark Jonathan, Elenos (Wallenciej) ir Donald Elliot sūnus.

— Metinės parapijos rekolekcijos prasidės kovo 17 d. Jas ves kun. dr. F. Jucevičius iš Montrealio. Pamaldų tvarka: 9 v. ryto Mišios ir pamokslas, 7.30 v.v. Mišios ir pamokslas.

— Metinis parapijos susirinkimas — kovo 16, sekmdienį, po 11.30 v. Mišių Parodų salėje. Sudaryta nomi-nacijų komisija: E. Sudikas, I. Ze-maitienė ir St. Prakapas. Jei kas nori kandidatuoti ar nori pasiūlyti kitą, gavus sutikimą, prašom skambinti nominacijų komisijai.

— Gavėnios penktadieniais, 7 v.v., einami Kryžiaus keliai, o po to 7.30 v.v. Šv. Mišios.

— A.a. dr. Adolfui Šapokai prisi-minti A. E. Sudikai paskyrė religinei šalpai "LKB Kronikai" leisti \$250. Religinei šalpai surinkta \$ 3,380.

— A.a. Antano Žičkaus palikimas parapijai \$2,000 jau gautas. Taip pat parapijai aukėjo Aug. Jezuolūnas \$100, G. D. Beriai \$100; liturginiams drabužiams — O. Grigaravičienė \$50, latvių kat. moterys — \$50 (latvių ka-talikai naudojasi mūsų šventovę kar-tą į mėnesį).

— Naujas pianinas jau nupirkas. Kainavo beveik \$14,000. Iki šiol su-rinkta apie \$13,000. Aukėjo: A. P. Poškai \$100, H. J. Nešukaiciai \$100, J. J. Kulikauskai \$100, V. S. Vaičiūnai \$25, A. U. Kartavičiai \$25, G. V. Budnikai \$20, J. Poška \$20, B. S. Taršūnai \$20, J. M. B. Žekai \$20.

— "Share Life" pirmoji rinkliava bus kovo 23 d.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Kazį Beniušį ir jo šeimos mirusius, užpr. O. Beniušienė, 8.30 už Metį Senkevi-čių, užpr. L. C. Senkevičiai, 9 v. Gy-vojo Rožinio intenciją, užpr. valdy-ba, 9.20 už Joną ir Vincą Sendžikus, užpr. J. Gustainis, 10 v. už Anelę ir Praną Vaserius užpr. J. M. Vaseriai; sekmdienį 8 v. už Mariją ir Antaną Selmius, užpr. A. Selmys, 9 v. už Da-riją ir Klemensą Karosas, užpr. D. Karosas, 10 v. už Oną ir Vyta Gele-žiūnus, užpr. A. J. Vaškevičiai, 11.30 už gyvus ir mirusius parapijiečius, 7 v.v. už Praną ir Jozefiną Bučnius, užpr. J. J. Kriščiūnai.

Toronto ateitininkų metinė šventė įvyks š. m. balandžio 19, šeštadienį, 6 v. v., Prisikėlimo par. patalpose. Kalbės Federaci-jos vadas J. B. Laučka. Bus va-karienė su meno programa. Bi-lietius platina tėvų komiteto nariai — A. Rūkas, A. Slivinskas, J. Freimanas, G. Kakevičienė. Bilietai taip pat gaunami Prisikė-limo parapijos raštinėje ir Anapilyje.

Pagerbdami a. a. Alfonsą Skrebūną, aukėjo "T. Žibu-riams" \$30; P. Z. Sakalauskai ir E. Dirsienė; \$50: Stasys Kėkš-tas; \$10: V. V. Rasiuliai.

Susijedavo Martynas Yčas su Ramona Grigaliūnaite. Abu yra "Gintaro" šokėjai ir LN Jauni-mo Būrelio nariai.

Argentinos "Žibučių" ir Urugvajaus "Ažuolyno" vadovai — dr. J. Simanauškas ir dr. A. Stanevičius, lydimi čekiškės R. Kučienės ir torontiško p. Ulozos, aplankė "T. Žiburius", Lietuvos Kankinių šventovę, Anapilio sales ir kitas Toronto lietuvių institucijas. Jie džiaug-si sėkmingais savo koncertais ir šiltu priėmimu šaltoje šiaurė-jė.

SAVININKAS BUTO bendranamyje (condominium) įieško vyresnio amžiaus vyro kompanijono gyventi gra-žioje apylinkėje prie Humber upės 3-jų miegamųjų bute su baldais. Dvi prausyklos, pirtis, maudymosi basei-nas, vieta pastatyti automobiliui. Lanbton square, 250 Scarlet Rd. Skambinti tel. 767-0319 dienos metu iki 3 v. p.p.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tua-letų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

LIETUVIŠKA

gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Ivaizdus progomis skambinti į "Pe-tals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvii Namus. Pristatymas į ligonines, lai-dotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI

Baliai, vestuvės, sužadėtuves, paren-gimai namuose ir įstaigose. Skam-binti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronto.

TULSK rengiamą sokių VAKARĄ PASKUTINIS POGO

kovo 15, šeštadienį, 8 valandą vakaro,
Toronto Lietuvių Namuose, Karaliaus Vytauto menėje

Veiks baras,
gros DJ įvairi muzika

lėjimas — \$2.50

Visus kviečia gausiai dalyvauti —
TULSK valdyba

Visi maloniai kviečiami į
LIETUVIŲ TAUTODAILĖS

SUPAŽINDINIMO POPIETE

kovo 16, sekmdienį, 4 valandą po pietų,
Toronto Prisikėlimo parapijos Parodų salėje

Dr. R. VAŠTOKAS supažindins su A. ir A. Tamošaičių knyga

"LITHUANIAN NATIONAL COSTUME"

Dail. A. TAMOŠAITIS papildys skaidrėmis
JUOSTŲ, PRIJUOSČIŲ ir LELIŲ

PARODA

KLB KRAŠTO VALDYBA rodys filmą iš veiklos A. ir A. Tamošaičių sodyboje

"SPIRITS OF AN AMBER PAST"

Ši kultūrinė popietė baigiama kava ir skanėstais

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS
INSTITUTAS ir

KLB KRAŠTO VALDYBA

Toronto Maironio mokykla praneša, kad kovo 15 ir 22 d. d. pamokų nebus. Mokiniai sugrįž-ta pamokoms kovo 29 d., 9 v. r. Mokyklos vedėjas

"Atžalyno" vaikų grupė pasi-rodys televizijos programoje "Kidsworld" kovo 15, šeštadie-nį, 4.30 v. p. p., per kabelinę "Global" stotį, 6-22 kanalą.

"Tėvų ir jaunimo problemos" — tokia tema rengia simpoziumą KLB Moterų Dr-jos Lietu-vos Kankinių par. skyrius Ana-pilio salėje kovo 23, sekmdienį, tuoj po 11 v. r. pamaldų. Sim-poziumo nariais bus psicholo-gas, tėvų ir jaunimo atstovai. Visuomenė, ypač jaunimas ir tė-vai, kviečiami gausiai dalyvauti. Po simpoziumo bus vaisės, pa-ruoštos rengėjų.

Maldos diena už Lietuvą, pri-simenant 40 metų priespaudą, rengiama Toronto katalikų ka-tedroje š. m. kovo 30, sekmdie-nį. Specialios koncelebracinės Mišios bus 2.30 v. p. p. Pamoks-lą pasakys Jo Eminencija kardi-nolas Carteris. Giedos jungtinis choras. Pamaldas rengia KLB Centras ir kviečia visus lietuvius bei jų bičiulius iš Toronto, Ha-miltono ir kitų vietovių daly-vauti.

Metinis "Tėviškės Žiburių" spaudos balius bus balandžio 12, Atvelykio šeštadienį, Anapilio salėje. Meninę programą atliks Klevelando lietuvačių dainos vienetas "Nerija", paruošęs tam vakarui specialią programą. Be to, šis vienetas dainuos ir kai-kuriem šokiui, pritardamas or-kestro muzikai. Šokiams gros populiarūs orkestras "Good Time Boys". "Nerija" per pen-kerius savo gyvavimo metus su koncertais aplankė daug lietu-vių gyvenviečių ir dabar rengia-si kelionei į P. Ameriką. Tiki-masi, kad "Nerija" atveš į To-rontą puikią programą, kuria gerės visi spaudos balius daly-viai. Atsišvelgdami į renginio apimtį ir pakilusias kainas, spaudos balius rengėjai nusta-dė bilietų kainas po \$6, studen-tams — po \$3. Netrukus jie pra-dedami platinti. Pažymėtina, kad įėjimo bilietas bus kartu ir mažosios loterijos bilietas, ku-riuo galima laimėti vertingų da-lykų. Atskirai platinami didžio-sios loterijos bilietai (\$3 už 4 bilietus). Joje yra stambieji lai-mikiai — spalvota televizija, pa-veikslai, skulptūros ir t. t. Abie-jų loterijų traukimas įvyks spau-dos balius metu.

Atitaisymai. "TZ" 9 nr. auk-tojų sąrašą a. a. J. Aleksai mi-rus išrašyti M. V. Tamulevičiai, turi būti — M. V. Tamulaičiai. — "TZ" 8 nr. žinutėje apie "Observer Rzymski" sakoma, kad jo redaktoriumi pakviestas kun. Adam Boniecki, SM; turi būti MIC, t. y. marijonas. Jis lankėsi JAV ir buvo apsistojęs pas lenkų marijonus.

"Paramos" kredito kooperatyvas
valdyba praneša, kad yra sudaryta
nominacinė komisija rinkimams
kovo 23 d. į valdomuosius "Paramos"
organus.

Nominacinė komisija yra šios sudėties:
JONAS ANDRULIS
STASYS KUZMAS
ANTANAS VASILIAUSKAS

Kandidatus gali siūlyti du pilnateisiai "Paramos"
nariai, gavę raštišką siūlomo kandidato sutikimą.
(Siūlymo formas galima gauti "Paramos" raštinėje.)
Siūlymus, adresuotus nominacijos komisijai, siųsti
"Paramos" raštinen arba įteikti prieš susirinkimą.

VALDYBA

PRANEŠIMAS

LIETUVIŲ NAMŲ NARIAMS

Pranešame, kad Toronto Lietuvių Namų ir "LABDARA FOUNDATION" metinis-visuotinis narių susirinkimas yra šaukiamas 1980 m. kovo mėn. 16, sekmdienį, 3 v. p.p., Lietuvių Namuose, Karaliaus Mindaugo menėje, 1573 Bloor St. West, Toronto, Ontario.

SUSIRINKIMO DARBOTVARKĖ:

1. Susirinkimo atidarymas
2. Prezidiumo sudarymas — a. susirinkimo pirmininko ir sekretoriaus, b. mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo komisijų
3. Praėjusio susirinkimo protokolo skaitymas
4. Valdybos pranešimai: a. pirmininko, b. iždininko, c. visuomeninės veiklos, d. statybos komisijos
5. Revizijos komisijos pranešimas
6. Revizoriaus (auditor) pranešimas
7. Diskusijos dėl pranešimų
8. 1979 metų apyskaitų tvirtinimas
9. 1980 metų sąmatos tvirtinimas
10. Revizoriaus (auditor) tvirtinimas
11. Valdomybių organų rinkimai: a. valdybos (keturi asm.), b. revizijos komisijos (vienas asm.)
12. Einamieji reikalai — sumanymai ir rezoliucijos
13. Susirinkimo uždarymas

Šiais metais į Lietuvių Namų valdybą bus prirenkami keturi asmenys. Iš valdybos išeina: J. CİCENAS, B. JAC-KUS, A. SILEIKA ir T. STANULIS. Į Lietuvių Namų kontro-lės komisiją bus pririnktas vienas asmuo. Iš kontrolės ko-misijos šiais metais išeina A. JUCYS.

Lietuvių Namų valdyba siūlo, kad nariai gautų iš no-minuoto kandidato ar kandidatės raštišką sutikimą. Tam yra paruoštas specialus blankas, kurį nariai gali gauti Lie-tuvių Namų raštinėje kasdien arba sekmdienio popietės metu. Beto, valdyba siūlo, kad kandidatų siūlytojai (nema-žiau kaip du asmenys) pasirašytų nominacijos blanką ir jį įteiktų visuotinio susirinkimo metu nominacijų komisijai.

Lietuvių Namų valdyba

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Kiekvieną sekmdienį Sumos metu klebonui talkina būrys jaunų parapijiečių: Jonas Valiulis, Andrius Dasys, Karutė Čičinskaitė, Valerija Valiulytė ir Kazys Skučas. Skaityto-jai ir skaitytojos pasižymi gražia lie-tuviška tarsena.

— Salomėja Mozūraitienė guli jau beveik metal Royal Victoria ligoni-nėje.

— Rekolekcijos yra pats svarbiau-sias įvykis parapijos gyvenime. Be paskiro žmogaus dvasinio atsinauji-nimo negali būti gyvo ir skaidraus parapijinio gyvenimo. Štai kodėl kle-bonas primena parapijiečiams nuo-latos ruoštis iš anksto tam didžiam dvasiniam atsinaujinimui, kuris vyks nuo kovo 27 d. iki Verbų sekmdie-nio, t.y. kovo 30 d. Atsinaujinimui vadovaus kun. Paulius Baltakis, pran-ciskų provincijolas.

— Kvebeko vyskupai kreipėsi į sa-vo tikinčiuosius referendumo reika-lu. Jų pirmasis ganytojinis laiškas su įdomia antrašte "Kvebekiečių tau-ta ir jos politinė ateitis" buvo pa-skelbtas 1979 m. rugpjūčio 15 d. ir susilaukė labai palankių atsiliepimų. Šių metų pradžioje jie iš naujo krei-pėsi į tikinčiuosius. Jie aiškiai daro skirtumą tarp Kanados ir Kvebeko episkopato. Nors jie nesako kaip bal-suoti, bet duoda tikintiesiems supras-ti, kad Dievas nėra nei federalistas, nei nepriklausomybės šalininkas. Ki-taip sakant, kas belaimės, Kvebeko Bažnyčia nežus.

Lituanistinė mokykla Vasario 16

proga išleido duplikatoriumi spaus-dintą laikraštėlį "Liepsna". Redak-torė — Adamonytė Marytė, talkini-kės — Ottaitė Krista, Jaugelis To-mas, Kibirkštė Kristina, Knystau-tas Linas, Lapinaite Audra, Piečaitis Danius, Vazalinskaitė Silvija, Žemai-tytė Aleksandra. Redaktorės žodyje sakoma: "Kai mes pradėjome lan-kyti lietuvišką mokyklą, išėjo pir-masis "Liepsnos" numeris. Tai rei-škia, kad Jūs jau "Liepsną" skaitote vienuolika metų, nes dauguma mū-sų pradėjome lankyti lietuviškos mokyklos parengiamąjį skyrių bū-dami ketverių metų. Mes dabar esa-me devinto skyriaus mokiniai. Ejo-me į mokyklą noriai ir nenoriai, nes nevisada norėjome keltis anksti iš ryto arba paruošti pamokas. Į mo-kyklą jau einame vienuoliktus metus ir išmokome, galiausiai, nemažai. Iš pradžios išmokome alfabetą, vė-liau skaityti, linksniuoti, o dabar mokomės sintaksės. Mokytojams ne-visada patiko, kai mes klasėje jų ne-klausėme, bet visi truputį išdyskau-jam. Dabar mes mokame skaityti, ra-šyti ir kalbėti mūsų tėvų kalba. Mes galime papasakoti, kodėl Gediminas netapo karaliumi, kokios yra Lie-tuvos sritys arba kokius eilėraščius kas parašė." Laikraštelyje yra 27 puslapiai, užpildyti rašiniais, pieši-

niais, eilėraščiais, patarlėmis bei prie-žodžiais. Sk.

Jauna lietuviška šeima. 1980 m. kovo 1 d. Šv. Kazimiero šventovėje susituokė Petras Vaušas ir Virgi-nija Bunytė. Apeigas atliko kun. dr. F. Jucevičius. Mišių lekcijas skaitė jaunavedžiai. Priėmė komunią abiem pavidalais. Pabroliais ir pa-mergėmis buvo: Frank Vaušas, Rasa Bunytė-Žukauskienė, Genius Bunys, Vivian Vaušaitė, Rimas Ali-šauskas, Loretta Dainiūtė, Lenartas Intas, Kristina Pylot, Gintaras Na-gys, Debie Intaitė.

Salėje jaunavedžius su duona, druska ir vynu sutiko M. Vaušienė ir Petras Bunys — jaunavedžių tė-vai. Vestuvių pokylio vedėju buvo jaunojo dėdė Antanas Vaušas. Jis pristatė svečius ir palinkėjo jaun-a-vedžiams geriausios sėkmės. Svečiai sugiedojo "Ilgiausių metų..." Jau-nasis Petras Vaušas padėjo savo motinai už motinišką meilę ir rū-pestį, o žmonos tėvams padėjo kad užaugino jam tokią gražią žmo-na. P. Vaušas yra antros kartos lie-tuvis, lietuvių mokykloje nesimokęs bet lietuviškai kalba gan gerai. Abu jaunavedžiai yra baigę McGill uni-versitetą: Petras — buhalteriją, o Virginija — mikrobiologiją.

Po vestuvių, kovo 10 d., išskrido į Saudi Arabiją, kur Petras jau ištisi metai ten dirba savo specialybėje.

Petrą ir Virginiją į pažintį suvedė "Gintaro" ansamblis. Petras grojo, o Virginija šoko. Taip begrojan-t ir besokant susiklostė ir jų šeimyninis gyvenimas. A. A.

Lietuvių kredito unija "Litas" š.m. sausio 19 d. čekoslovakų salėje labai iškilmingai paminėjo 25-rių metų su-kaktį. Susirinkus gražiai papuošton salen 600 asmenu, pradėta oficialioji dalis, kurios pranešėja buvo Rūta Pocauskaitė-Rudinskienė. Buvo pa-gerbtai buvę pirmininkai — Domas Jurkus (steigėjas), Albertas Norke-liūnas ir dabartinis — Juozas Berno-tas; jiems prisegti raudoni gvazdikai. Tuo pačiu būdu pagerbta ir banko vedėja Regina Piečaitienė. Sveikini-mo žodį tarė ir pagerbtieji, be to, kredito unijų lygos atstovas, KLB Montrealio apylinkės pirm. A. Kli-čius. Dovana — albumą įteikė To-ronto "Paramos" atstovas — pirm. V. Aušrotas ir vedėjas St. Grigaliū-nas.

Meninę dalį atliko Bostono vyrų sekstetas, vadovaujamas kompoz. J. Gaidelio. Jis padainavo 18 dainų, daugiausia lengvojo žanro, pritaiky-to balius nuotaikai.

"Lito" valdybai pirmininkauja no-taras J. Bernotas, bet įstaigoje dirba moterys — vedėja R. Piečaitienė, A. Drešerienė, L. Adamonienė, A. Či-činskienė, T. Desner ir N. Bagdžiū-nienė (Rosemonto sk. vedėja). Yra 1873 nariai. Kapitalas siekia 9 mil. dolerių.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasis s-tas	6 %	Asmenines	15 %
Taupomasis s-tas	12 %	Nekiln. turto	13.75 %
Pensijų planas	12.25 %	Čekių kredito	16.5 %
Term. ind. 1 m.	11.75 %	Investicines nuo	15.5 %
Trumpal. term ind. iki	13 %		